

minicom d.o.o., vegova 13, m. sobota, tel.: 069 23 895, fax: 31 954

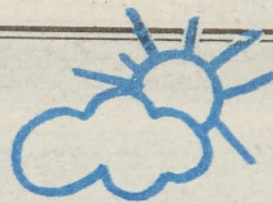
AKCIJSKA
PRODAJA

MINICOM

RAČUNALNIKI, KI LETIJO!

Ob otrokovi
bolniški postelji

stran 4

VREME

Ob koncu tedna bo
prevladovalo
oblačno in suho
vreme.

Vestnikov koledar

- 3. november, četrtek, Hubert
- 4. november, petek, Karel
- 5. november, sobota, Tilka
- 6. november, nedelja, Lenart
- 7. november, ponedeljek, Engelbert
- 8. november, torek, Bogo
- 9. november, sreda, Božidar

Pregovor

Ako je na Lenartovo
grdo, do božiča bo
ostalo tako.

45 let VESTNIK

Murska Sobota, 3. novembra 1994 • Leto XLVI • Št. 44 • Cena 130 SIT

Izumira
tudi
največja
pomurska
vas? stran 8

Protestanti prihajajo vedno pozneje. Sele potem, ko je potrebno priti čemu protestirati, šele ko zadeve postanejo zaležane, okorele in nje svojemu prvotnemu namenu. Prekmurska protestantska skupnost je doslej živela tako nevpadljivo, da se je obiskovalci navedno spomnijo tako za nameček po štorkljah, termalnih vodah in Murini trgovini. O, saj res, v Prekmurju pa imate tudi protestante!

Prekmurski protestanti se začenjajo zavedati sebe z zapoznavitvijo. In tako, kot se za lutovce spodobi: brez pompa. Njihove cerkve so manj okrašene in njihovo bogoslužje je manj ceremonialno. Ne moremo sicer govoriti o tem, da prekmurski protestanti kot skupnost kažejo vitalnost, ki je značilna za te religiozne skupnosti v državah severne Evrope. Kljub temu pa so že zdaj, ko niso bili kulturno-etično definirani kot skupnost, zelo določujoča sila v javnem življenju. Za prejšnjega režima so bili bolj kooperativni kot rimsko-katoliški verniki, njegov padec pa jemljejo kot še eno delo božje premočnosti, kot nekaj, kar je odšlo, kakor je prišlo.

»Naši protestanti«

Videz o njihovi skromnosti in majhnem vplivu je torej varljiv. Zato iz tega, ker se jih po količinskem načelu obravnava kot manjšino. Zato, ko prekmurska protestantska skupnost prihaja k sebi tudi kot skupnost – kakor se je videlo tudi na zadnjem praznovanju dneva reformacije v Bodoncih, že prej pa z ustanovitvijo Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar v Ljubljani – se kaže kot skupina, iz katere prihaja debela plast vodilnega slovenskega sloja. Mnogi posamezniki te skupnosti nikakor ne prihajajo z obrobja. Daleč od tega, čisto iz sredine se pojavljajo, čas bili, vendar z medlo zavestjo, če sploh, o svojem protestantizmu. V bodonski cerkvi na praznovanju dneva reformacije se je dokaj dobro videlo, kdo so in kolikšna je njihova politična, intelektualna moč. Trije poslanci s te strani Mure so protestantskega izvora; predsednik države se čedalje manj obnaša kot nekdo, za katerega protestantizem vedo bolj drugi kot on sam; da o drugih niti ne govorimo.

Slovenski protestantizem današnjega časa ni nasledek Trubarjevega protestantizma njegovi dni. Nasledkov tistega protestantizma ni več, za to je poskrbela slovenska protireformacija. Današnji slovenski protestantizem je prekmurski protestantizem. To je etnični, ne nacionalni protestantizem, in v tem smislu je upravičeno govoriti o »naših prekmurskih protestantih«. V nobenem drugem smislu pa ne. Sploh pa ne v smislu, ki je značilen za govorjenje o manjšinah in etničnih skupinah. Tako kot govorimo o »naših Madžarih«, »naših Nemcih« in podobno. Naši protestanti so svojo polno samozavest pokazali tudi z Vukanovim mjuzikom na proslavi dneva reformacije v Bodoncih. Tako dobro predstavo lahko naredijo samo naši protestanti. Če bi ne obstajali kot prekmurski protestanti, jih ne bi bilo niti kot slovenski protestanti. Zaležanost slovenskih političnih, cerkvenih in drugačnih prireditelj pa je znana. ŠTEFAN SMEJ

fotografija: Nataša

KRKA KOZMETIKA
NOVO MESTO

akcijska prodaja
NEPOGREŠLJIV IZDELEK

WD 40, sprej 200 ml, 378,00 SIT
WD 40, sprej 400 ml, 637,20 SIT

Od 3. do 19. novembra 94
v prodajalnah

Potrošnik

Od 26. do 28. oktobra je bil v Celju 5. festival združenja radijskih postaj Slovenije.

MURSKI VAL – NAJ RADIO '94

Sodelovalo je 16 radijskih postaj, med njimi tudi MURSKI VAL, ki je bil na festivalu kot trikratni zmagovalec. Po enoletnem premoru pa je letos ponovno postal NAJ... RADIO 94. V posameznih zvrsteh so priznanja dobili: Bojan Peček za prvi mesti za radijsko reportažo in kontaktno oddajo, Smilja Baranja je dobila priznanje za drugo mesto v kategoriji glasbenih oddaj in Marjan Dora tretje mesto v kategoriji komentar. Dnevnoinformativne oddaje pa so zasedle drugo mesto.

... in blagor radiu, ki ima takšne poslušalce.

Skupaj z njimi smo uničili tudi verjetnostni račun in četirič zapored na festivalih radijskih postaj Slovenije postali najboljši.

Hvala tudi podjetju Mura.

Direktorica Irma Benko s sodelavci odpira zlato radgonsko penino.

PO SLOVENIJI

LJUBLJANA – Predsednik države Milan Kučan je odlikoval deželnega glavarja avstrijske zvezne dežele Dunaj in župana mesta Dunaj dr. Helmuta Zilka za zasluge pri mednarodnem priznanju Republike Slovenije s srebrnim častnim znakom svobode Republike Slovenije.

LJUBLJANA – Predsednik vlade dr. Janez Drnovšek je sprejel Roberta Urbaina, ministra za zunanjo trgovino in evropske zadeve Kraljevine Belgije, ki je vodil belgijsko gospodarsko delegacijo na slovensko-belgijski poslovni konferenci.

LJUBLJANA – Slovensko zunanje ministrstvo je potrdilo novico, da je zdaj že nekdanji zunanji minister Lojze Peterle pred časom prejel grozilo pismo, ki je bilo naslovljeno nanj. V pismu so mu neznanj pošiljatelj grozili, da bo »naslednji na vrsti v seriji pisemskih bomb«.

LJUBLJANA – Potem ko se je državni zbor seznanil z odstopom zunanjega ministra Lojzeta Peterle, je predsednik vlade dr. Janez Drnovšek ob tem sporočil, da ne sprejema kandidature dr. Andreja Umka in bo v skladu z zakonom o vladi do imenovanja novega zunanjega ministra sam opravljal to funkcijo. Po tem zakonu mora predsednik vlade predlagati kandidata za ministra najpozneje v treh mesecih.

LJUBLJANA – Na dvodnevem obisku v Sloveniji je bil generalni sekretar za zunanjo politiko v španskem ministrstvu za zunanje zadeve Francisco Villar. Glavni temi pogovorov sta bili položaj v Evropi in pridruževanje Slovenije Evropski uniji, ki ga Španija podpira.

LJUBLJANA – Na tridnevem obisku v Sloveniji se je mudil vodja sektorja za vzhodnoevropske in srednjeazijske države v kitajskem zunanjem ministrstvu Zhang Deguan. Med drugim sta se slovenska in kitajska stran dogovarjali o obisku predsednika slovenske vlade Janeza Drnovške v Pekingu, vendar natančnega datuma še nista določili.

BRDO PRI KRANJU – Minister za obrambo Jelko Kacin je ob tretji obletnici odhoda zadnjega vojaka Jugoslovanske ljudske armade iz Slovenije priredil sprejem za nosilce častnega vojnega znaka reda generala Maistra III. stopnje za hrabrost in priznanja za hrabrost.

LJUBLJANA – Poslanci državnega zbora so namenili največ pozornosti predlaganim spremembam zakonskih določil o obveščevalni in varnostni dejavnosti ter pristojnostim vlade, parlamenta in predsednika države na obrambnem področju. Na izredni seji pa so obravnavali vladni predlog o spremembah in dopolnitvah zakona o občinah in njihovih območjih.

PO SVETU

WASHINGTON – Predsednik ZDA Bill Clinton je bil na štiridnevem potovanju po bližnjevzhodnih državah, med katerim je obiskal Egipt, Jordanijo, Sirijo, Izrael, Kuvajt in Savdsko Arabijo. Največ zanimanja je vzbudil njegov krajši obisk v Damasku, saj je to prvi obisk kakega ameriškega predsednika po letu 1974, ko je Nixon obiskal Sirijo.

TRST – Lahko odpustimo, zaradi pravice pa ne smemo pozabiti, je na slovesni proslavi 40. obletnice vrnitve Trsta Italiji izjavil italijanski predsednik Oscar Luigi Scalfaro. Pred štirimi desetletji je namreč začel veljati Londonski memorandum, po katerem je t. i. cona A oziroma Trst pripadel Italiji, cona B pa tedanji Jugoslaviji.

ARAVA – Jordanija je postala druga arabska država po Egiptu, ki je doslej sklenila mir z Izraelom. Državi sta mirovni sporazum podpisali na slovesnosti v puščavi Arava, na novem mejnem prehodu med Izraelom in Jordanijo. Slovesnosti se je udeležilo blizu 5000 gostov z vseh koncev sveta, med njimi tudi ameriški predsednik Bill Clinton.

MOSKVA – Tu je potekalo zasedanje spodnjega doma ruskega parlamenta. Poslanci so razpravljali o poročilu vlade o socialno-gospodarskih razmerah in ji izrekli zaupnico.

ZAGREB – Predsedujoča mirovne konference za nekdanjo Jugoslavijo Owen in Stoltenberg sta sicer neuspešna pogajanja med predstavnikoma vlade v Zagrebu in Srbi iz Krajine označila kot delovna in konstruktivna. Čeprav so se pogajalci po več urah pogovorov na letališču Pleso razšli le z dogovorom o prihodnjem srečanju, naj bi pogajanja potekala v boljšem ozračju kot kdaj prej.

BEograd – Iz Beograda je prispela presenetljiva novica, ki v vojaški konflikt v Sloveniji junija 1991 vnaša nove prvine. Nekdanji poveljnik mariborskega korpusa takratne JLA general Mičo Delić je pred vojaškim sodiščem izjavil, da so objekte JLA v Sloveniji pravzaprav napadla njena vojaška letala.

STRASBOURG – Evropski parlament je na večdnevem zasedanju sprejel sklep o oblikovanju skupnega odbora za Češko, Slovaško in Slovenijo. Naše države tako zdaj ne obravnava več skupaj z območjem nekdanje Jugoslavije, ampak z državami, ki imajo z Evropsko unijo že sklenjen sporazum o pridruženem članstvu.

RIM – Tu sta se sestali delegaciji slovenskega in italijanskega zunanjega ministrstva pod vodstvom ministrov Lojzeta Peterle in Antonia Martina. Pogovori so potekali v konstruktivnem in odprtem ozračju. Dosegli so majhen napredek, vendar se italijanska in slovenska stališča še vedno razhajajo glede možnosti prednostnega nakupa nepremičnin istrskih beguncev.

Prvi Madžarski nacionalni sejem v Ljubljani od 27. do 31. oktobra

Vaša soseda

V četrtek, 27. oktobra, so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli prvi Madžarski nacionalni sejem 94. Sejem, na katerem se predstavlja 53 madžarskih podjetij na 600 kvadratnih metrih razstavnih površin, je bil odprt do 31. oktobra. Sekretarka slovenskega ministrstva za ekonomske odnose in razvoj je napovedala, da bo kmalu organizirana podobna predstavitev slovenskega gospodarstva v Budimpešti.

Madžarski sejem sta pripravila madžarska sejemsko družba KÖROS – TRADE in Ljubljanski sejem, finančno pa sta ga v celoti podprla madžarska vlada in madžarsko ministrstvo za trgovino in industrijo. Sejem spremljata bogat barvni prospekt z naslovom Vaša soseda ter katalog razstavljalcev, oboje v slovenskem jeziku. Tudi v razstavnih prostorih je na voljo pet prevajalok, ki skrbijo za čim boljše predstavitev razstavljalcev. Tako predstavnik madžarskega ministrstva za trgovino in gospodarstvo kot tudi državna sekretarka za ekonomske odnose in razvoj Republike Slovenije sta poudarila, da je do sejma prišlo v času, ko so stiki med obema državama urejeni in vzpostavljeni na vseh ravneh in se razvijajo v pozitivni smeri. Če je bila blagovna menjava med obema državama 1991. leta 100 milijonov dolarjev, znaša letos (predvidoma) čez 250 milijonov dolarjev. K večjemu sodelovanju je veliko pripomogel tudi letos spomladi sklenjen sporazum o prosti trgovini. Vojka Ravbar, državna sekretarka Slovenije, je v otvoritve-

navi že sodelujeta v smislu prostocarinskega poslovanja, poskušamo pa poiskati še druge možnosti, da bi olajšali še pretok blaga in ljudi med obema državama. Kajti zavedamo se tega, da če bodo podjetja sklenila posle, blaga pa ne bo mogoče v normalnih rokih prepejati iz Slovenije na Madžarsko oziroma obratno, bo to velika ovira za sodelovanje. Zato ni naključje, da se na številnih srečanjih med Slovenijo in Madžarsko na različnih ravneh pogovarjamo o teh vprašanjih, tudi o sporazumih, ki bi lahko olajšali medsebojno menjavo in trgovino.»

»Državi lahko pomagata ustvariti možnosti, podjetja pa so tista, ki bodo sklepala posle!«

Pristojni ministrstvo Slovenije in Madžarske predstavnik le-teh so se sestali že pred otvoritvijo sejma in se pogovarjali o možnostih povečanja menjave oziroma zmanjšanja deficita. Vsekakor pa je poudarila Ravbar, da državi ves čas iščeta priložnosti za povečevanja menjave, kljub pa ne omejevanja sodelovanja.

BERNARDA B. PEČEK

»Hrvaško-slovenska vojna lahko izbruhne«

Slovenski zunanji minister v odstopu Lojze Peterle je v pogovoru za Globus pojasnil, zakaj slovenska vlada zahteva od parlamenta, da spremeni zakon o občinah, s katerim si je Slovenija pripojila štiri hrvaške vasi v Istri, ter komentiral možnost izbruha oboroženega spopada med Slovenijo in Hrvaško.

»Nato pa je ponovil svoje že znano stališče, da so vsi problemi med državama rešljivi z dobro voljo. Če problema meja ne bodo rešili strokovnjaki, ga bo potrebno rešiti po politični poti. Treba pa ga je rešiti čimprej, ker neprestano obremenjuje obe strani, na mednarodnem prizorišču pa ustvarja slab vtis. Slovenski z-

nanji minister je izrazil iskreno željo, da se odnosi med državama premaknejo z mirne točke.

Hkrati z intervjujem je bil grafični prikaz ankete, v kateri je sodelovalo 700 anketirancev, izvedla pa jo je raziskovalna skupina Globus v Zagrebu, Splitu, na Reki in v Polju. Na vprašanje, kako bi morala reagirati hrvaška oblast na odločitev slovenskega parlamenta o priključitvi štirih vasi selkov k piranski občini, je 35,6 odstotka odgovorilo, da zadostuje protest, 22,1 odstotka jih je menilo, da bi bilo treba na sporna območja obsejati in postaviti hrvaško vojsko, 17,3 odstotka vprašanih pa je odgovorilo, da bi bilo treba vrniti isti način grad Mokrice in razglasiti za del Hrvaške 5,1 odstotka jih je predlagalo, da bi odpoklicali hrvaškega poslanika v Ljubljani, 5,1 odstotka jih je menilo, da bi treba za slovenske državljanke uvesti vize, 13,5 odstotka pa ni želelo odgovoriti.

M. JERŠE

Valentić zavrača Drnovškove trditve

Hrvaški premier Nikica Valentić se je odzval na uradno izjavo slovenskega premiera dr. Janeza Drnovške, češ da Piranski zaliv v celoti pripada Sloveniji. Valentić je poudaril, da izjava ni v skladu z resničnim stanjem in da ima uradni Zagreb trdne dokaze o opravljanju izključne oblasti hrvaških pomorskih organov do Piranskega zaliva. Izrazil je zaskrbljenost, češ da Drnovškova izjava pomeni nadaljevanje enostranskih potez, ki so se začele s spremembo statusa Ljubljanske banke in nadaljevale s sprejetjem novega zakona o občinah. Valentić tudi meni, da je omenjena izjava izničila dosežene rezultate pogajanj med državama in da prejudicira rešitev vprašanja Piranskega zaliva.

M. JERŠE

Novo Haiderjevo presenečenje

Jörg Haider, resnični zmagovalec zadnjih avstrijskih parlamentarnih volitev, je vedno poln presenečenj. Deset dni po sanjskem razpletu volitev za njegovo Svobodnjaško stranko je njen dinamični vodja povedal, da želi stranko preoblikovati v Državljsko gibanje, katerega vrata bodo odprli tudi za nečlane, piše Die Welt in dodaja, da naj bi se SPO v začetku prihodnjega leta preimenovala v »Svobodnjač«.

Če bo Haiderju uspelo uveljaviti svoje zamisli tudi v boju z nasprotniki znotraj stranke, potem se tej stranki obetajo korenite spremembe. Kot piše časnik, se je že začelo postopno zapiranje strankine centrale. Dosedanji generalni sekretar Karl Heinz Gasser pa je kot namestnik deželnega glavarja že odšel na Koroško. Drugi generalni sekretar stranke Walter Meischberger naj bi v prihodnje prevzel naloge, povezane z organiziranjem Državljskega gibanja. Po mnenju berlinskega Die Weltja je glavni razlog za Haiderjev radikalni korak dejstvo, da si je stranka pod njegovim vodstvom pridobila popolnoma novo sestavo volitev. Na parlamentarnih volitvah je globoko posegla v vrste doslej »rdečega« delavstva, s tem pa je dobesedno del Haiderjeve stranke – kar zadeva volivce – postal »delavska stranka«. Kot ugotavlja časnik, je to najbrž tudi eden od razlogov, zakaj se Haider še bolj vneto kot prej skuša oddaljiti od sedanje podobe SPO.

Pred tem je namreč Haider ob zgražanju »nemško nacionalnega« krila SPO dejal, da njegova stranka ne potrebuje nikakršne ideologije. V ozadje se je umaknil tudi dosedanj »vodilni ideolog« stranke Andreas Mölzer, avtor številnih knjig, v katerih izrecno poudarja »nemški« značaj Avstrije. Podobno usodo je že prej doživela predsednica koroškega deželnega zbora Traunigova. Haiderjev nespornost s Traunigovo, ki je posebej ljala »nemško nacionalno« tradicijo SPO, se je zaostrojil do take mere, da se je umaknila z vseh funkcij in zagrejana zapustila stranko. S temi spremembami želi Haider postaviti strankarsko politiko na glavo. S starimi damami in gospodi, pri čemer je vseeno, ali prihajajo z leve ali desne, to očitno nima smisla, končuje Die Welt.

MILAN JERŠE

Iz Zagreba piše

Kdo je prvi zalučal kamen?

Takšen direndaj, kot je bil pred dnevi v Zagrebu, si je pravzaprav težko zamisliti. Vroče telefonske linije so bile nenehno zasedene, pred predsedniškimi dvori na Pantovčaku, ki so se v prejšnjem režimu imenovali vila Zagorje, so bila parkirišča prenatrpana z diplomatskimi avtomobili, v kabinetu hrvaškega predsednika dr. Franja Tuđmana so se kot po tekočem traku izmenjavali vplivni tuji diplomati in mirovni posredniki. Vsi so zaman iskali skrivne kanale iz zagrebške skupine diplomatov, ki so v okviru mirovne konference o nekdanji Jugoslaviji pripravljali mirovni načrt za Hrvaško, sestavljajo pa jo namestnika sopredsednikov mirovne konference Geert Ahrens in Kai Eide ter veleposlanika ZDA in Rusije Peter Galbraith in Leonid Kerestedižjan.

Medsebojnemu obtoževanju ni bilo ne konca ne kraja, kdo od tujih ali hrvaških politikov je pokazal strogo zaupno gradivo uredništva Slobodne Dalmacije in političnega tednika Globus, ki sta z objavo vsebine osnutka mirovnega načrta dobesedno šokirala hrvaško politično javnost. Približno tako kot prvi legenda o Kadmosu, predniku celotne tebanske mitologije, ki je potem, ko je ubil zmaja, zobe pošast posejal v zemljo in iz njih so takoj zrastle do zob oboroženi vojščaki. Da bi se jih rešil, se je Kadmos zatekel k sila preprosti zvijači; pobral je kamen in ga zalučal na sredo tropa. Kamen ni zadel nikogar, toda njegov ropot je med vojščaki povzročil sumničenje, češ da gre za izzivanje, nato pa so se vseprek spopadli med seboj in se skoraj do zadnjega pobili...

V vlogi Kadmosovega kamna je objava zaupnega dokumenta, čeprav bržkone ne bomo priče tako tragičnemu koncu, kot nam sporoča znana legenda. Toda mirovni načrt, ki so ga najprej javno zamikali celo njegovi avtorji, vsebuje nekakšen kompromis med Zagrebom in Kninom in kot rešitev hrvaško-srbskega spora predlaga preoblikovanje Kninske krajine – brez okupiranih območij Baranje, vzhodne in zahodne Slavonije – v posebno državo na mednarodno priznanem ozemlju Hrvaške; z lastnimi simboli državnosti od posebnega denarja, zastave, himne, s svojo policijo in tudi vojsko (kninski Srbi ne bi bili dolžni službovati v hrvaški vojski), poleg tega bi bil predsednik Krajine hkrati podpredsednik hrvaške vlade itd.

Najbolj nerodno je reagiral novi tiskovni

predstavnik hrvaškega predsednika Franja Tuđman, ki je vse zapise v obeh časnikih razglasil lažne, nato pa so hrvaški politiki vsi po vrsti posredno priznali, da so bile časopisne izjave vedbe enake strogo varovanemu izviru. Vse se o njem za zaprtimi vrati izrekli hrvaški oblastniki, ga zavrnilo kot akt, ki po besedi šefa Tuđmanovega urada Hrvoja Šarinića namavlja in razpihuje hrvaško-srbsko sovražnost namesto da bi peljal k miru. V tase so si namreč skočili tudi tuji diplomati in se nekaj dni razničili, kdo od njih naj bi podtaknil mirno gradivo in Slobodni Dalmaciji in se tako razval določeni državi pri iskanju miru na Balkanu. Pravzaprav so se vsi sodelujoči v mirovnem procesu zbal za svoje položaje, ugled in zaupanje, ki ga tako ali drugače uživajo v njihovih diplomatskih centralah, in so od sedanjih novinarjev zelo nezaupljivi, čeprav mnogim od njih ne manjka izkušenj z oblastjo in politično skrivnost postane javna, če zanjo veta vsaj dva, ki bi jo morala varovati.

Morda je primer, ki je več dni buril in razburil duhove med hrvaškimi politiki in med njimi državljani, še najbolj pojasnil francoski Kafka v svoji znameniti parabioli Cesarjeva slavnica, ko opisuje umirajočega cesarja, ki ga je ukazal slu, naj poklekne ob postelji. Če mu v uho zašepetal zadnji poslanec, izgleda, da je od sla zahteval, naj mu jo ponovi in da je izvedel vsebine poslanice, ker je cesarjeva slavnica, ki jo je predlagal, bila precej drugačna od tiste, ki jo je predlagal. Tako je v obravnavanem primeru pripravljeno izjavo v mirovnem procesu na Balkanu, ki je vsejem v tistih, ki ga edinole lahko razumejo, da so z dejanji resnično pripravljeno izjavo, bojne sekire in se spravi s sovrašnjimi narobe. Zato pravega miru sedanje pripravljene spruh in vojskujočih se narodov na Balkanu bodo dočakale, temveč kvečjemu njegov mir. mestek, ki se mu reče navidezni mir.

PETER POTOČNIK

VESTNIK

Izdaja Podjetja za Informiranje
Murska Sobota
Časopisni svet: dr. Jože Bedernjak, Štefan Cigut, Zlatko Erlih, mag. Dalibor Gader, Cilka Jakelj, Rajko Stupar, dr. Aleksander Šitar

Uredništvo: Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Bernarda Balazic-Peček, Jani Dominko, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maužec, Štefan Smej, Štefan Sobočan (novinarji), Ksenija Šömer (tehnična urednica), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri (lektorica).
Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Slovenska 41. Telefoni: novinarji in odgovorni urednik 21-383, 21-064 in 33-019, glavna urednica in direktorica 22-403, računovodstvo in tajništvo 21-383 in 21-064, GPS (trženje) 22-403, telefaks 22-419. Njenaročeni rokopiisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za IV. trimesečje 1994 je 1.600,00 SIT, polletna naročnina znaša 3.100,00 SIT, za naročnike v tujini 100 DEM letno. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri Abanki Ljubljana 50100-620-00112-5049512.
Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. Na podlagi mnenja Ministrstva za Informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tisknik Vestnik med proizvoznice informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Rašomoniada nacionalne trojke

Poslanci Geza Džuban, Drago Šiftar in dr. Bojan Korošec so vredo sklicali tiskovno konferenco in na njej v zanimivi rašomoniadi obnovili dogajanje v parlamentu, kakor so ga soustvarjali in kakor ga vidijo oziroma ga hočejo razumeti. (Raje naredimo tukaj rašomoniada: izraz, ki je povzet po naslovu znamenitega ruskoga filma, se uporablja za opis različnih pogledov na isto stvar.)

Različnost njihove predstavitve m v politični različnosti. Rašomoniada je liberalni demokrat. Rašomoniada je dodobra pomagalo izboljšati volilno telo stranke SLS, ki je liberalcem nasprotna. Rašomoniada je socialdemokratična, katere velja v razmerju z liberalcem enako, Korošec je liberalec, ki so ga izvolili v stranke zelenih, iz kakršnega je prestopil. Poslanska trojka je pri preprečevanju, da nastale etnične dokaj čiste rašomoniade občine, in pri predložitvi tako imenovanih »svobodnih« v parlamentu delovno ugrano, oziroma, če gre za trojko, ki pomeni konjsko rašomoniado, utečeno.

Različnost na tiskovni konferenci je bila le v načinu, kako od njih na svoj način razložijo, zakaj tako imenovane »madžarske« občine niso bile ustanovljene oziroma kaj je v Prekmurju največ madžarskih občin. Džuban je prikazoval kot rezultat parlamentarne dinamike, Korošec kot izraz nepopolnega nacionalnega razumevanja. Šiftar je to, da so v Prekmurju občine najbolj odvisne od posledic nacionalnega policentrizma. Rašomoniada madžarske naravnosti Marije Požonc, ki so ravnali nenakloneno madžarski manjšini, ker so bili, da bi bila sedeža na Hodošu in v Prosenjakovcih. Pri tem poslanka računa, da so trojki, ki nacionalno niso občutljivi in jim ni mar, če bi ob madžarski meji nastala nekakšna v slikovitem nacionalnem jeziku povedano, »mad-

žarska krajina«: niz novih občin, v katerih bi imeli večino Madžari. Geza Džuban je torej razlagal, da je do ustanovitve občine Šalovci-Hodoš, s katero je bila ukinjena po predhodnem predlogu predlagana samostojna »madžarska« občina Hodoš, prišlo zato, ker so poslanci v tem primeru glasovali upoštevalje merilo o številu prebivalcev v občini. Pred glasovanjem o ustanovitvi omejenjane občine so glasovali proti občini Šalovci (brez Hodoša), ker bi imela manj prebivalcev od 5000, kolikor je predvideno z zakonom. V takšem stanju so občino Šalovci-Hodoš, ki je zadostila pogoju o številčnosti in o kateri so glasovali takoj zatem, potrdili.

Bojan Korošec je parlamentarno toploto v času, ko so se v njem rojevale nove občine, postavil v nacionalni kontekst. Kajti stvari v parlamentu so tekle, kakor so tekle, »zaradi dogajanja na drugih dveh mejah«: zaradi odnosov z Italijo in spora s Hrvaško glede štirih zaselkov na meji s to državo na Primorskem. »Ni pa bilo nikarkršnih zarot.« Prav tako pa Madžarom s tem, da nimajo občin s sedežem v Prosenjakovcih in na Hodošu, niso »bile zmanjšane pravice«, ki jih imajo po ustavi.

»Prekmurje se je najbolj razbijalo, ker je tukaj po tradiciji policentričnost, in mi bomo skušali tudi nadalje v za to določeni proceduri pomagati, da se bo razbijalo še naprej, če bodo tako želeli ljudje.« Drago Šiftar je rekel, da so ob siceršnji razgretosti za ustanavljanje novih občin vlagali amandmaje samo za ustanovitev tistih, »za

Poslanec Džuban, doma iz Moravskih Toplic, je rekel, da občine Moravske Toplice ni predlagal zato, ker bi želel v njej županovati, saj ne bo kandidiral ne za župana in ne za svetnika. Korošec je povedal, da za samostojno občino Dobrovnik ni bilo nobenega predloga. Tudi če bi tak predlog bil, na zadnjem zasedanju, ko je obravnaval razmejitev lokalne samouprave, parlament ne bi sprejel predloga, saj niso spreminjali ničesar. »ker bi bile potem bližajče se volitve težko izvedljive, gotovo bi dobivali še druge nove amandmaje.« Postopki za spreminjanje bodo možni šele januarja. Šiftar ne zanika, da si Grad ne zasluži biti sedež občine, vendar so Gradčani »spali«, ko bi se morali predlagati za občino.

kateri smo imeli pismene zahtevke iz okolij«. Dejal je, kako ne drži, da bi v parlamentu nastopal proti madžarski narodnosti, ker »ta parlament ni tak in se mi to ne bi splačalo«. Trdi, da poslanka Požoncova pri prvem glasovanju o občini Hodoš še sama ni bila prepričana, kako je bolje, zato se je vzdrlžala. O koristnosti samostojne občine je postala prepričana pozneje.

O vprašanju manjšine in večine v lendavski občini poslanci niso imeli stališč. Kot je znano, so v tej občini Madžari v večini, zato bi morali po nedvoumnem besedilu zakona Slovencev pripadati vnaprej za-

gotovljeni mesti v občinskem svetu. To zakonsko določilo poslanci poznajo, saj so na zadnjem obravnavanju občin v parlamentu izvedli salto in predlagali, naj bo Hodoš samostojna občina. V tem amandmaju so predlagali: »Prvi občinski svet šteje 8 članov – pripadniki slovenskega naroda izvolijo enega člana«. Slednje je privilegirano določilo za manjšino. Predlog v celoti kaže, da so si premislili glede »vprašanj nacionalne varnosti«. Govorijo sicer, da so tako ravnali, ker so vedeli, da amandma ne bo izglasovan, so pa želeli pomiriti razburjenje med Madžari in pokazati dobro voljo.

ŠTEFAN SMEJ

Ali madžarščini res bije zadnja ura?

Sodelavci Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani so leta 1991 opravili dokaj poglobljeno raziskavo medetničnih odnosov ter kazalcev narodnostne identitete v Lendavi in leta 1992 še Monoštru. Šlo je predvsem za anketiranje prebivalcev (Madžarov, Slovencev in v manjšem številu tudi pripadnikov drugih narodnosti), ki so na ga nekaterih območjih ponovili še letos. Sodelavci madžarskega raziskovalnega inštituta pa so leta 1992 raziskovali dvojezičnost in rabo jezika med Madžari v Prekmurju. Kaj vse so ugotovili eni in drugi, smo lahko zvedeli minuli četrtek v Lendavi na pogovoru o dognanjih teh raziskav in tudi iz zapisanega v reviji Razprave in gradivo, ki jo je izdal Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani. Lahko bi rekli, da so ugotovitve enih in drugih dokaj zanimive in nasprotujoče si.

Kot izhaja iz raziskave naše strani, so bile med obema manjšinama – madžarsko v Lendavi in slovensko v Monoštru – ugotovljene pomembne razlike v obvladovanju materne jezika, in to na receptivni (dovzetni) ter produktivni (uporabni) ravni. Gre predvsem za velik primanjkljaj obeh ravni pri Slovcnih v Monoštru, zlasti še pri poznavanju slovenskega knjižnega jezika. Večina tamkajšnjih pripadnikov slovenske narodnosti je pravzaprav usmerjena v svet madžarskega jezika in kulture. Pripadniki madžarske manjšine v Lendavi pa so kot svoj močnejši jezik označili pretežno madžarščino ali oba jezika. Slovenci v Lendavi so izpričali visoko stopnjo dvojezičnosti, medtem ko je pri Madžarih v Monoštru komaj mogoče opaziti kakšno sled sporazumevanja v slovenskem jeziku. Čez 80 odstotkov Madžarov v Lendavi je odgovorilo, da so ponosni na svojo narodnostno identiteto, dve petini od 174 anketiranih »Slovencev« (to naj bi bili vsaj po rodu) v Monoštru pa je izjavilo, da so madžarske narodnosti. Seveda Lendava in Monošter nista ravno najbolj primerljiva glede tega vprašanja, saj gre v prvem primeru za mesto, v katerem je manjšina večina, v Monoštru pa je zelo malo pripadnikov slovenske narodnosti, in še ti so večinoma priseljeni. Vseeno pa so razlike dokaj očitne.

In če so slovenski raziskovalci dobili še kar ugodno sliko razmer o položaju oziroma narodnostni identiteti Madžarov v Lendavi, je vodja skupine madžarskih raziskovalcev med Madžari v Prekmurju Ildiko Szabó domala presenetila večino navzočih na omenjenem pogovoru z nekaterimi dokaj kritičnimi ocenami. Dejala je, da so jih v glavnem povsod, kjer so se oglasili, pozdravljali v slovenščini in da bije madžarščini

zadnja ura, saj je v političnem življenju skoraj ne uporabljajo. Tako po njenem mnenju kaže, da bo madžarski jezik postal le kuhinjski jezik.

Nihče od navzočih pripadnikov madžarske narodnosti tem ugotovitvam ni oporekal, čemur se avtor tega prispevka čudi, saj je praksa kljub nekaterim slabostim precej drugačna. JOŽE GRAJ

Ljutomer: občina bo pustila svoj delež v Komunalno-stanovanjskem podjetju, nadaljevanje projekta LJUT-2, o vinskih cestah še »pogajanja«

Bolehnečici pa še neznanka

Tema v zvezi z Bolehnečici, eno najmanjših vasi v (sedanji) ljutomerski občini, ki naj bi po novem zakonu o lokalni samoupravi »prešle« v občino Sveti Jurij (Videm ob Ščavnici), sicer ni bila na dnevnem redu zadnje seje občinske vlade v Ljutomeru, slišati pa je bilo informacijo, da je zdaj v tem kraju drugačno razpoloženje ljudi kot pred sprejemom tega zakona.

Najprej je bilo predvideno, da bodo spadali k novi občini Križevci pri Ljutomeru, čemur pa je večina nasprotovala, oziroma se je zavzemala za vključitev v novo občino Sveti Jurij, k čemur jih je še posebno spodbujal republiški poslanec Jožef Kocuvan. In na referendumu so se potem res odločili za občino Sveti Jurij. Ker pa po novem zakonu križevska občina ni predvidena, saj je ostala sedanja ljutomerska občina nerazdružena, bi tudi oni rajši ostali še naprej v ljutomerski občini. Najprej so hoteli pripraviti ponovni referendum, ker pa to ni mogoče, so zbirali podpise in pokazalo se je, da jih je večina za ljutomersko občino. Svoje želje so sporočili tudi komisiji za lokalno samoupravo pri državnem zboru, posebno vlogo pa so poslali tudi Ustavnemu sodišču Republike Slovenije, naj ugotovi ustavnost v njihovem primeru. Je bilo vse skupaj prepozno ali pa vendarle obstaja še kakšno upa-

mentacijo za začetek vrtnanja zaupali Nafti Lendava (rudarski del projekt) in Geološkemu zavodu Ljubljana (dokumentacija za mednarodni razpis za oddajo vrtnalnih del).

Posebna in dokaj »vroča« tema je bila tudi Projekt vinskih cest v Sloveniji. Le-ta predvideva precej drugačne rešitve pri vinskih cestah v Prlekiji oziroma na širšem območju, zato se z njim ne strinjajo. V nadaljnjih pogovorih s predstavniki vladnih služb, ki sodelujejo pri izdelavi tega projekta, bodo skušali doseči, da bi trasa vinske ceste potekala na našem koncu od Male Nedelje prek Jeruzalema do Stare Ceste in še naprej do Šafarskega, od tam naj bi se nadaljevala v Lendavske gorice pa še med vinorodni predel Goriškega, naprej pa bi se navezala na mrežo avstrijskih vinskih cest. Na omenjeno preško-prekmursko »transverzalo« pa naj bi se navezala tudi Hrvaška do Železne gore pa seveda tudi vinski cesti v ormoški in radgonski občini. Na to temo bodo pripravili poseben pogovor z zainteresiranimi občinami, vsekakor pa v krogu prleških občin. JOŽE GRAJ

Slovenska izdaja knjige madžarskega strokovnjaka za narodnostna vprašanja:

Od Rabe do Mure

Gre za delo Andrása Bertalana Székelya, podpredsednika Društva Slovcov, to je organizacije, ki se ukvarja z raziskovanjem madžarov zunaj meja matične domovine. Je tudi član mednarodnega filološkega društva in madžarskega Zgodovinskega društva Szekhenyi. Obenem pa spada med redke strokovnjake in strokovalce na Madžarskem, ki že vrsto let proučujejo tudi preteklost in sedanost Slovcov v Porabju in Madžarov v Prekmurju. O tem je imel več predavanj in je objavil razne članke v revijah. Leta 1992 je pripravil izbor teh zapisov in jih izdal v posebni knjigi. Te dni je izšel slovenski prevod te knjige, ki ga je založila Zveza Slovcov na Madžarskem.

Ob tem dogodku je bilo mišljeno petek zvečer v Murški Soboti in pogovor z avtorjem. Po mnenju navzočih so bili tudi vodja narodnosti pri Vladi Slovenije Iztok Javornik, predsednik Zveze Slovcov na Madžarskem Jožef Gerencser in predsednik SO Ljutomer Andrej Pomeben prispevek za slovensko poznavanju položaja narodnosti in manjšinske skupnosti na obeh straneh meje. Slovenska izdaja je še posebno zanimiva, saj naj bi bila dolžnost prevajalca, da večino seznanja s svojimi življenjem, dejavnostmi, problemi... če pričanja, da bo deležna boljšega razumevanja. Omenjeni knjigi so zlasti namenjene avtorjeve ocene o položaju narodnosti in skupnih značilnostih slovenskega in madžarskega naroda, ki se kažejo v njihovih tradicijah, življenjskih vrednotah, religiji in pripadnosti evropski kulturi pa tudi v odnosu do tretjina madžarskega naroda in njegovih slovenskega matične domo-

JOŽE GRAJ

Kapital je v znanju in ljudeh

Center za zunanjo trgovino s sedežem v Radencih, ki je pod okriljem Gospodarske zbornice Slovenije, že osemnajsto leto razraža za poslovni in poklicni uspeh ali, kot je zapisal prof. dr. Andrej Kumar, direktor Centra, »...gradijo svojo dejavnost na znanju, da je sodobno, v praksi utemeljeno znanje najpomembnejši proizvodni faktor«. Znanje tujih jezikov pri poslovanju s tujino je aksiom, je ugotavljala mag. Milena Ažman iz Centra za zunanjo trgovino organizira šole tujih jezikov in seminarje. Imajo pa tudi tri šole poslovanja in jezika. Center za prihodnje leto pripravlja novosti in dopolnjuje svoj program s poučevanjem francoščine in upa, da bodo tudi za to dobili dovolj interesentov.

ali ne. Pri nas je tako, da smo z reakcijo podjetij zelo zadovoljni in imamo nekaj programov, za katere je toliko prijavnosti, da vseh udeležencev se sprejeti ne moremo. Interes za dobre izobraževalne programe je torej kar dober, medtem ko je bilo na primer v letih od 91 do 93 čutili manj intenzivno povpraševanje po teh programih, saj denarja tudi za šolanje ni

Statistika govori o beli lisi, o obmurski pokrajini, kjer je delež ljudi z visoko izobrazbo v Sloveniji najnižji. Statistični podatki kažejo na razlike in veliko revščino znanja v pomurski pokrajini, tako da jih za naš konec, po nekaterih izjavah, še objavljati nečemo več. Podjetja pa, mar vidijo svoj poslovni uspeh v odvisnosti od znanja zaposlenih in ali vla-

Koliko pa so podjetja oz. gospodarstvo pripravljena investirati v izobraževanje, v znanje in ljudi, ko vendar govorimo o tem, da kriza še traja?

»Generalno bi težko rekel, koliko je pripravljenosti, lahko pa sodim po tem, ali ljudje prihajajo k nam in ali imamo polno zasedeno izobraževanje

Lek namenja za šolanje zaposlenih na leto 0,4 odstotka zaslužka od prodaje, kjer pa niso vštetni stroški odsotnosti, ali če bi dodali, tudi to bi to pomenilo odstotek od prodaje. Delež namenjen za razvoj, znaša 10 odstotkov od prodaje, lanskoletni promet Leka pa je znašal okoli 310 milijonov švicarskih frankov.

Toda tudi pri izobraževanju ni vse samo v denarju. Tudi v tem, da je izobraževalna dejavnost postala sestavni del upravljanja, vodenja in razvoja podjetja, piše mag. Milena Ažman iz Leka, ki je izpeljala tudi preobrazbo kadrovske izobraževalne funkcije v tem uspešnem podjetju. Osnovna načela vsebine preobrazbe se začnejo s spreminjanjem filozofije:

- zaposleni niso obravnavani kot stroškovni faktor, ampak predstavljajo kapital, pojmovan kot pomemben konkurenčni faktor;
- tradicionalno pojmovanje kadrovske izobraževalne dejavnosti se transformira v smer upravljanja s kadrovskimi viri;
- upravljanje s človeškimi viri je kompleksen sistem in vključuje večje število procesov;
- v tem konceptu se bistveno menja poleg filozofije tudi vloga kadrovske funkcije, pri čemer vsi vodje delijo odgovornost upravljanja s človeškimi viri;
- izobraževanje je pojmovano kot dejavnik razvoja človeških virov.

bilo. Moram reči, da se je letos položaj začel obračati na bolje kar za sto odstotkov. To je morda posledica tega, ker so se nekateri reorganizacijski procesi vendar končali, da gospodarstvo oživlja in morda je v vseh glavih dozorelo spoznanje, da brez znanja ne moremo biti konkurenčni v vedno bolj odprtem evropskem in svetovnem prostoru. S svojim lokalnim zapletnim znanjem ne moremo biti več uspešni. Zanimanje za izobraževanje je precejšnje in narašča. Ljudje pa so pripravljani to, kar dobijo, tudi plačati. (prof. dr. Andrej Kumar)

gajo v ljudi in njihovo šolanje?

»V naših programih so pomurska podjetja najslabše zastopana, kar je spet morda omejena ocena. Odgovor, zakaj je tako, je lahko dvojen: da je preustroj počasen in da gre pač za nekaj velikih firm, ki imajo manj potreb po takšnih programih, ki jih mi ponujamo. Drugi razlog je morda ta, da je zaželeno, da ljudje gredo v stran od svojega običajnega delovnega in življenjskega okolja, da so razbremenjeni in se lahko v celoti posvetijo študiju. (je razmišljal sogovornik. MAJDA HORVAT

2. slovenski kongres o cestah in prometu v Portorožu – Tudi o okolju, železnici in letališču

Vredno premisleka

V dneh od 26. do 28. oktobra so v Avditoriju v Portorožu potekali cestarski dnevi oziroma 2. slovenski kongres o cestah in prometu. Resda je gradnja avtocest od letos največji gospodarski projekt Slovenije, vendar na portoroškem kongresu niso govorili le o gradnji cest, temveč tudi o prostorskem načrtovanju, posodabljanju in pomenu Luke Koper, železniških povezav, prostorskem planiranju in letalskem prometu. Pa vendar se je vse vrtele okrog cest, zato ni bilo kaj prida razprav o tem, kako povečati tovorni promet na železnici in letalih, ampak je enega od udeležencev bolj zanimalo, kdaj bodo železničarji gradili progo prek Kolpe, s katero bi povežali Slovenijo z Reko. Na izziv krajinjskega arhitekta Jožeta Novaka, da bi si morali prizadevati zmanjševati promet na cestah in povečevati javni potniški promet, pa seveda ni bilo odgovora.

Kongres o cestah je organizirala Družba za raziskave v cestni in prometni stroki pod pokroviteljstvom Ministrstva za promet in zveze Republike Slovenije ter IRF – International Road Federation. Generalni pokrovitelji so GRADIS, SCT in Priamorje, tako da so si lahko privoščili obsežen zbornik vnaprej pripravljenih referatov. V sredo so govorili o treh najpomembnejših programih: Jože Brodnik, ki je direktor Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (DARS), je govoril o gradnji avtocestnih odsekov, Anton Sajna, direktor Republiške uprave za ceste (RUC), pa o dokumentu najnujnejših ukrepov na regionalnih in magistralnih cestah. Razlika med prvim in drugim je v tem, da ima DARS denarja na pretek (ker je tak način zbiranja sredstev zelo učinkovit, naj bi Državni zbor sprejel sklep o nadaljevanju zbiranja bencinskega tolarja za dokončanje avtoceste od severa proti jugu Slovenije), RUC pa ima načrtov in potreb več, kot je zanje proračunskih sredstev. Za vzdrževanje 1356 kilometrov magistralnih, 3391 regionalnih in 9773 lokalnih cest gre ogromno lokalnega, občinskega pa tudi državnega denarja. Slednjega naj bi bilo v letu 1995 čez 54,5 milijarde tolarjev, vendar jim proračun zaenkrat namenja le 14 milijard.

Vendar pa RUC čakajo velike spremembe, saj naj bi ga po predlaganem zakonu o organizaciji ministrstev reorganizirali v Direkcijo za ceste, ki bo poleg upravnih nalog skrbela tudi za gospodarjenje s cestami, ter pet izpostav. Odnos od izvajalcev (cestnih, komunalnih in drugih podjetij) bo urejen s koncesijami. O tem je govoril tudi Minister za promet in zveze Igor Umek, o novem zakonu o prevozih v cestnem prometu pa je povedal: »Kot osrednji cilj se kažejo potrebe po čim cenejših transportnih storitvah slovenskemu gospodarstvu in preusmeritve čim več blagovnega transporta na železnice, nujen cestni tranzit pa je treba omejiti v transportne koridorje.

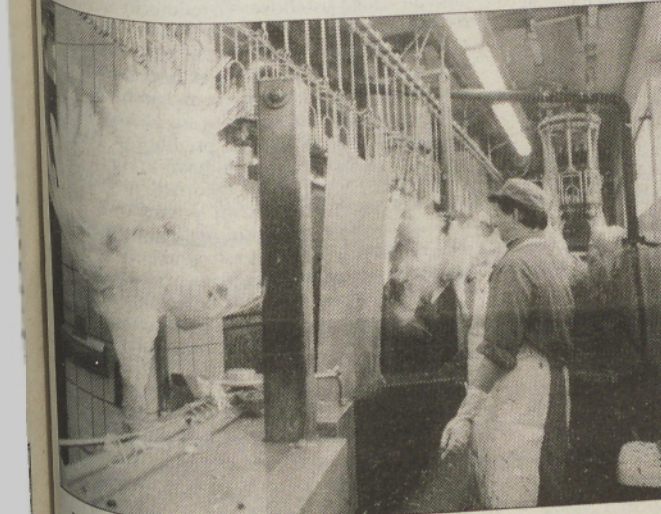
Predvsem za novinarje severovzhodnih medijev je bila zanimiva popoldanska novinarska konferenca, na kateri sta poleg Jožeta Brodnika in Antona Šajne sodelovala tudi Anton Špolar, svetovalec Državnega zbora, ter dr. Tomaž Kastelic, predstojnik FAGG-a in vodja ekipe za pripravo nacionalnega programa. Najprej so morali odgovorjati na številna vprašanja o oddaji dela italijanskemu izvajalcu – g. Brodnik je opozoril, naj bodo enako strogi do vseh, tudi do izvajalcev in kakovosti opravljenega dela, da ne bi kdo pod izgovorom »slovensko« delal desetkrat manj, kot bi lahko. Idejni načrti o avtocesti od Maribora prek Lenarta do Beltincev in naprej do »Lendave« so že končani, vendar če hočejo pravočasno začeti gradnjo (leta 1996, tako kot zahtevajo sklepi Državnega zbora), morajo dobiti spomladi prihodnje leto vso potrebno lokacijsko in drugo dokumentacijo. V nasprotnem bo več kot pol leta zamude. Jože Novak pa je podrobneje pojasnil zaplete pri določitvi avtocestnega mejnega prehoda z Madžarsko: »Pince se ne omenjajo več v nobenih dokumentih. Z DARS-om in Pomurjem je usklajeno, da pride v poštev le prehod pri Genterovcih in kvečjemu pri Dolgi vasi, kjer je sedanji mejni prehod za tovorni promet. Ministra Igor Umek in Pavel Gantar (za okolje in prostor) sta s tem seznanila tudi madžarskega prometnega ministra na minulem obisku v Sloveniji. Njihove prostorske planerje smo povabili, da si vse skupaj ogledajo na terenu. Kakšen bo odgovor, še ne morem povedati.«

Nekaj dvoma o resničnih namelih pri gradnji avtoceste proti meji z Madžarsko je zasejal dr. Kastelic, ki je poudaril, da je nacionalni program »živ organizem« in da so določeni načrti tako dolgo v igri, dokler imajo »težo«. Ta trenutek je dejstvo, da je med vzhodom in zahodom močan tovorni promet, in da ga med severom in jugom ni. Toda če se bodo v nekaj letih razmere spremenile, gradnja avtocest proti vzhodu Slovenije ne bo imela več prave »teže«.

(Več o poteku 2. kongresa o cestah in prometu v naslednji številki VESTNIKA) BERNARDA B. PEČEK

V soboškem Agromerkurju Odslej še purani

Ko ne je sklad za razvoj, ki je bil lastnik Agromerkurja, odločil se je prodajo tega podjetja, je Perutninarska zadruga Murska Sotica izkoristila predkupno pravico in odkupila skladovalni del, pa je tako postala večinski lastnik tega podjetja. Z izgubo delničarstva jugoslovanskega tržišča je domači trg za slovenske izdelane izdelke postal pretesen, zato so se v Agromerkurju odločili za preustroj. V sodelovanju s podjetjem Lokastar iz Škofje Loke so pripravili program reje in klanja težkih puranov, po sistemu italijanske italijanske so klavnico usposobili za klanje teh živali, k družbenemu živju pa so pritegnili tudi Kmetijsko gospodarstvo Lendava.

Konec minulega tedna so na slovenski klavnici, v katero je Lokastar vložilo 100 milijonov tolarjev, pa že koljejo težke puščice. Zmogljivosti klanja so izboljšali klavnico so 1.500 puranov oziroma 800 težkih puranov dnevno, postopno pa bodo prišli na tržišče in povečevali puranji program. Iz Agromerkurja bo letno na tržišče prišlo 2.000 puranov, kar je za leto prej dvajset odstotkov več.

L. KOVAČ
Fotografija: N. JUHNOV

Višji izhodiščni OD kovinarjev
Podpisniki kolektivne pogodbe za črno in barvno metalurgijo, livarne in strojništvo Slovenske republike so podpisali dodatke k obstoječim pogodbam.

V tej je za zadnje tri leta letna višina izhodiščne plače za prvi tarifni razred, ta znaša po novem 100.000 tolarjev. Tako dohodni izhodiščni OD je v izjemnih primerih lahko višji za največ 10 odstotkov. Pomembno je določeno, da je delodajalec ob potrebitnem dobičku dolžan plačati. Regres za prejšnje leto je 6.272 tolarjev, dnevnica za službo (SIT) 1.750 SIT (po 1.1.94) in 1.218 SIT (znižano).

V Lendavi bi radi več turistov

»Športniki« izpodrinili upokoјence?

Gospa Sonja Kreslin, članica izvršnega sveta skupščine občine Lendava, odgovorna za turizem, je organizirala in vodila pogovor na temo Šport – spodbujevalec ali neizkoriščena možnost razvoja turizma na območju občine Lendava.

V lendavski občini se čedalje bolj zavedajo, da imajo sicer veliko naravnih in drugih danosti, ki pa še zdaleč ne prinašajo toliko, kot bi lahko, če bi bili podjetnejši. Zgled: zdraviliške in hotelske ter druge storitve v Termah koristijo predvsem starejši ljudje, vsekakor pa čez poletje in na jesen. Mar mora tako ostati? Zakaj ne bi bilo več drugih gostov, denimo takih, ki jih ne bi pripeljale agencije, ampak bi prišli zaradi ustne reklame, ki bi prišla iz ust športnikov? In tu je vrzel, o kateri je tekla beseda na »okrogli mizi«. Pravilno je namreč ugotavljali, da je v Lendavi in okolici veliko športnih objektov, ki jih izrabljajo predvsem domačini; le zakaj pa jih ne bi »poklicne« reprezentance, na primer nogometarji? V Lendavi si torej želijo, da bi se pri njih različni športniki pripravljali na tekmovanja. Se je pa postavljalo vprašanje, kdo naj jih »zasnubi« za prihod v Lendavo: gostinski oziroma turistični delavci ali pa lastniki športnih objektov? Najbrž bi morali nastopiti skupno, saj bi imeli od gostov koristi oboji. Pa ne samo od njih, ampak tudi od njihovih družinskih članov, prijateljev... kajti če bi jim bivanje v Lendavi in okolici ugajalo, o njem ne bi molčali. Zdaj pa je drugače, vsaj tako je bilo

slišati na pogovoru, saj naj bi se tako gostinci kot imetniki športnih objektov, kar zadeva sodelovanje, držali vsak svojega »plota«. Zgled takega »sodelovanja« je super kegljišče kegljaškega kluba, v katerega ne pustijo kogarkoli, ker se boje, da bi ga kak »pijanec« poškodoval. Kaj pa, ko bi dve od sicer štirih stez namenili amaterjem? No, bolj spodbudno je s telovadnico pri osnovni šoli, ki jo ob sobotah in nedeljah lahko uporabljajo tudi drugi. Donosen pa menda ni športno – rekreacijski center, ki ga Terme menda predstavljajo kot svojega, resnica pa je, da je le tik ob hotelu, upravljalca pa je krajevna skupnost Lendava. Njen predstavnik je potožil, da ni pravega sodelovanja med sosedoma.

To, kar so natresli razpravljalci, ki pa jih še zdaleč ni bilo toliko, kot jih je bilo vabljenih, je sicer uporabno za nadaljnja razglabljanja, kaj storiti, da bi s turizmom več iztržili. Športniki, športne prireditve, poznejši obiskovalci... vse to je dobro, še zdaleč pa ni edina stvar, ki pripelje turiste, zato samo »športni turizem« ne bo izpolnil vseh želja po večjih prihodkih v turizmu, saj so tu še hodkih v turizmu, saj so tu še (že utečeni) zdraviliški »turizem«, lovski turizem, poslovni »turizem«... navsezadnje tudi

romarski turizem. Zakaj pa ne tudi ta, ko pa imajo zanj »infrastrukturo«. O tej vrsti turizma pa bi kazalo spregovoriti, kaj več zanj storiti... v drugi razpravljalski zasedbi. Geslo, da smo turizem ljudje (kot »služabniki« in turisti), seveda drži, zato niso pomembni samo objekti, naravne danosti... ampak tako imenovani človeški faktor. In ker je v Lendavi ta (vsaj kar zadeva športni turizem) odpovedal, je stanje tako, kakršno pač je (nezadovoljivo). Samo fitnes center, ki so ga omenjali razpravljalci kot nujno potrebnega, ne bo pripeljal veliko več gostov.

S. SOBOČAN

Znanje v podporo lastninjenju

Investicijske družbe niso izgubljale časa in so pobitele z reklamiranjem sporočili, da bi zbrale čim več certifikatov ter tako zapolnile vrzel neinformiranosti ljudi o ciljih lastninskega preoblikovanja pri nas in vedenja o lastninskih certifikatih. Nepristranskega informiranja je bilo doslej bora malo. Šele sedaj, zagotovo pa prepozno so se zganili na vladnih inštitucijah, ko so odločeni z informacijami podpreti proces lastninjenja.

Agencija za privatizacijo in prestrukturiranje, ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj ter Sklad za razvoj so sedaj pripravili izobraževalno akcijo za množice z naslovom Izobraževanje za lastninjenje in kar je pri vsem zanimivo je to, da bo pretežno financirana iz programa Phare. Pri tem jim bodo pomagali tuji svetovalci iz agencij za odnose z javnostjo.

Akcija bo podprta z oglaševanjem na televiziji in plakati, vodena s pomočjo lokalnih radijskih postaj in s pošiljanjem informacij po pošti. Informiranje in oddaje naj bi imele zelo praktičen pristop in na razumljiv način naj bi ljudem razlagali, zakaj certifikat in kam ga vložiti.

Zakaj sploh izobraževalna akcija za lastninjenje, ko le-to

že poteka? Organizatorji pravi, ker je še več kot polovica izdanih certifikatov v domačih predalih in ker je javnomnenjska raziskava pokazala zelo negativen odnos ljudi do certifikatov, saj jih mnogi še vedno obravnavajo kot papir brez vrednosti, katerega bi želeli čim prej prodati. Popolnoma tuje in nepoznane pa je ljudem delovanje borze, delniških družb in pooblaščenih investicijskih družb. Državne institucije, ki pripravljajo program izobraževanja za lastninjenje, pa so iz javnomnenjske ankete izluščile tudi to, da ljudje kaj malo verjamejo plačanim reklamam.

MH

Organizacija za duševno zdravje Šent Maribor

V razponu svetosti

Tudi naj bo, so odločili, ko so ustanovili Organizacijo za duševno zdravje v Mariboru. Pomenljivo poimenovanje? Morda, vendar popolnoma poznano ustanoviteljem v vsej svoji občinski razsežnosti pojma, ki sega od svetega pa vse do tiste popolnoma druge skrajnosti, nesvetega.

Organizacija za duševno zdravje Šent Maribor je neprofitna, mladna in humanitarna organizacija. V njej se povezujejo prostovoljci, uporabniki in strokovni delavci z namenom, zagotoviti pomoč, ki bo prilagojena potrebam ljudi s stigo duševnih bolezni - uporabnikom psihiatričnih služb, ki imajo težave pri vključevanju v okolje in pri prilagajanju le-temu.

Tako so zapisali v prvih stavkih programa Šenta, a še preden se je porodila ideja o ustanovitvi organizacije. Bilo je srečanje mladih ljudi, ki so podobno dejavnost v Ljubljani že opravljali. »Tukaj mi navdušili za to začeti govoriti o začetkih govoril, predsednik Šenta, Hrast, da so v tem videli tudi zase, saj jim je bilo treba plačati za polnejše delo. Hoteli so to narediti nekaj več.

Delo v organizaciji pa ni bilo ljubiteljsko, ampak ima podlago. »Mi se združujemo strokovni tim, na katerega je gospod dr. Prodan, ki je bil direktor psihiatrične bolnice, sedaj pooblaščenec v državnem zboru. in se, da bi prek bolnice tudi prakso, se pravi delovanje terapevte. Tako da bi bil v strokovnem timu

30 letih dela številni strokovnjaki, a še vedno strokovni pouk

Odprta šola

Šole neke šolske ustanove sicer ni visok jubilej, je to dobra priložnost za pregled minulega dela in rešitev, ter za snovanje novih projektov. In to je bil osnovni namen 30. obletnice začetka poučevanja OŠ III M. Sobota, ki so praznovali prejšnjo obletnico, ko so pripravili proslavo ob jubileju.

Mateljica šole Angela Novak s ponosom omenila dokaj dobre rezultate, ki jih je njihova šola dosegla v 30 letih. Tako so pridobili učenci (s pomočjo mentorja) samo na tehničnem področju 30 srebrnih in 15 bronastih odlik, 80 učencev pa se lahko pohvalijo z naslovom državni prvak v 30 letih končalo njihovo poučevanje 2.500 učencev in strokovnjakov. V prvem šolskem letu (1964/65), ko so zgradili novo stavbo, je bilo na šoli 544 učencev, danes pa jih je že 845. Leta 1988 so pridobili prizidek. 1988. pa so zgradili telovadnico. Kljub proslavi šolci morajo imeti še nekaj stvari, ki jih želijo (in načrtujejo) pridobiti v prihodnjih letih: prostora in uvedli novega pouka.

Prvi nagovor na jubilejni proslavi je imela sekretarka za strokovno dejavnost in podpredsednica društva sveta SO M. Sobota, Berta Bavčar, ki je pohvalila rezultate šole. Še posebno pohvalila njihovo odprtost in vključevanje. Opozorila pa je na potrebo, ki priti otrokom ob poti v šolo, saj morajo prečrati po kateri se valijo kotovornjakov. Gregorčičeve ulice pa so starejši in gostje, ki so prišli na proslavo, so lahko spremljali tudi zanimiv kulturni program, v katerem so se udeležili učenci in prvič tudi učiteljski zbor OŠ III.

JOŽE GRAJ

psihiater, psiholog, socialni delavec in sedaj iščemo še delovne terapevte. Vendar naše delo ni zdravljenje ljudi, ker to dela bolnica. Naše delo je po-

Duševni bolniki v skupnosti se zaradi svojih težav težko znajdejo v družbi, zato je zunajinstitucionalna skrb zanje dobrodošla dopolnitev že obstoječega sistema psihiatričnega zdravljenja. Bolnik po odpustu iz bolnišnice le težko vstopa v kompleksen in socialno zahteven sistem. Večina delavcev sprejme duševne bolnike z odporom in strahom pred njihovo drugačnostjo. Ljudje, zlati ti z globokimi duševnimi motnjami, nimajo ustreznih možnosti za rehabilitacijo, to je za vračanje na raven svojega delovanja in socialnega funkcioniranja pred nastankom bolezni.

bolnišnična skrb in pomoč duševno bolnim osebam v smislu našega programa, ki ga

imamo, in projektov.« (Igor Hrast)

V njihovih predstavitenih besedilih lahko preberemo: Program obsega delavnice, dnevni center, informacijski center, knjižnico s čitalnico, razstavni prostor, glasilo, svetovalnico za potrebe organizacije, klub svojcev, kmetijo, stanovanjsko skupnost, kolonijo - aktivne počitnice. Zelo širok je obseg programa, ki tak, če hoče biti popoln pri pomoči duševno bolnim v njihovo polno vključevanje v življenje, mora tudi biti. Tudi »številne izkušnje kažejo, da pomoč duševno bolnim pri vračanju v skupnost zahteva izredno osebno zavzetost, predvsem pa kontinuirano delovanje,« piše v programu.

»Toda sedaj lahko delamo samo to, da zadeve peljemo organizacijsko in sodelujemo

z desetimi duševnimi bolniki. Delujemo, koliko je to sploh možno. Jaz pravim, naredimo

Duševna bolezen ima po Milčinskem svoj poglavitni znak v spremembi doživljanja in vedenja, kar utegne obolelega povsem iztrgati človeški skupnosti in ga neredko sili v to, da grobo krši norme sožitja v družbi. Duševna prizadetost pa je organska okvara psihičnih funkcij in intelektualnih zmognosti človeka, ki jo je mogoče ugotoviti že v prvih letih življenja ali pa nastopi kasneje.

najprej nekaj, pokažimo rezultate in potem lahko delamo zadeve še širše. Še prej pa moramo rešiti prostorsko problematiko.« (Igor Hrast)

Tudi na ministrstvo za socialne zadeve se bodo obrnili in si morda pridobili koncesijo za opravljanje svojega dela, kar bi pomenilo tudi pridobiti si stalni vir sredstev. Tudi volonterko delo, kot ga poznajo sedaj, dolgo več ne more trajati, sponzoriranja pa pri njih ne poznajo. Sicer pa, bi bil kdo pripravljen biti pokrovitelj Organizacije za duševno zdravje?

Za denar bodo kandidirali tudi na Zavodu za zdravstveno varstvo, pričakujejo pa tudi, da bo denar primaknila še mestna občina. V prihodnje pa računajo s tem, da bo njihovo delo sistemsko financirano. Pri svojem delu se namreč ozirajo na organiziranost, delo in izkušnje na tujem, kjer so pomoči za duševno bolne dovršeno vodene in finančno podprte.

»Navezali smo stike tudi s pobratenim mestom Marburg, s katerim kandidiramo pri programu Phare Tasis, to je program za demokracijo, ki deluje za področje človekovih pravic. Oni bodo naš partner in na neki način supervisor, saj nam bodo pomagali tudi strokovno.« je o vključevanju v mednarodne projekte govoril predsednik mariborskega Šenta Igor Hrast.

MAJDA HORVAT

Zakon o družinskih prejemkih Vlada za spremembe zakona

Vlada se je odločila predlagati popravke zakona o družinskih prejemkih, ki je bil sprejet lanskega novembra. Takrat, kot vemo, je bilo največ besed namenjenih uvajanju otroškega dodatka za vse otroke in so poslanci stopili na stran univerzalnega otroškega dodatka, čeprav je vlada, videč denarna sredstva, predlagala drugače.

Tokrat pa gre za vprašanje usklajevanja denarnih nadomestil za čas porodniškega dopusta. Denarna nadomestila, ki jih prejema matere za čas porodniškega dopusta, se usklajujejo na enak način kot pokojnine, kar je zelo ugodno in pomeni, da v nekaterih primerih matere prejema celo višjo denarno nadomestilo, kot bi znašala plača, če bi delale. To naj bi trajalo le do konca leta, potem pa bi se nadomestila morala usklajevati z gibanjem povprečnih plač in vseh prispevnih osnov, kakor je zapisano v zakonu. To, da bi pri obračunavanju denarnih nadomestil upoštevali še gibanje prispevnih osnov, bi bilo za prejemnike denarnega nadomestila zelo neugodno, saj bi pomenilo znižanje nadomestila. Toda zaenkrat enotnega načina usklajevanja vseh nadomestil plač in pokojnin še ni, prav tako ni vzpostavljena potrebna baza podatkov o gibanju prispevnih osnov, zato so se na ministrstvu odločili predlagati, da se po prvem januarju denarna nadomestila za čas porodniškega dopusta usklajujejo samo z gibanjem povprečnih plač in ne tudi vseh prispevnih osnov. Ali bo tudi to pomenilo manj ugodno obračunavanje nadomestila? Parlamentarni odbor za družino je vladi že dal vedeti, da zavračajo predloge in rešitve, ki so za mlade družine manj ugodne.

Druga pomembna sprememba se tiče upravičenosti do denarnega nadomestila. Že doslej so bile do denarnega nadomestila upravičene tudi matere, katerim je delovno razmerje prenehalo brez njihove volje ali krivde, tako imenovane stečajnice. Brez nadomestila pa so ostale matere, katerim je v tem obdobju prenehalo delovno razmerje, sklenjeno za določen čas. Večina delodajalcev je delavkam, ki so imele pogodbo o zaposlitvi za določen čas, že sedaj le-to podaljševala, odslej pa bi to rešil zakon.

MH

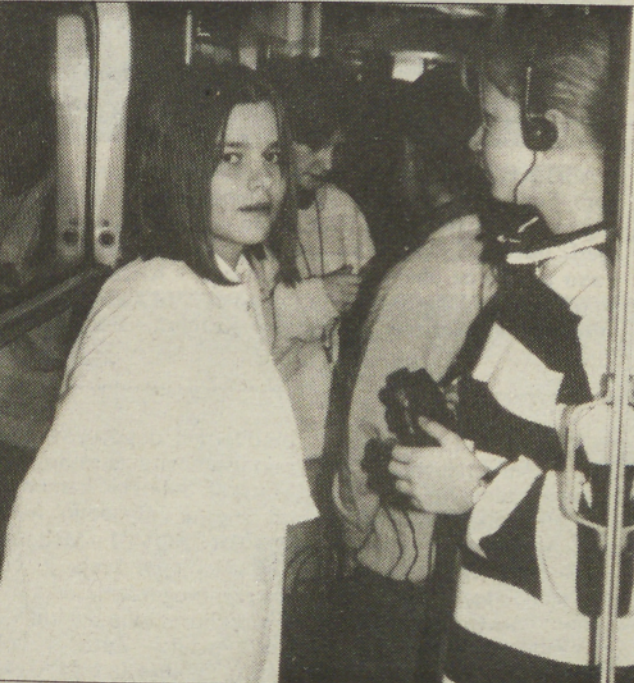
Najdaljši šolski dan

Kot je znano, teče vsakdanjik šolarjev po točno določenem urniku. Nadurnega pouka pravilom ni. Poredneži pa so morali nekoč ostati »po šoli«. Zanje je bila na voljo tudi palica, ki pa je učitelji že dolgo ne uporabljajo več. OŠ Gornja Radgona želi tudi še posebno prijazna in zanimiva ustanova. To potrjuje tudi v praksi.

Pred kratkim so imeli učenci predmetne stopnje naravoslovni dan, in sicer so se odpeljali s posebnim vlakom v Postojno. Pridružili so se jim tudi učenci predmetne stopnje OŠ dr. Janka Šiebingreja, tako da je bilo vseh skupaj 370. V okviru učnega programa so si ogledali Postojnsko jamo in predjamski grad. Mnogi so prvič videli te znamenitosti in se tudi prvič peljali z vlakom.

Na poti so bili celih 14 ur, zato je bil to njihov najdaljši šolski dan. Kot smo lahko opazovali, niso bili prav nič utrujeni ne učenci in ne učitelji, kajti ves čas se je dogajalo marsikaj zanimivega.

Kot nam je povedal ravnatelj šole Dušan Zagorc, ki je bil pobudnik za ekskurzijo v Postojno, so se zanj odločili zato, da bi omogočili več kot polovici otrok, da so se lahko prvič peljali z vlakom ter videli Postojnsko jamo in predjamski grad. Ogled obeh znamenitosti pa je bil organiziran tako, da so imeli učenci pri tem določene naloge (opazovanje), in sicer bodo morali vse to, kar so videli, opisati v posebnih šolskih nalogah. Poleg tega je bil cilj izleta tudi opazovanje delavcev šolske svetovalne službe in učiteljev, kako se učenci vedejo v velikih skupinah na potovanju z vlakom.

Tudi na vlakom so tekle razne aktivnosti, predvsem pa ni manjkalo razvedrila. (Fotografija: L. K.)

»Moram reči, da so bili vsi, vsaj po mojem, dokaj disciplinirani, saj nismo imeli z njimi nobenih težav. Upam, da je bil naravoslovni dan zanje lepo in koristno doživetje, saj so lahko spoznali košček naše lepe domovine. Medtem je že prišla pobuda, da bi organizirali podoben izlet tudi za nižjo stopnjo. Prav je tudi, da s tem malo aktiviramo železniško progo Radgona-Ljutomer.« je med drugim še povedal Dušan Zagorc.

Učenka Valerija Trstenjak pa je dejala, da je bil to zanj najboljši šolski izlet in da ji bo ostal za vedno v spominu. »Lepo je bilo preživeti dolge ure med prijatelji in sošolci.« Tudi Denis Kramberger, ki je pridno fotografiral in delal intervjuje za šolski radio, ni mogel prehaliti izleta. Menil je, da bi bilo najbolje, če bi bila šola vsak dan na železniških tirih.

LUDVIK KRAMBERGER

Zanimivi sklepi delovnih skupin na 2. slovenskem mladinskem seminarju Pomurje 94

Zaščitna znamka za zaščito in razvoj Pomurja

Mladi imajo večkrat čistejši misli in predstave kakor se tako usposobljeni strokovnjaki, ki so nemalokrat obremenjeni z izkušnjami, dosežki in predsodki. Kdor misli napredno, misli tako kot mladi. To je že preverjena formula za uspeh s popolnim preobratom. Če že nismo tako pogumni, da bi v celoti upoštevali napredne ideje mladih, pa poskušajmo biti vsaj v nekaterih zadevah strpnejši in bolj razumevaljoči.

Da bi tisti, ki imajo pred očmi le politiko in gospodarski uspeh, morebiti dobili kakšne nove ideje, jim posredujemo sklepe delovnih skupin na 2. slovenskem mladinskem seminarju Pomurje 94, ki je bil konec septembra v Diani v Murški Soboti. Mentorica prve delovne skupine, ki je obravnavala pomurski turizem, je bila Tatjana Drexler. Ugotovili so, da je pomurski turizem danes zaprt, neorganiziran, nepovezan in brez turistično-informativnih centrov. Obstoječe turistične zmogljivosti so zdravilišča, lovski turizem in vinske ceste. Člani te delovne skupine so našli naslednje možnosti razvoja pomurskega turizma: ribištvo, domača obrt, reka Mura in zaščitni parki, foto-lovstvo, domača kulinarika, kmečki turizem, kolesarski turizem, ekologija krajev (urejenost in čistost krajev, postajališča, nemožični turizem, preusmeritev tovrstnega prometa na železnice.

Druga delovna skupina se je pod mentorstvom Dimitrija Pura ukvarjala s temo Kmetijstvo na razpotju; opredelili so se za postopno prehanjanje iz-

integriranega v kmetijstvo v posebnih razmerah. Po njihovem mnenju bo pri integriranem kmetijstvu potreben ostrejši nadzor inšpekcijskih služb, uporaba alternativnih sredstev ter namakanje brez negativnih vplivov na naravo; vsi bi morali pred začetkom gnojenja in škropljenja naročiti analizo zemlje, saj bodo le potem lahko vedeli, kaj zemlja potrebuje in česa ima preveč; farme bi morali vsi skupaj prisiliti k ekološki sanaciji. Kmetijstvo v posebnih razmerah je gnojil, pri pridelovanju bihrane bi morali uveljaviti zaščitno znamko, medtem pa bi država morala poskrbeti za propagiranje bioprehrane in državne subvencije, nadomestiti izpad dohodka, ta vrsta kmetijstva pa predstavlja tudi osnovo za posebne vrste turizma na podeželju. Prav takšno kmetovanje je lahko rešitev pomurskega kmetijstva, saj se ne moremo slepiti, da bodo naši kmetovalci zmogli tekmo s čedalje večjim uvozom cenejših surovin za živilskopredelovalno industrijo!

Tretjo delovno skupino je vodil in usmerjal Andrej

Okreša, njihova tema pa je bila Krajinski park Mura; o njem se že dolgo govori, kljub temu pa še ni uzakonjen, nasprotno, zadnje čase se ponovno pojavljajo elitistične ideje o gradnji elektrarn na Muri, kar lahko razumemo le kot sredstvo predvolilnega boja. Nadzorovati bi morali tudi izsekovanje poplavnih gozdov ob reki (loke), širjenje kmetijskih površin na poplavno območje, melioracije, regulacije, odvoz gramoza iz struge, vnašanje neavtohtnih rastlin in živali, uporaba rudninskih gnojil in zaščitnih sredstev, nasploh pa bi morali reko obvarovati pred množičnim turizmom in motornimi čolni. Reka Mura je glavna žila dovodnica in odvodnica te pokrajine, zato jo moramo varovati, to pa bo najbolj ustrezno s širitvijo krajinskega parka Mura na celotno reko, predlagajo mladi, toprej od Šentilja do Lendave. Prav tako bi morali: ohraniti mrvice, renaturirati regulirane dele reke, znotraj krajinskega parka določiti različna območja, povezati se s podobnimi zaščitnimi projekti na mednarodnem področju, vzdrževati kulturno dediščino, popisati floro in favno, ob parku uveljaviti tradicionalno ekstenzivno kmetijstvo, urediti infrastrukturo, kolesarske in peš poti ter uvesti strokovno službo za upravljanje parka.

BERNARDA B. PEČEK

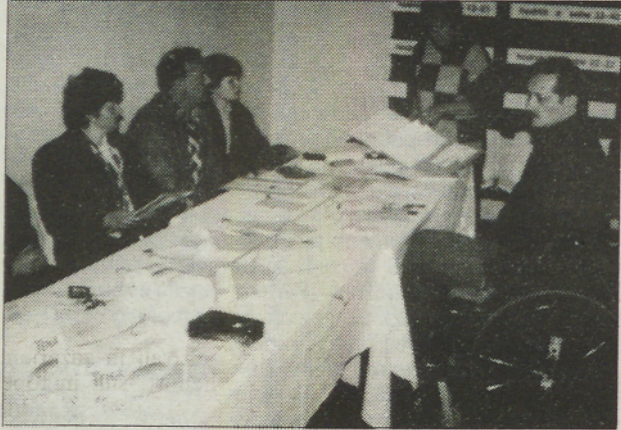
iz naših krajev

O ortopedskih pripomočkih

V splošni bolnišnici v Rakičanu je bila minuli tork strokovna predstavitev ortopedskih pripomočkov za invalide, ki je bila namenjena patronažnim sestram ter predstavnikom invalidskih organizacij in združenj oziroma invalidom samim.

Med 11. in 14. uro je g. Karl Schmidt iz Nemčije, sam invalid na invalidskem vozičku ter inovator za ortopedske pripomočke, predstavil sistem Kondom-urinal in katetre za samokateterizacijo. Druge ortopedske pripomočke, ki so na voljo v Sloveniji, je predstavila še g. Nataša Chvatal iz firme Orto-Sana ter opozorila, da se večino pripomočkov dobi na recept, a tega marsikdo še ne ve. Vsi minuli tork prikazani ortopedski pripomočki, se dobijo tudi v Murski Soboti pri firmi Hiršl v Cankarjevi 84.

Filip Matko

G. Karl Schmidt (desno na invalidskem vozičku) predstavlja ortopedske pripomočke.

Še letos sirarna

Kozja farma Marjana Žerdina pri Lendavi lepo napreduje. Vse kaže, da bo kozjereja v Sloveniji čedalje bolj organizirana, saj so letos organizirali že nekaj uspešnih razstav in drugih prireditev, da bi občane čim bolj seznanili s pomenom kozjereje.

Mleko in sir sta zelo zdrava, koza pa je sicer skromna žival in kar je predvsem pomembno, ni izbirljiva. Marjan Žerdin se je že na začetku leta odločil, da napravi korak naprej, da zgradi sirarno. Čeprav ima Lendava kozje mleko pravzaprav pred nosom, se ga v trgovinah ne da dobiti pa tudi sira ne. Marjanova sirarna naj bi začela poskusno delati konec leta, upati pa je, da bo projekt, vreden okoli 300 tisoč DEM, uspel. Kozjereja pa je zanimiva tudi zaradi kozličkov, ki so specialiteta, torej zaradi mesa, ki se bo, upamo, kmalu dobilo tudi v lendavski občini.

jani

GASILKE - Na sliki so mlade gasilke iz Vadarec, ki jih vodi Simona Dani. Dekleta so dobra tako v tridelnem napadu, kot v štafetnem teku (ali to pomeni, da se ne dajo ujeti, op. urednika), zato zapored osvajajo prva mesta. Tako je bilo na občinskem tekmovanju v Križevcih in na pokrajinskem tekmovanju na Cankovi... In kako se bodo odrezale na državnem prvenstvu v Kranju? - Fotografija: F. Ku.

TEŠANOVC - Kot kaže, so v tem krajevnem središču dokaj zadovoljni z oblikovanjem nove občine Moravske Toplice, kamor so jih uvrstili. S tem se je v bistvu potrdila volja večine prebivalcev, ki podpirajo tako oblikovano novo občino, v kateri pričakujejo doslednejše uresničevanje svojih interesov. MJ

GEDEROVC - Po besedah vaškega funkcionarja Janeza Ratnika niso zadovoljni z uvrstitvijo v občino s sedežem na Cankovi. Poudarjajo, da je bila na Tišini že prej občina, na kar so se ljudje navadili, medtem ko je Cankova zanje precej oddaljena. MJ

RAKIČAN - V tem kraju poudarjajo, da so roki za izvedbo predvolilnih dejavnosti zelo kratki, zato si bodo prizadevali izpeljati vse zahtevane naloge v letošnjem letu. Na osnovi

predhodnih dogovorov podpirajo ustanovitev mestne občine Murska Sobota, kamor kot predmestje tudi sodijo. MJ

BREZOVC - Med prebivalci tega kraja je čutili nekakšno ogorčenje, ker so jih brez njihove volje uvrstili v občino Puconci. Zato se bojijo lokalnih volitev in tega, da krajanje ne bodo hoteli sprejeti nalog pri izvedbi volitev. MJ

BELTINCI - Ob določanju referendumskega območja so bila mnenja ljudi deljena. Na območju prihodnje občine Beltinci so namreč štiri krajevne skupnosti glasovale proti takšni združitvi, v štirih drugih KS pa so bili za. Zdaj je razpoloženje ljudi seveda drugačno in prizadevali si bodo, da bo vseh osem krajevnih skupnosti enakomerno zastopanih v 18-članski občinski svet. MJ

Krajevna skupnost oziroma občina Odranci

Milijoni za kanalizacijske cevi

So Odranci še vedno največja pomurska vas? Le kdo bi to vedel, ko pa razvoj teče tudi v drugih krajih. Tačas je v Odrancih 1.870 prebivalcev, ki žive v 430 stanovanjskih hišah, dejansko pa je stavb za prebivanje 450, torej je kakih 20 hiš praznih.

S temi statističnimi podatki me je seznanil predsednik krajevne skupnosti Franc Mlinarič in me - zmedel. Vseskozi sem bil prepričan, da so Odrančani stisnjeni kot šibice v škatlici, saj so hiše na prvi pogled tako rekoč druga ob drugi. Sogovornik je navedel dva vzroka: nekaj hiš je novih, še ne naseljenih; par hiš pa je praznih, ker so ljudje umrli. Tudi v tem kraju je, kot marsikje drugod, skoraj vsako leto manj rojenih in več umrlih. Družin, kjer bi si privoščili kopicu otrok, tako rekoč ni. V preteklem letu je bilo 19 krstov in 26 pogrebov. Zmotno pa je bilo tudi mnenje spodaj podpisane, da v Odrancih najbrž ni več prostora za novogradnje.

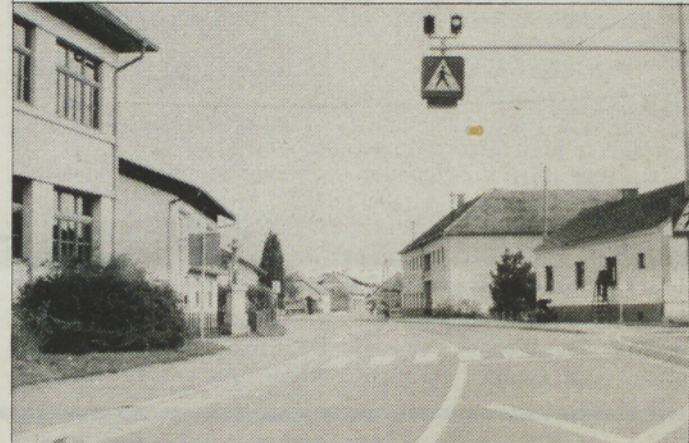
Našel se bo na Gredicah, kjer nekaj hiš že stoji, še več pa bi jih bilo, če bi prejšnje vodstvo krajevne skupnosti vztrajalo, da pride do komunalne ureditve in poznejše prodaje parcel. Tam je zdaj sicer gradnja dovoljena, a povsem gladko ne gre, ker morajo menda graditelji parcele zamenjati, saj v Odrancih tako rekoč nihče noče zemlje prodati. Na vaškem zemljevidu pa sem videl še veliko nenaseljeno, a kultivirano območje sredi vasi, ki mu pravijo Jugovski kraj. Kaj, ko bi tu lastniki pokazali dobro voljo in dali območje komunalno urediti, da potem ne bi bilo treba vsakomur, ki zida v njegovi notranjosti, graditi od ulic - uličice!?

Čistilna naprava pri Kamenščicah

Dobršen del odranskih hiš pa je ob magistralni cesti Murska Sobota - Lendva, kar je za naselje kot celoto ugodno, saj so imeli zaradi »državne« ceste manj izdatkov, kot bi jih sicer bilo, če bi tako dolgo cesto morali sami asfaltirati. So pa zagrabili tudi priložnost v lanskem letu, ko so posodobili omenjeno magistralo in ob njej (ter vse tja do predvidene čistilne naprave) v zemljo položili 2.200 metrov kanalizacijskih cevi. Na tem odseku ne bo treba nič več prekopavati. V tem letu pa so kopali po notranjih ulicah: ulici Štefana Kovača, Gajski, Gasilski ulici in na Gredicah, saj nadaljujejo z napeljevanjem kanalizacijskih cevi. Prejšnji teden so dela sicer mirovala, kajti delavci vodnogospodarskega podjetja so za nekaj časa morali oditi na gradbišče magistrale pri Kapci, a obljublajo, da bodo načrt druge etape kanalizacijskega omrežja za letošnje leto v dolžini 3.000 metrov zagotovo uresničili v predvidenem roku. Prihodnje leto bodo napeljali nadaljnjih (zadnjih) 3.000 metrov cevi. Tedaj naj bi dogradili tudi čistilno napravo, ki bo v bližini romskega naselja (Kamenščice), od katere pa bo prečiščena voda po kanalu, ki so ga že zgradili, odtekala v Črnc, in sicer v bližini nekdanjega črenšovskega (Faršanova) mlina.

Morda je preveč podrobnosti, a utegnejo biti zanimive za Odrančane in druge krajevne

skupnosti, kjer za zadaj o vaški kanalizaciji šele razmišljajo. Zadeva še zdaleč ni poceni. Samo načrt je stal več kot 1.000.000 tolarjev. Koliko bo stala celotna naložba, je težko predvidevati. V ilustracijo obsežnosti projekta naj zapišem, da v Odrancih denar za kanalizacijo zbirajo z običajnim krajevnim samoprispevkom, povrh pa bodo gospodinjstva prispevala še 2.000 nemških mark v tolarški protivrednosti, obrtniki prav toliko (obrtniško gospodinjstvo torej 4.000 DM).

Pogled na eno povsem urejenih odranskih ulic (samozaposlitev)

večji koristniki kanalizacijskega omrežja pa še veliko veliko več, na primer trgovsko podjetje Univerzal 10.500 mark v tolarški protivrednosti, podjetje Mobix, ki gradi motel in bencinski servis, 15.000 mark v tolarški protivrednosti in tako naprej. Doslej se je za financiranje gradnje vaške kanalizacije odločilo več kot 80 odstotkov gospodinjstev. Tisti, ki se bodo priključili na novo, bodo segli globlje v žep: 2.700 mark v tolarški protivrednosti.

Uspešna KS, kaj pa občina?

V Odrancih bodo imeli najkasneje 1996. leta kanalizacijsko omrežje in čistilno napravo. Tedaj pa bo imelo naselje tudi že nekaj izkušenj kot občina. Kot je znano, naj bi bili po prvotnem državnozbornem predlogu Odranci vključeni v občino Beltinci. Temu so se uprli, na pomoč so poklicali tudi poslanca, ki je potem uspel dobiti deset podpisov drugih poslancev, dal vero na prvotno odločitev in uspel. Sedež občine Odranci, h kateri

pa ne bo spadala nobena sosednja vas, bo v nekdam zadržanem, zdaj vaškem domu. Imeli bodo župana, občinski svet pa bo imel 9 članov - svetnikov. O njih bodo odločali na decembrskih volitvah. Težko je predvidevati, ali se bo kraj kot samostojna občina potlej hitreje razvijal, dejstvo pa je, da je kot samostojna krajevna skupnost veliko dosegel. Naj nanizam le nekaj pridobitev zadnjega desetletja: prenovljena šola, povsem nova telovadnica, napeljava telefonskega in kabelskega omrežja, izboljšava električne napetosti z dodatnimi transformatorji, asfaltiranje vseh cest in vzdrževanje poljskih poti, posodobitev gasilskega doma in ureditev gasilskega muzeja, prenova zadruženega oziroma vaškega doma, ureditev dvorane, nakup zemljišča ob pokopališču, kjer bodo, ko bodo imeli denar,

uredili sodobno pokopališko vežico; prenova strehe na cerkvi in tako naprej. Za pa je nekoliko zamrlo organiziranje kulturno življenje. Tli pa žarek upanja, da bo čez čas, ko se bodo ljudje končno navadili televizije, drugače. Nedolgo od tega - ob 50-letnici duhovnega oziroma župnijskega - so odranski mladinci uprizorili delo Ne uničljivo upanje, ki ga je napisal upokojeni domači župnik Lojze Kozar, njegov naslednik prav tako Lojze Kozar, pa je delo priredil za odrsko upodobitev. Radi se bodo odzvali povabilu na gostovanje.

Franc Mlinarič, predsednik krajevne skupnosti Odranci.

- nimajo industrijskega obrata, je pa na pohodu na veliki razvoj obrti oziroma po novem samozojnega podjetništva. Sogovornik Franc Mlinarič je uredil 5 že delujočih gostiln, 3 dodatna pa še bodo, imajo zagatja, dve zasebni trgovini, pijačnice, kovača, ključavničarja, mizarske delavnice, frizerko, inštalaterja vode in centralnega gretnja, 3 avtoprevoznike, obratovalnico kovinske galanterije, družbo za intelektualne storitve, projektivni biro... Tri pike sem dal zato, ker sva poslušatevanju najbrž koga posebej bila. Vedno več ljudi se torej samozaposluje, kajti časi, ko se lahko delo dobil v velikih soseskih, so minili. Drugod zaposlenih je okrog 300, še vedno pa je veliko Odrančanov na delu v tujini: 110. Držim pesti, da bo nova občina Odranci uspešna tudi pri ustvarjanju možnosti, da ljudem ne bo treba za kruhom daleč z Odrancami.

STEFAN SOBOČAN

Prleški füčkêc

»Rêkvêskanti pacê, primtê ga za tãcê, vrštê ga v jãnu, ka nêdê vêc gors fãstãno!« tak smo nêgdã priêška dëca letãti so dën mrvãh pa gda so koga pokôpali okoli cãntora pa sê drã kak zlatovrãjnê. Zaj pa sê nê smêjo dëca vêc nôrca sãstã z župnikovê figilijê. Hja, samo prleški župnikã mójã bolã malo cãjta za figilijê pëtã, ka bôlê pojêjo svojã mablã nãtã auton pa super tëlêvizoron pa cãntãrnoj kurjãni pa kãtã can pa prê lubican pa posvêtãmã živêji pacê.

Èna mlôda nûna, pa nê tista z Razkrižã - tista jê zê bôlã pã ta stôrãh - èna resen mlôda, kero so gvêrãti j Prleški Afstralijê, mê jê pjê ôvi dën nagovorila, naj napisêv gãtã tãtã kaj lepêga ot župnikovã pa nûn pa prleških cãkêj.

Ja, lûha nûnika, sê mô napisã! Zõtoma prostã fãrãniã, ka mi sporoçtãjã sê najbôjšê ot mešnikof no nûn, ka mo jê tã còkompokom fê nãdrãkali, naj sê ohronã za nasê propãnikêcê. Gnês pa zê lèhko vùn zbôbjã, ka so èni prleški mešniki zlo vrã no delãvniã pa zlo fãjn gospodãrãjã. Prleški gan, naj jih zaposlãjã na ministrãtvã za gospodãrãvã jã industrijo!

Èni so živã, pa nêçêjo ali nê vêjo delãti. Hãrãtã! Pogãtã nitê, Hitler jê nêkêga no nêkêga Prleka, fê do Vêkã Nãstã pa sê dalê, postã na pristãno delo v marprôški sãstãrãkã. F tãtoj fãbriki êroplãnof, ali sã po Hitlerã vãhãniã Tãtã. Tovãrno avtomobilof Maribor - zaj pa dëlôf còkompãk odpúšãjã - ka jê prê tãta fãbrika dobãla dãca.

Gospodãrski ájã, kerã jê prizãdejã tãdi prleške dëlôfã f tãtoj fãbriki, jê priša v Marprog izvôçitã Marjãnã Podstãvã ot SLS. Rêka jê, ka prê morêjã tãto fãbriko fãsãkã rãvã oživitã, stôrê dugê pa otpisãti - vaçik of fãbriki skãro zapelã »Rêkvêskanti pacê, primtê jo za tãcê, vrštê jo v jãnu, zakoplãte jo f slãmo!« Dugê so tak ali tak odpãstãvãti cãlãh pãrdêsãtã lãtã pa pênêzê fãhtãti za oživitãf. Zaj pa prê Podstãvãnikã podobno hodã po »Titovoj pôtã!« Prlekiã pa dõ sã pa svojoj pôtã - èni delãti znãviã v Afstrãjo, ta kãk mëlã. f prêcêsãjãh.

Bistvi prleški dëlôfã iz Tãma sê zafrãkvlêjã pa prãvãtiã bi sê fãbãrãka prê fãsãkã rãvã, èi bi zãçãli fã sãrdãvã rãvã vërkiã proizvãjãti êkskluzãvno Benitovno olãgumã (fã fãbãrã tã zõdniã krikã mõdê: fluorêscentno zëlãna pa rãzã fãbãrã olãgumê, kãrã sê prê svëtã, ta kãk sê svëtãjo tãã nãvã rãkãvã ribê, ka tã gãtã trnêcã vrzêš v vãdõ, fãe rãhê kãjã pãrãvã Japonci prê zê còkãjo na tãto novõ olãgumã - oçãvãvã procãntof Jãponcãf jo prê nûca kãk krùh. Naj žãjã zãvãvã življêjã pa mrkêfã, kãrã mõ dostã vitãminã A!

Mednarodno tekmovanje ptic

V telovadnici Srednje ekonomske, trgovske in upravno-administrativne šole Murska Sobota bo od 10. do 13. novembra mednarodno in regijsko tekmovanje ptic. Soboško društvo za varstvo in vzgojo ptic, ki je organizator tega velikega tekmovanja, pričakuje udeležbo okrog 400 ptic iz Avstrije, Madžarske in Slovenije. Med domačimi društvi se bodo predstavili Ptujčani, Mariborčani, Beltinčani in Soboščani. Istočasno bo v telovadnici razstava, ki bo odprta med 9. in 17. uro. To bo dobra priložnost za skupinske obiske šolarjev, pa tudi odraslih, ki se zanimajo za ptice. Ob tej priložnosti bodo člani soboškega društva za varstvo in vzgojo ptic pripravili tudi srečelov.

MJ

V Ljutomerski kleti stiskajo grozdje pozne trgatve

S kakovostjo do zahtevnejših kupcev in višjih cen

Le še teden dni nas loči od Martina, ko bo ta patron mošt krstil. Tako pravi izročilo, praksa pa seveda kaže drugače. Tam, kjer se grozdje opravi pred mesecem, se je mošt v sodih umiril in lahko že pokušamo mlado vino. Tisti, ki s trgatvijo niso končali, še lahko prislusnejo šepetanju mošta, nekaj pa je tudi o krstu mošta ob martinovem seveda ne moremo govoriti, saj bomo lahko o izredno kakovostnem vinu, pa naj ga bo kateri koli svetnik. Prihajajoči Martin pa je bil razlog, da se odpravili med naše vinogradnike in kletarje. Razposajena družina pesem klopotcev in bračev zdaj sicer ne odmeva več naših goricah, tu in tam pa so se nam pred dnevi še vseeno slišali tudi takšni prizori. V podjetju Ljutomerčan v Ljutomeru v teh dneh obirajo še zadnje grozde, ki so jih pustili za pozno trgatvo, zato smo se napotili mednje, spotoma pa se ustavili še v Ljutomerski kleti, kjer negujejo sadove ljutomersko-ormoških vin.

Med drugimi vini, ki jih ponuja Ljutomerska klet, naj omenimo sauvignon, rumeni muškata in muškata otonek ter traminac in rulandec, poleg teh pa se radi pohvalijo še s poznimi trgatvami različnih sort.

Pozne trgatve so pri njih postale že tradicionalne, saj se zanje odločajo vsako leto in tudi letos jih niso opustili. Ob našem obisku so trgali laški rizling in sami smo se lahko prepričali, da je bila njihova odločitev pravilna. Letos so se mnogi vinogradniki srečevali s težavami zaradi bolezni vinske trte in grozdja. V Ljutomerčanovih goricah pa teh težav niso imeli. Zasluge za to je pripisati predvsem njihovim strokovnjakom, ki skrbijo za zaš-

V vinogradništvu in kletarstvu, ki posluje v okviru Ljutomerčana, je trenutno zaposlenih 138 delavcev. Med trgatvijo sami vsega dela seveda ne bi mogli, zato jim često priskočijo na pomoč zaposleni iz drugih obratov, pa tudi s sezonskimi brači si pomagajo. Se pa pri tem srečujejo s težavami, saj je delavce za to delo težko dobiti. V prejšnjih letih so si pomagali s hrvaškimi delavci, med domačini pa za delo ni posebnega zanimanja, čeprav je na tem območju veliko brezposelnih.

V Ljutomerskih goricah v teh dneh trgajo še zadnje grozde, ki so jih pustili za pozno trgatvo. Sladkorne stopnje so visoke, iz grozdja bo priteklo nekoliko manj mošta, bo pa ta nadvse kakovosten.

V ljutomerskih goricah ima vinogradništvo bogato tradicijo in to tradicijo nadaljuje Ljutomerska klet v Ljutomeru. Vseh vinogradnikov, ki jih premorejo v Ljutomerski kleti, letos verjetno ne bodo napolnili, pa to tudi ni njihov glavni cilj. Kot pravi vodja kleti Slavko Žalar, v zadnjem času ne bolj opuščajo dodatni proizvodnji in polnjenju kakovostnega vina. V Ljutomersko-ormoških kletih so namreč vse naravne razmere za pridelavo vrhunskih vin, ki si uspešno utirajo pot na svet. Naša klet pa tudi doma se pivska kakovost povečuje, zato se v Ljutomerski kleti želijo dokazovati predvsem s kakovostjo. V preteklosti pa je to že uspelo, saj je prav

Slavko Žalar in Slavko Žalar, ki sta v Ljutomerski kleti odgovorna za dobro negovanje vina, zatrjujeta, da bo letošnji letnik spet eden od boljših.

čito, zatrjuje magister Slavko Žalar in dodaja, da v njihovih vinogradih oidija in peronospora skorajda ni bilo mogoče najti, pa tudi z gnilobo grozdja nimajo posebnih težav. Tudi na površinah, ki so jih namenili za pozne trgatve, ne bo večjega izpada zaradi gnilobe, so pa veliko pridobili na kakovosti, saj sladkorne stopnje marsikje presegajo 100 Eochslejevih stopinj. Tisti, ki so se letos odločili za zgodnje obiranje in so grozde potrgali že v septembru, so veliko izgubili in tudi s kakovostjo svojega vina se ne bodo mogli pohvaliti. Res da se je

konec septembra vreme ohladilo in tudi padavin je bilo nekoliko več, vendar je bilo pozneje še precej sončnih dni, ki so ugodno vplivali na dozorevanje in kakovost letošnje pridelke.

Ceprav ne bodo napolnili vseh sodov, bodo v Ljutomerski kleti letos vanje natočili za okoli 200 vagonov ali 2 milijona litrov vina. To je približno liter za vsakega Slovenca, v šali pravi magister Slavko Žalar, z njegovo prodajo pa verjetno tudi tokrat ne bo težav. Okoli 300 hektarjev lastnih vinogradov imajo, kar je manj kot pred leti, saj zadnji dve leti niso delali nobenih obnov. To je seveda posledica zakona o denacionalizaciji, po katerem bodo morali nekatere površine vrniti nekdanjim lastnikom. Nekaj so jih že vrnili in dokler ta vprašanja ne bodo do konca razčiščena, v nove obnove ne bodo šli.

Namesto večjih količin se v Ljutomerski kleti zdaj posvečajo doseganju večje kakovosti in rezultati ne izostajajo. To dovolj zgovorno potrjujejo številna priznanja, ki so jih za svoja vina dobili na velikih vinskih ocenjevanjih, kakovost pa želijo v prihodnje še izboljšati. S tem namenom so letos posodobili

Okoli 2 milijona litrov vina bo tokrat dozorevalo v Ljutomerčanovi vinski kleti. Vse posode s tem ne bodo napolnili, vendar v zadnjem času dajejo kakovosti prednost pred količinami.

znamko slovenskih vin pa ga prodajajo v litrskih steklenicah in kot buteljčno vino. Po količini drugo mesto pripada šiponu, na tržišču pa se je še posebno uveljavilo mešano belo vino, ki ga prodajajo pod blagovno znamko ljutomerčan. sestavljajo pa ga laški rizling, šipon in še nekatere sorte. Močno je razširjena tudi sorta chardonnay, ki so jo v preteklosti poznali pod imenom beli burgundec, po količini pa se v Ljutomerski kleti na četrto mesto uvršča renski rizling. Pivski strokovnjaki so ga razglasili za kralja vin in tudi letošnji pridelek bo tako po količini kot po kakovosti dober.

V Ljutomerski kleti dajejo kakovosti prednost pred količinami, to pa potrjujejo tudi številna priznanja, ki so jih za svoja vina dobili na velikih vinskih ocenjevanjih. Na mednarodni sejem VINO 94 v Ljubljani so letos poslali štiri vzorce in vsi so prejeli medalje. Lanski letnik laškega rizlinga (posebna polnitev 0,375 l) je na tem ocenjevanju dobil zlato medaljo, sodni senat gradiščansko-panonskega reda vitezov pa je v okviru vinskega sejma v Ljubljani laški rizling, letnik 1993, iz Ljutomerske kleti določil za prvaka v kategoriji polsladkih vin. Še bolje so se Ljutomerska vina odrezala na letošnjem ocenjevanju v Gornji Radgoni, saj so osvojila tri zlate in dve veliki zlati medalji, laški rizling 1993, posebna polnitev, pa je postal celo šampion sejma.

Pljučnice pri govedu

Večino nalezljivih bolezni dihalnih poti pri govedu prištevamo v skupino ENZOOTSkih BRONHOPNEUMONIJO GOVED (EBG). Živali največkrat obolijo v starosti od treh mesecev do enega leta, bolezen pa se pojavlja tudi pri mlajših in starejših živalih.

Oboli več živali hkrati, čez nekaj dni pa bolezen zajame že 60-70%, včasih celo 100% reje. Menimo, da EBG naredi v povprečni reji škodo, ki je enaka 5 kg govejega mesa na pitanca, hkrati pa že nekaj časa ugotavljamo, da je 51,6% do 66,3% prisilnih zakolov telet zaradi EBG-ja.

Enzootsko bronhopneumonijo telet prištevamo v skupino pogojno nalezljivih bolezni, to pomeni, da je za izbruh bolezni potrebnih več dejavnikov. EBG se začne kot virusna infekcija (adenovirus, reovirus, virus parainfluence, RS virus...), ki je večinoma blaga, vendar se ob pomoči bakterij (pastelele, korinebakterije, streptokoki, stafilo-koki, redkeje druge) ter neugodnih notranjih in zunanjih dejavnikov lahko razvije v hudo pljučnico, ki se pogosto konča s poginom.

Neugodni notranji dejavniki so prikrite, kronično potekajoče bolezni (npr. infekcija z virusom goveje diareje) ter parazitarne invazije, ki slabijo odpornost organizma. K zunanji neugodni dejavnikom prištevamo transport živali, napake v zoohigieni (previsoke ali prenizke temperature, preveč amoniaka v zraku, prenizka ali previsoka relativna vlažnost, natrpanost živali...), napake v prehrani (različni deficiti, npr. pogosto pomanjkanje vitamina A) in napačno zdravljenje živali.

KLINIČNA SLIKA je lahko različna, pogosto pa se kot prvi bolezenski znak opazijo solzenje živali in zažarjene očesne veznice. Hitro se pojavi utrujenost, suh in topel smrček ter izcedek iz nosu, ki postopoma postaja vedno bolj sluzast, včasih ima primesi gnoja. Pojavijo se neješčnost, visoka telesna temperatura in večja potreba po vodi. Vedno več živali kašlja (močan in vlažen kašelj).

- Ukrepi za PREPREČEVANJE EBG-JA
- kupovanje telet iz znanih, neokuženih rej
 - čimkrajši transport živali, pri čemer morajo biti živali zaščitene pred vetrom, padavinami in soncem. zrak naj kroži nad glavami živali, tla pa naj bodo iz lesa,
 - pitališče mora biti očiščeno, posušeno in razkuženo, držati se moramo načela reje ALL IN - ALL OUT (vse noter - vse ven), objektu moramo omogočiti »biološki počitek«, število živali pa mora ustrezati velikosti pitališča,
 - primerna temperatura objekta za teleta, mlajša od 3 mesecev, 15 do 20 st. C (min. 10 st. C), za starejše pa 10-20 st. C (min. 5 st. C), medtem ko je optimalna relativna vlažnost zraka 75% (60-80%), zaostajanje gnoja pod rešetkami poveča količino amoniaka v zraku, le-ta pa kemično draži sluznico dihalnih organov in zmanjša njeno obrambno sposobnost,
 - živali je potrebno zaščititi pred prepihom,
 - primerno preventivno ZAŠČITNO CEPLJENJE (imunoprofilaksa) lahko prepreči pojav bolezni, če pa se EBG že pojavi, je škoda po cepljenju manjša.

Če se enzootska bronhopneumonija goved pojavi v hlevu, je potrebno takoj začeti zdravljenje, ki večinoma traja 5-6 dni. Če z zdravljenjem zamujamo, se poveča število težko obolelih živali v hlevu, zdravljenje lahko traja tudi do 12 dni, poleg tega se poveča število poginov.

Dejan Židan, dr. vet. med.

Jubilejna prireditev v Gerlincih na Goričkem Mošt, kostanji in dekleta

Slikovita gorička vas Gerlinca je bila že od nekdaj daleč naokrog znana po odlični zlahtni kapljici ter sladkih kostanjih. Tako sploh ni naključje, da so se že leta 1986 gasilci skupaj z vedno aktivnimi vaščani ter seveda Društvom vinogradnikov prekmurskih goric Goričko odločili za organizacijo prireditve Praznik mošta, vina in kostanjev. Razen leta 1987, ko je tod divjala katastrofalna toča, so ta jesenski praznik pripravljali tradicionalno.

Letos, ko je bila 10. jubilejna prireditev, je bilo v lepem vaško-gasilskem domu še posebno živahno. Tako je že v soboto potekalo ocenjevanje vzorcev mladih vin oz. mošta, mag. Anton Vodovnik s Kmetijskega zavoda Maribor pa je pripravil strokovno predavanje o negi mladega vina. Ocenjevalna komisija je med 58 vzorcev, med katerimi so prevladovali zlasti vzorci belih mešanih vin, saj jih je bilo okrog polovica vseh ocenjenih, po devet pa laškega razlinga, belega pinota ter chardonnayja, izločila le štiri. Najvišje ocene so dobili oz. si prislužili naziv šampiona mladih vin vzorci belega pinota Antona

Gomboca (4,25 točke od 5,00 možnih), chardonnayja Karla Reiterja (4,10), belega pinota Alojza Graha (4,06) ter belega mešanega vina Štefana Flegarja oz. savignona Karla Reiterja (oba 3,96 točke). Po besedah Ernesta Novaka je prvo ocenjevanje letošnjega vinskega letnika pokazalo, da je kakovost teh vin povprečna, kar je odsev dokaj neugodnega letnika, vendar se dá s kletarjem še marsikaj izboljšati.

Veliko zanimanje številnih obiskovalcev je pritegnila tudi nedeljska razstava kmečkih dobrot in peciva z naslovom Jesenske dobrote iz Gerlinca. Vestne domačinke so postavile na ogled kar 75 različnih vrst suhega peciva, sladice, kruha in vrtankov. Brez dobrih deklet v Gerlincih tudi letos ni šlo. Po predstavitvi dosedanjih princes »mošta, vina in kostanjev« so izbrali novo. Tako kot lansko leto, je tudi tokrat ta laskavi naslov pripadel domačinki Jožici Vogrinčič. Razlog več za vse pohvale idej polnim domačinkam pa je tudi bogat spominski bilten ob jubilejni prireditvi.

odsevi mladosti

Ali veste?

(Pokrovitelj nagradnega kviza je knjigarna in papirnica DOBRA KNJIGA Murska Sobota)

Pravilni odgovor na 6. vprašanje se glasi: **Sedma umetnost je filmska.** »Rodila« se je leta 1895 na prvi javni filmski predstavi v Parizu, na kateri sta brata Lumiere predstavila svoj prvi film Prihod vlaka, današnji izžrebanec pa je URBAN ZRIM iz M. Sobote (Naselje Ljudske pravice 45). Čestitamo!

KUPON št. 8 - ALI VESTE

Ali veste, kateri so slovenski nacionalni prazniki? Odgovore pošljite najkasneje do 9. novembra in priložite (nalepite) kupon, če želite sodelovati pri žrebanju nagrad. Naš naslov je: Podjetje za informiranje, Slovenska 41, 69000 M. Sobota.

Ura prometne vzgoje

Tekanje z mojo sošolko Alenko sem in tja za policistom naju je pošteno utrudilo. Nazadnje sva se le opogumila in ga prosila za intervju.

- Ali vam red in disciplina na cesti veliko pomenita?
- »Da, zelo veliko, saj to sodi k prometni varnosti.«
- Mislite, da bo ta dan spodbuden za ljudi, da bodo v prihodnje bolj upoštevali prometne predpise?
- »Ne samo mislim, upam, da bo tako.«
- Kakšni občutki vas prevzamejo, ko na cestah ob nesreči vidite raztreščene avtomobile in mrtve ljudi?
- »Ti občutki so grozni, nepopisni.«
- Ob cestah so bili tudi otroci, zato sva povprašala še njih, kaj mislijo o prometni varnosti.
- Ali veste, kaj pomeni znak STOP?
- »Da, tukaj se moraš ustaviti.«
- Kaj pa pomenijo tiste bele črte čez cesto?
- »Tam moraš prečkati cesto.«
- Tudi g. Žalik je bil pripravljen odgovarjati.
- Ali ste že bili kdaj na kraju nesreče?
- »Da, bil sem.«
- Kako bi ukrepali, če bi bili sami tam?
- »Pri lažji poškodbi bi pomagal, pri večji pa poklical pomoč.«
- Gospa Božena pa je zavzeto gledala kolesarje in pešce, vendar je našla čas tudi za odgovore na najina vprašanja.
- Se ravirate po prometnih predpisih, ko se peljete v šolo z avtomobilom?
- »Mislim, da.«
- Ali se vam zdi, da je ta dan za nas potreben?
- »Seveda, lahko bi bil tudi vsak dan, saj smo vendar vsak dan na cesti.«
- In sklep? Previdno, saj na cesti nikoli nisi sam!

ANITA DRAVEC, 7. a
OŠ Križevci

Dan mrtvih

Na grobovih sveče bodo zagorele in našim pokojnim srca grele.

Bele krizenteme same zase bodo govorile, v naši oče pa solze se bodo iskrile.

Tih jesenski veter bo odnesel naše misli v njihove daljave in jih uspaval v sanje.

EVELINA KATALINIČ, 7. b
OŠ Bakovci

Bučka

Bučka na njivi leži, je okrogla, zeleno-rumena, zdrava, lepa in mlada. Videti je vesela, pridna in poštena, še najbolj pa v želodčku je zaželjena.

SANDRA KRIŽANIČ, 2. a
OŠ Kapelski Vrh

Zagorelo je

Bilo je lepo popoldne. Sonce je precej pripekalo in nas prijetno grelo. Babica, mama in teta so pile kavo, jaz pa sem se igrala s punčko.

Kar naenkrat je tišino pretrgal zvok sirene. Babica je stekla h kolesu in zakričala: »Joj, gori! Samo de ne pri moji sestri!« Skočila je na kolo in se odpeljala tja, kjer je gorelo. Za njo so že tulile sirene gasilskih avtomobilov. Tudi medve z mamico sva se čez čas odpeljali tja. Spotoma sva srečali ljudi, ki so prav tako hiteli na kraj požara. Od daleč sva videli reče zublje, kako so požirali hišo. Gost dim se je vil v zrak in ljudje so žalostno kričali. Iz zadnjega dela hiše so reševali krave in zajčke, ki so bili zelo prestrašeni. Gospodinja je stala z otrokom ob ograji in žalostno gledala ogenj. Oči je imela polne solz. Ogenj je bil čedalje močnejši in gasilci so ga skušali ukrotiti. Čez čas jim je to tudi uspelo.

Pri srcu mi je hudo, ko sem spomnim tiste matere z otrokom.

KLAVDIJA DRAŠKOVIČ, 4. b
OŠ I. M. Sobota

Jesenski akvareli

Na travniku ogovori me roža, na vrtu prijazen vetrič me poboža. Ko pri hiši ni gospodarja, miška se veselo pri zajtrku pogovarja.

Dežek jesenski potrka na šipo, veter pa veselo krtači lipo. Preoblačijo se drevesa, že velika je rdeča pesa.

Koruza žalostno toži, ker ni ji prav v suhi koži. Uboga veverica joče, nihče usmiliti se je noče.

Ptičke se poslavljajo, žalostno nas pozdravljajo. Pokrajina bo mrzla, kmetica okno bo zaprla.

BARBARA POCAK, 7. r.
DOŠ Prosenjakovci

Iz vaših poročil

V zadnjem času nam res veliko pišete. To nas seveda veseli, vendar pa nam je težko, ker marsičesa ne moremo objaviti zaradi prostorske omejitve. Nekatere prispevke pa odložimo tudi zato, ker so kopije. Ne bi namreč radi videli, da bi se isti prispevki pojavili v različnih časopisih in revijah. To se zares dogaja, in to ni dobro. Zato vas prosimo, da nam kopij ne pošiljate več.

Tokrat smo morali kar precej skrajšati tudi vaša poročila o raznih dogodkih, ki jih opisujete. Pa ne bodite prehud, saj drugače sploh ne bi imeli prostora zanje.

OŠ BELTINCI - Imeli smo naravoslovni dan. Prvo uro smo se učili o rastlinskih škodljivcih na polju. Nato smo se odpravili na kmetijo Ivana Bernadija v Beltincih. Tam smo spoznali kmetijske stroje, si ogledali hleve in zbiralnico mleka. Gospodar nam je pripovedoval o delu na kmetiji. Pokazal nam je tudi priznanje, ki ga je dobil za pridelovanje sladkorne pese. Poudaril je, da ni vse v zaslužku in bogastvu. Po njegovem je življenje na kmetiji lepo. Posebno skrbno mora gospodar ravnati z živino, če hoče, da bo čreda zdrava in da bo obilo mleka. (MARINA REPIČ, 5.b)

OŠ APAČE - Prvi teden v oktobru smo praznovali teden otroka. Od ponedeljka do

seveda smo imeli na program različne igre oziroma smo delali v različnih krožkih. V četrti je bil športni dan. Prva dva smo si najprej ogledali v kinu Gornja Radgona film Moj obojni junak. Nato smo imeli razne športne aktivnosti. V petek je bila proslava ob 190-letnici šolstva v Apačah in 25-letnici sedanje šolske stavbe. Bilo je še več drugih zanimivih dogodkov. (KLAUDIJA ŠIBRAT, dopisniški krožek)

OŠ GORNJA RADGONA - Z razredničarko smo se dogovorili, da bomo peko kostanje. Vsak je bil za nekaj odgovoren. Medve z Natašo sva morali prinesiti drva. Med čakanjem na pečene kostanje smo igrali nogomet in odbojko. To je bilo zelo zanimivo. (SUZANA VUČINA, 6. e)

OŠ III. M. SOBOTA - Pred kratkim smo se podali v Krašče, da bi bolje spoznali gozd. To je bila namreč naša projektna naloga. Prva skupina je morala raziskati gobe, druga listavce, tretja iglavce in četrta podrast. Borut, Sandra, Saša, Matej in jaz smo raziskovali podrast. Razkropili smo se po gozdu in začeli iskati. Našli smo mah, akacijo in razne trave. Več podrast je tam, kjer je drevje redkeje. Med podrastjo pa smo našli tudi žuželke - pajka, kobličico in žabo, s katero smo se malo pogurali. (MAJA SKALAR, 4. c)

Razmišljajte, pišite, rišite, sodelujte!

Slayer

Po štirih letih se skupina Slayer znova vrača na glasbene odre. Vendar dečki niso počivali, ampak so sodelovali z ICE - T-jem, s katerim so delali glasbo za film Judgment Nights. V teh štirih letih je bobnarja Davea Lombarda zamenjal Paul Bostoph, ki je prej igral pri skupini Forbidden. Drugi člani skupine pa so basist in pevec Tom Araya ter kitarista Kerry King in Jeff Hanneman. Pred kratkim so izdali ploščo z naslovom Divine Intervention. Pravijo, da pri tej plošči ni več nič »fantaziranja« in da so se usmerili bolj na politično angažirane teme, katere so tačas publiki najbližje. Slayeri so zelo prepričani v svoj novi projekt, kateremu so do sedaj posvetili največ pozornosti in v studiu prebili veliko več časa kot ponavadi. Pravijo, da je album trši in brutalnejši od albuma Seasons In The Abyss. Mnogi pa se sprašujejo, če je trši tudi od Reign In Blood. Natančne ocene še ne moremo dati, o vsem pa se boste lahko kmalu sami prepričali. Svoj novi album bo skupina Slayer najprej promovirala v Ameriki, kmalu za tem pa bodo koncertirali po Evropi.

Rubriko pripravila: ALEKSANDRA NANA RITUPER

POP ROCK noviceeee

Novice od tu ...

Peter Paracelsus je nov projekt v izvedbi Iztoka Turka (Videosex), Dejana Kneza (Laibach) in filozofa Petra Mlakarja. Od mesta Beljak so dobili ponudbo, da napišejo glasbo ob petstoletnici rojstva znanstvenika in alkimista Paracelsusa. Glasbo so označili kot satanski tehno. Ta satanski tehno pa se izračuna po formuli: $St = dt \times p2$, z besedami opisano pa je Satanski tehno plesna tehnologija, pomnožena z bolečino na kvadrat. Promocija kompaktne plošče je bila 31. oktobra na turjaškem gradu.

Prejšnjo soboto se je poročil kitarist skupine Be Radio Srečko Bohinec. S svojo izvoljenko Tjašo sta to storila tako potih, da so za poroko slišali člani banda šele nekaj dni po njej.

... in tam

Prejšnji teden je zaradi boleznih umrl 52-letni Jimmy Miller, producent najbolj znanih plošč skupine Rolling Stones. Med drugim je produciral Beggar's Banquet, Sticky fingers, Main Street, Let It Bleed. Svojo glasbeno pot je začel v 60. letih kot pevec v nekem newyorškem lokalnu, leta 1965 pa je začel delati za londonski Island Record. Zadnja leta pa je živel in delal v Koloradu s kitaristom in skladateljem Joejem Steckom.

Naomi Campbell, ena najbolj plačanih manekenk na svetu, je pred kratkim izdala svoj prvi singel. Posnela je že tudi material za ploščo Baby Woman, vendar so kritike tako slabe, da še premišlujejo, ali bi ga sploh dali na tržišče, čeprav je celotni projekt veliko stal. Verjetno bo vseeno bolje, da se Naomi vrne tja, kjer je res dobra.

Jovanotti

Rodil se je 27. septembra v Rimu kot Lorenzo Cherubini. Kot najstnik je veliko zahajal v disco klube in si prve lire služil kot D.J. Leta 1988 je izdal prvo ploščo Jovanotti For President. Svoj prvi večji nastop, kot večina uspešnih italijanov, pa je imel na festivalu v San Remu. Veliko pozornost je takrat vzbudil s skladbo Vasco.

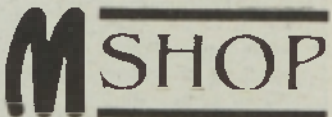
Njegova druga plošča La Mia Moto je izšla 1990., kmalu za tem pa še Giovanotti Jovanotti. S četrto ploščo Une Tribu Che Balla se je vrnil k rapu, v tem stilu pa je izšla tudi plošča Lorenzo 1992. Zunanja meja Italije je zaslovel s ploščo Lorenzo 94. Publika ga je spoznala kot nastopajočega na koncertih Erosa Ra-

mazzottija. Že dolgo mediji niso toliko poročali o predstavi skupin kot o Jovanottiju. Tudi publika po Evropi ga zelo dobro sprejela. S ploščo Penso Jovanotti je nastopil singlom Penso Jovanotti s plošče Lorenzo 94 se je povzpela na vrhove lestvic po vsej Evropi. Veliko pa se je v teta tudi skladba Sermon Rap.

Pred kratkim pa je Jovanotti izdal svojo novo kompaktno ploščo, na kateri je kar 10 skladb in 70 minut glasbe. Ob pravil se je tudi na evropski turneji in v soboto, 5. novembra, boste lahko z njim slišali pozitivno v ljubljanski hali Tivoli. Saj tudi sam pravi: Penso positivo, positivo, positivo.

AUDIO - VIDEO - CD

69000 Murska Sobota, Slomškova 43
TELEFON, TELEFAKS: 069/32-465

Koncerti, koncerti

V slovenski prestolnici se bo v začetku novembra vršalo kar nekaj koncertov.

Italijanski raper Jovanotti bo v ljubljanski hali Tivoli nastopil v soboto, 5. novembra. Le dva dni kasneje, 7. novembra, bo nastopila newyorška skupina Spin Doctors, ki je dosedaj izdala tri albume, njihov zadnji pa se imenuje It Upside Down.

V Ljubljani pa boste lahko 14. novembra slišali mazzottija tega Dorda Balasoviča. Prevoz organizira tudi agencija Tono.

Kako so se vozili skozi komunizem

Proč kratkim je pri ljubljanski založbi Horvat MeM izšla knjiga Franka Bükviča *Avtobus norcev*. Frank Bükvič, rojen 1923, je danes profesor za nemški jezik in literaturo na Fairfieldu (Connecticut) v ZDA. V času pomladi se je govorilo in menilo, da je Bükvič eden od slovenskih oporečnikov oziroma nasprotnikov komunističnega režima, kar je tukaj zelo povečalo zanimanje zanj. Je to pozneje malce drugače pokazalo, Bükvič pa se posebej ne trudi, da bi se v tem smislu heroiziral za nazaj.

Kajpa če jo merimo po predeljenih naponih iz svetovne literature dvajsetega stoletja, s katerimi se literarna angažiranost, boje biti solženčinovska, je ruski pisatelj in sovjetski oporečnik Aleksander Solženicin v zadnjih letih svojega življenja v domovini po vsej ZDA, ostro napadano, ni kaj. Osiral je na način življenja, njegovo pomanjkanje tradicije, kapitalističnega sistema in obnašanje otročevski satirik Ephraim Kishon na Madžarskem. Danes piše v hebrejščini, ki ji je tako imenovani prevod v nemščini, na osnovi dobre evropske tradicije smeši ravnanje sodobnega turista, ki mu velja za ekspanzivno podoba slehernika. Žez turistovo zaletanost in nepoučenost, recimo Noetova barka.

Seveda, Bükvičeva knjiga *Avtobus norcev* ima že v naslovu aluzijo na Brantsovo satirsko verzificirano sarkastično Ladija norcev. To in pa vsa druga, v luči tega nastavka, v nemščini napisana od Gengenbacha, do Wieseya in Abrahama Sancta Clare, za profesorja nemške literature ne kaže biti brez učinkovanja.

Učinkovanja na pisateljevanje, koliko pa je dejstvo tudi na izdelek, to je že vprašanje.

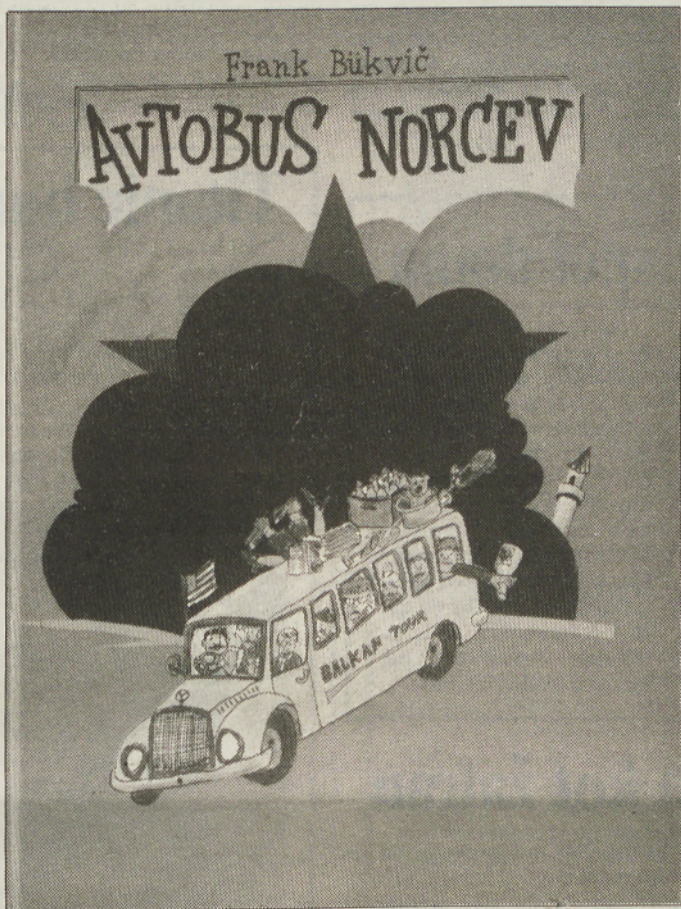
Kot Bükvič v *Avtobusu* drugem literarnem delu, ki je izšlo v Sloveniji, pa so izšla v tujini, v glavni pri emigrantskih založbah smeši ameriško topografsko kulturo raven sodobnega turista na sploh. Kakšen je ameriški turist, ki se prijavil na »direktorjevo« očitno za avtorja) potovanja za turistično potovanje? Vodiča oziroma direktorja nenehno dolgi oderu, zanju na letališčih, žre da mu hrana prihaja na skozi ušesa, ustrezno vedenje, je histeričarka ali histerik, vdira v ženska strah, krade kahlisce po hotelih, vdira v mavrica, nakar seveda vdira v politen, zato išče spolno stavek po vsej južni in Balkanu, zdaj z avstralskim vinogradnikom, poje s hrvaškimi direktorjem, ali pa z grškimi pristavkami prostitutkami, nezaupljivo pa nepoučen. (Knjiga zanj generalij ameriškega direktorja najbrž nikoli ne bo izšla v nemškem prevodu.)

Direktor se je iz nekakega razloga odločil, da organizira zgodovinsko izredno bogat in zanimiv potnik. Potniki, ki so se zaradi njegovega vodenja in organiziranja, bodo ves čas s njim, da je vse skupaj nazaj, da bi se na njem račun opomogel, vendar se potnikom ne zdi vredno, da bi se prepričeval o drugih namenov. Najbolj zanimiva situacija, predvsem pa iz epilognega dogajanja »doktorica«, kot zastopnik gospo v knjigi označuje direktorju prizna, da je

njajo. Ljubimci pa ne prihajajo po slovo.

Na letu čez Atlantik so nekateri potniki nenehno na tem, da se stepejo za mesta pri oknih, drugi se že začinjajo opijati in potem vztrajajo pri takih namenih med vsem potovanjem. Čim bližje so Evropi, tem bolj se iz njihovih žil izceja sok iz ameriškega topilnega lonca, ki ga imajo v sebi namesto pravih krvi in se zavedajo svojih korenin.

Direktor je skozi vso zgodbo

turista, po drugi pa iz neodgovornosti in prevarantskih namenov potovalnih agencij, so v osrednjem delu potovanja tako ali tako močnejše od vsakih prosveteljalnih namenov. Letališče Kennedy, s katerega odletijo, še zdaleč ni takšno kot v istomenskem filmu, v katerem igra nedavno umrl Burt Lancaster. V filmu se v času snežnega meteža vse deluje, še celo ljubezenske zgodbiče, v Bükvičevi knjigi so stranišča pokvarjena, izvoščki prekli-

moralna in znanstvena avtoriteta, čeprav mu skušajo potniki, ki so pod njegovim vodstvom, vztrajno pritakniti, da je, recimo, »veriznik«. To naj bi bil nekdo, ki na njihov račun sodeluje v mreži prevar, ki je razpeta od Združenih držav, čez Irsko vse tja v srednjo Evropo. Njegov neke vrste doktor Watson je profesor Dundas. Oba skupaj vesta tako rekoč vse. Od tega, da ženske ne morejo biti hemofilne, do tega, kdaj se je Budimpešta

združila iz Budima in Pešte v eno mesto, to, da Mozart nikoli ni bil v Budimpešti, da je bil Tito navaden samodržec, ki je po razkošju zasenčil vse prejšnje balkanske mogotce, da se je oblačil v svilo in škrlat in da se je že med vojno oziral po kraljevih palačah in vikendicah.

Skupaj z naključnimi sogovorniki v takratni Jugoslaviji tudi napovesta, kako se bo dogajalo s Titovo državo po njegovi smrti. Da bo z njo brz konec, ko maršala več ne bo v njegovih vilah, to so vedeli že v letih, ko je bil Tito še živ. Gromiko pa je z obrazom brez nasmeha hodil po svetu, vsi: od bančnega nameščenca v Beogradu, do direktorja biograjskega hotela. Škoda, da Bükvičeva knjiga ni izšla že takrat, kmalu po tistem, ko je vodil svojo skupino po Jugoslaviji, potem bi se posvetilo tudi Slovencem, predvsem tistim iz politične nomenklature, ki so s predlogi za nesimetrično federacijo tako dolgo skušali reševati na gotov propad obsojenjo državo.

Pa je Jugoslavija v knjigi kljub temu predstavljena kot kar v redu država. Kot bi bilo mogoče sklepati iz zgodbe s skopskim receptom v hotelu, ji je manjkalo samo dobre organizacije. Ameriška čreda, ki se po pristanku na kontinentu vozi naokrog v avtobusu, je v skopskem hotelu, kjer prenočuje na poti v Atene, nezadovoljna, vse je narobe, vse je obrnjeno. Kot sploh na Balkanu, kakor poučuje profesor Dundas. Direktor pa za spanemu receptorju samo zabija, naj se vendar reči spravijo v red, in nazaj grede je že vse drugače. — Kako malo je bilo potemtakem potrebno, da bi državo ohranili. Samo kakega novega Tita bi morali najti, takega, ki bi dal manj na obleke in več na organizacijo ...

Po letalski vožnji iz Anglije v Švico, ko letijo skupaj s sekto razočaranih in mazohističnih starih Angležinj, ki računajo, na nasilno smrt, po vseh stranpoteh, na katere jih zapelje madžarski šofer avtobusa, po vseh pijančevanjih in bruhanjih, po tistem, ko je kazalo, da se bo izlet končal s smrtjo maminega sinčka, ki je potovanje med drugim izkoristil tudi za to, da je obiskal bordel, se vsi živi vrnejo domov.

Naslovnico knjige je oblikoval Alojz Fožj Rozman. Knjiga pa je v založbi, ki jo je izdala, uvrščena v serijo Slovenski potopis.

ŠTEFAN SMEJ

Dosledna enostranska dvojezičnost – na obeh straneh

Včasih se je slišalo, da nam Madžari ne zaupajo, da naših izvedencev, predvsem tistih iz laičnih zgodovinarskih vrst, ne puščajo radi do svojih arhivov. Zato so leta po vojni hodili v madžarske županijske in državne arhive raziskovat predvsem izvedenci iz cerkvenih krogov ali tisti blizu tem krogom. 28. oktobra je bilo v prostorih soboškega gradu posvetovanje o slovensko-madžarskem knjižničarskem sodelovanju ob meji. Organizirali sta ga Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobotna in Berzsényi Dániel Megyei Könyvtár iz Sombotelá. Na njem nihče ni poudarjeno govoril o kakšnih zastojih ali nemih preteklih obdobjih.

Napovedani referenti na posvetovanju. Takacs Miklos, Nikica Brumen, Jože Vugrinec, dr. Vanek Šiftar, Valerija Pergar, Kolman Cigüt, Jože Vild, Branko Žunec, Ernest Ružič in Varga Sandor, so, po naslovih njihovih referatov sodeč, kajti vseh nismo slišali, v glavnem kronološko, faktografsko in sploh naklonjeno govorili o sodelovanju. Kot se za tako posvetovanje spodobi.

Profesorica Valerija Pergar je v tem smislu najbrž prekršila nepredpisano bilaterarno vljudnost, ko je v povzetku referata z naslovom Narodnostno šolstvo v Porabju na Madžarskem položaj slovenskega jezika kot materinščine zapisala: »Slovenščina ima v Porabju namreč status neprimerne koda za javno sporazumevanje in vlogo izključno notranjega manjšinskega jezika. Madžari – pripadniki večinskega naroda – slovenščine niti pasivno ne obvladajo, zato v porabskem prostoru lahko govorimo le o dosledni enostranski dvojezičnosti (v zadnjih nekaj letih pa še o tem le pogojno, kajti pripadniki slovenske manjšine aktivno prevzemajo večinski jezik in opuščajo svojega).«

Če izvedemo neko razčlenjevalno pikolovstvo in stavek iz povzetka referata Sandorja Varge, ki pravi, da slovenska ustava »že regulira narodnostne pravice po evropskem zgledu«, beremo s politično referenco na stavke Pergarjeve, potem to pač pomeni, da madžarska ustava narodnostnih pravic še ne regulira po takem zgledu. Res je, da so tudi Slovenci kot »pripadniki večinskega naroda«, na tej strani sodelovanja ob meji, »dosledno enostranski dvojezični«. Toda za manjšino so v ustavo napisali take pravice, da njihov obseg tako rekoč implicira nekakšen enojezični imperativ, čeprav je to slabo in nekulturno. Toda v tem je dvoreznost velike politične benevolentnosti.

ŠTEFAN SMEJ

kulturni koledar

MURSKA SOBOTA: V prostorih Pokrajinskega muzeja si lahko ogledate razstavo Kelti na Celjskem, ki jo je posredoval Pokrajinski muzej iz Celja.

MURSKA SOBOTA: V Galeriji je razstava Vertikal Diagonal Horizontal Energie.

MURSKA SOBOTA: V grajski galeriji razstavlja svoja likovna dela Vilko Gerlec.

MURSKA SOBOTA: V razstavnem salonu Zavarovalnice Triglav razstavlja Goran Horvat.

MURSKA SOBOTA: V likovnem razstavišču Pomurske banke si oktobra lahko ogledate izbor iz Zbirke sodobne likovne umetnosti Galerije Murska Sobotna.

RADENCI: v galeriji muzeja Radenske je na ogled razstava poznomantičnega slikarja Alojza Eberla (1822–1887). Razstava bo na ogled do 30. novembra.

LENDAVA: V galeriji lendavskega gradu je na ogled razstava male plastike.

MORAVSKE TOPICE: V razstavnih prostorih hotela Ajda si lahko ogledate razstavo oblikovalke – slikarke Bernarde Hren-Zajec.

LJUTOMER: V galeriji Anteja Trstenjaka si lahko ogledate VI. slikarski ex-tempore Ljutomer '94. Razstava bo odprta do 12. novembra. Nagradenci po vrstnem redu so: Jože Šubic, Mitja Stanek, Dušan Lipovec, Dušan Fišer, Sandi Červek, Vlado Potočnik, Mirko Rajnar, Zlatko Gnezda in Sara Plotajs.

Romi ali Cigani

Kot zglede poimenovanja po območju ali pokrajini, kjer so prvotno živeli, bomo omenili Sinte, ki so naseljeni po vsej Evropi, največ pa jih je v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Franciji, pri nas na Dolenjskem, na Gorenjskem in še ponekod. Poimenovanje Sinti je bolj razširjeno kot Rom in bi jih (Cigane) potemtakem prej kot Romi morali imenovati Sinti!

Poimenovanje Sinti pa izhaja iz imena naroda, živečega v pokrajini Sindh ob spodnjem toku reke Ind. Sindy pomeni ocean, sindhi pa je eden od novih indijskih jezikov. Ti (Sinti) imajo v primerjavi z Romi tudi neprimerno bolj ohranjen jezik. Po jeziku, ki ga govorijo, pa se imenujejo Gurberti, Kalderaši, itd.

Literatura o Ciganih

V redki literaturi o Ciganih, napisani pri nas in na območju nekdanje Jugoslavije ter v redkih prevedenih delih, je enako opaziti oba termina (Romi in Cigani) – čeprav je v tujih delih neprimerno bolj zastopan termin Cigan – kakor da se ne bi znali odločiti, kateri izraz

bodo uporabili, čeprav v novejših časih prevladuje termin Rom, sploh pa v novejših publikacijah.

Pri natančnejši analizi pa pridemo do sklepa, da se termin Cigan, vede ali pa nevede, pogosteje uporablja v besedilih, ki se nanašajo na kulturo. V novejšem času se pod vplivom političnega in socialnega poimenovanja sicer tudi v kulturno-umetniških besedilih vse pogosteje pojavlja frigiden termin Rom, ki pa je nastal v času prejšnjega režima kot posledica vsesplošnega prekrščevanja in preimenoovanja tradicionalnih nazivov v nova, kjer so učitelji in profesorji postali pedagoški delavci, zdravniki in sestre zdravstveni delavci, Cigani pa seveda Romi.

V kontekstu umetnosti pa tovrstno poimenovanje (Rom) sploh ne pride v poštev, saj totalno razvrednoti, falsificira in diskvalificira vsakršno pristnost, verodostojnost in avtentičnost. Ker kot je med drugim v Vestniku g. Smej v rubriki Kulturna obzorja zapisal: »... ko rečeš romska poezija, ne veš, kako naj nastaviš uho, kaj boš slišal, zgodbo o asimilaciji ali kaj res ciganskega?«

Boš slišal, kako se je življenjski standard romske manjšine popravil, kako imajo vodovod in vrtec, ali pa kaj o divji krvi, panju, na katerem je sedel sam vrab, in o polni luni.

Očitane in moraliziranje ni namen tega besedila, ali da bi kogar-

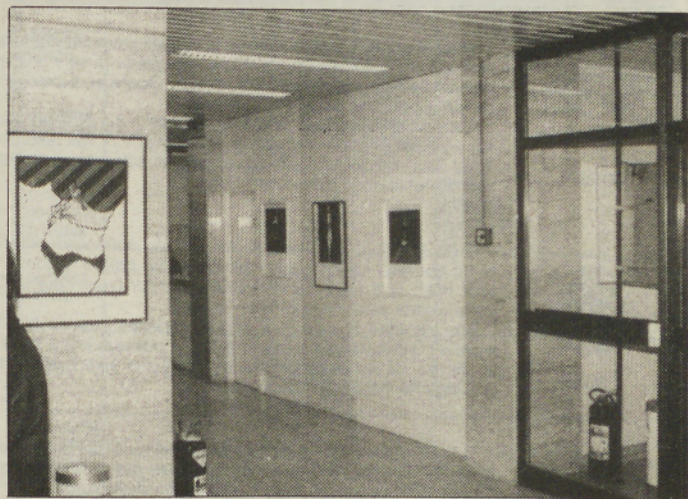

koli osveščal, še manj pa da bi razbijal predsodke, ker so ti, vsemu filozofiranju in psihologiziranju navkljub, že itak strukturalno zaviti v osebnostno tipologijo družbene kolektivne zavesti s programiranim odnosom do vsakršne drugačnosti.

Intelektualec, kulturnik ali pa dokaj osveščen človek tega termina (Rom) ne bo uporabljal, saj se, predpostavljam, zaveda frigidnega, steriliziranega in za zavajanje ter v manipulativne namene upravljenega termina »ROM«, katerega različne možnosti manipuliranja sem, upajmo, dovolj pojasnil.

Povsem drugo je, če se termin Cigan uporablja s ciničnim prizvokom, z negativno čustveno obarvanostjo. Če je to isto napisano, je nemalokrat težko razbrati negativno obarvanost iz besedila. Povsem enostavno pa je razbrati namen in pomen izrečenega: ponižanje in provokacija namreč. Za namen poniževanja in provokiranja pa takšen in tovrsten vokabular uporablja neosveščena množica, kak zadržti govedoglavci kmetavzar ali pa kak novodobni frustrirani dninar».

(Dalje prihodnjič)

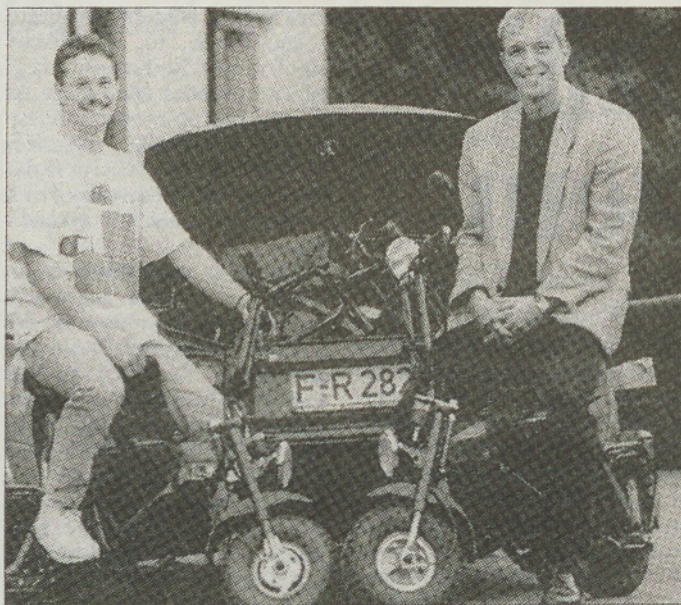

Избор slik iz zbirke sodobne likovne umetnosti Galerije Murska Sobotna v prostorih LB – Pomurske banke, d.d.

Minuli četrtek so v okviru aktivnosti v oktobru – mesecu varčevanja v likvidaturi in sejni sobi soboške enote LB Pomurske banke, d. d., razstavili 17 del iz zbirke sodobne likovne umetnosti Galerije Murska Sobotna. Med deli so ženski portret Ludvika Vrečiča iz leta 1932, Portret matere in Mlačva s cepci Karla Jakoba ter grafike pomurskih in drugih likovnih ustvarjalcev. Ob otvoritvi je direktor banke Viktor Šbül poudaril uspešno dolgoletno sodelovanje med banko in Galerijo, ravnatelj Galerije Franc Obal pa je predstavil zbirko, ki tačas obsega okrog 700 umetniških del, poleg tega pa je govoril o načrtih Galerije v prihodnje.

ne zgodi se vsak dan

Turisti, ki obiščejo Prepovedano mesto v Pekingu, se lahko povsem preselejo v razkošni svet nekdanjih kitajskih vladarjev. Zdajšnje oblasti so namreč odprle tudi garderobe, v katerih se je ohranilo na kupe dragocenih, ročno izvezanih oblačil nekdanje cesarske smetane. Ta oblačila so zdaj za skromno izposojevalnino na voljo navadnim smrtnikom. Seveda le za posnetek ali dva.

Pijani vozniki vse prepogosto sejejo smrt tudi po nemških cestah. To jim skuša z izvirno zamisljivo preprečiti mladi frankfurtski podjetnik Michael Rexroth. V svojem podjetju je zaposlil 25 fantov, ki na majhnih mopedih ves dan, zlasti pa zvečer, križarijo po mestu. Voznikom, ki so pregloboko pogledali v kozarec, ponujajo prevoz domov z njihovim lastnim avtomobilom, svoj motorček pa tačas spravijo v prtljajnik. Po začetnem nezaupanju je posel stekel. Ideja je tu, zagrabite jo!

Južnokorejski okoljevarstveniki so dolgo opozarjali na nemogoč zrak v glavnem mestu Seul, toda odgovorni mestni očetje so se vedno naredili gluhe in slepe. Zadnja akcija zelenih pa so hočeš nočeš morali opaziti. Borci za čistejšo okolje so namreč s plinskimi maskami na obrazih zlezli na trinajst metrov visok kip korejskega heroja Yi Sun-Shina in masko nataknili tudi njemu. Pogumni admiral Yi je pred 400 leti ugnal Japonce, za smog nad Seulom pa najbrž nima pravega orožja.

Dragocenost spet doma

Kulturna dediščina židovske skupnosti na Madžarskem je spet na ogled v židovskem muzeju v Budimpešti. Neznani zlikovci so kolekcijo neprecenljive vrednosti iz tega muzeja ukradli decembra lani. Za nekaj mesecev se je za dragocenostmi izgubila vsaka sled, pred tedni pa so ukradeno zbirko našli v Romuniji. Zdej je židovska zapuščina spet tam, od koder izvira.

Luna je draga kot žafran

Francoski zbiralec kamnov je plačal 700 milijonov lir za tri kvarčne kamenčke z Lune, ki tehtajo manj kot 0,2 karata. Gre za kamne, ki jih je prinesla ruska sonda Luna 16 leta 1970. Kamenčki so bili del zbirke, ki so jo nabrali v Morju plodnosti. Ameriške misije iz programa Apollo so prinesle z Zemljinega satelita skupaj 381 kilogramov kamnov. Če bi jih prodali po navedeni ceni, bi zaslužili 1,400.000 lir, so izračunali natančni Italijani, ki so sicer znani kot vneti zbiralci Luninih spominkov. S tem denarjem bi se lahko financirala vsa naslednja potovanja na Luno.

Gorska gorila je ena od najbolj ogroženih živalskih vrst na svetu. Le še nekaj teh velikih primatov živi v narodnem parku na vulkanskih pobočjih na tromeji med Ruando, Zairom in Ugando.

Mini humoreska

Zgodba o migreni

Poznam ljudi, ki zatrjujejo, da jih še nikoli ni bolela glava, in preprosto ne vedo, kaj je to migrena. Srečnete, porečete, če veste, kaj je to pravi glavobol. Vendar pa zadeva ni tako čisto preprosta, kakor se kaže na prvi pogled.

Mene migrena ne daje ravno pogosto, zato pa takrat toliko huje. Najprej se pojavi senca, potem bolečina, končno so vsi človeški čuti razmajani. Dostikrat se konča z bruhanjem in popolno nemočjo. Pa si oglejmo zadevo z druge, vedrejšje plati. Vzameš tableto, dve ali tri, migrena čez čas mine in tedaj šele začutiš vso lepoto življenja. Oni drugi tega občutka ne poznajo.

BORIVOJ REPE

Ljubezenska past za volka

Imenuje se Rosabud in je lepa kanadska volkulja, ki je stara osem let, plaha in boječa, ker jo je njeno krdelo izločilo zaradi ljubezenskega rivalstva. Iz živalskega vrta v vzhodnofrancoskem mestu Amenvillu so jo poslali v Vogeze, kjer bi morala omrežiti volka, ki že tri leta kolje drobnico. Vsi dosedanja poskusi, da bi vogeškega volka samotarja ujeli, so se izjalovili. Sedaj upajo, da ga bo lepa Rosabud zvalila v past. Lovskim čuvajem pa se je že porodil dvom, kaj če je vogeški volk volkulja...

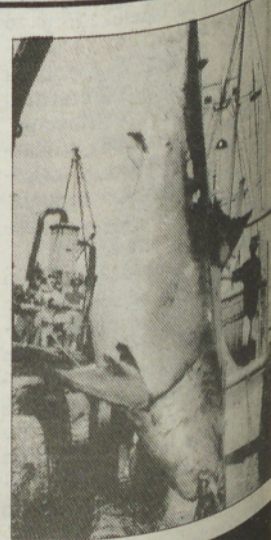
Titanic buri duhove

Millvina Dean se tragedije Titanica ne spominja. Iz ledenih valov so jo potegnili kot nekajmesečnega dojenčka. Zgodba nesrečne ladje, še zlasti pa njeni zakladi, ki menda ležijo potopljeni globoko na dnu Atlantika, pa še vedno buri duhove. Šele pred nekaj leti so s sodobnimi tehničnimi pripomočki odkrili kraj, kjer se je leta 1912 potopil Titanic. Na površje pa jim je uspelo dvigniti le nekaj predmetov, a dovolj za razstavo Ostanki Titanica, ki bo do aprila prihodnjega leta na ogled v britanskem pomorskem muzeju v Londonu.

Morski pes v mreži

Kar sedem ur se je morala posadka ribičke barke Florizant 7 truditi kakih 15 milj od obale Long Beacha. Ulov je bil izreden: 5,2 metra dolg morski pes.

26. 10. 1994

Vse tisto napinjanje, larmanje, zafrkavanje, obtoževanje, nezavupanje, itd. med poslanci v republiški skupščini. Beleka spravlja do takšoga napetoga stanja, ka bi un kak navaden državljan lejko eksplodirajo od živčne napetosti, kak kuverte na avstrijskon kraji, či ne bi būu tak močen v dujši pa v tešli, od toga ka je navajeni že dugo vsega hūjduga. Sprostitef si najde Bela v ton, ka začne popejvati, tak kak si je tud zaspejvo po svoje na slavsko obrnjeno novo varianto zdravilice, štera je pa melodiji jako podobna našoj himni!

Spet letos obrodile so trte vince nam sladko, ki buri nam duhove, kulturni dviga naš nivo, ki skrbi nas te dni vse, kar nas dobrin je ljudi.

Se v parlamentu dviga govornik en za drugim vsak in svoje "močno" znanje, v sol spreminja in v prahi nas uči in trdi, da resnica le on govori.

Sovražnih le izpadov v klopek poslancev poln je dom, cel kup teh deno-kratov bo narod mel te pisker poln; ker se zdi, da kriči pijanih nekaj tam ljudi.

Brat Džouži

zvezde vam kažejo

OVEN

Ona: Z obrekovanjem te bodo poskušali prizadeti predvsem tisti, ki ti zavidajo tvojo srečo. Ti pa boš uživala in se v prvi vrsti posvečala sebi in partnerju, ne pa njim. Obeta se ti precejšnje denarno presenečenje.

On: Jutranji pozdrav neznana lepote ti bo ponovno vrnil samozavest in utrdil prepričanje, da vendarle ni vse tako črno. Toda nikar ne pričakuj preveč, ampak se sreče navajaj postopoma. Prihodnost je vsekar tvoja.

BIK

Ona: Prišel je čas, ko se boš morala dokončno odločiti, komu posvetiš svoja čustva. Vendar se bo pojavil nekdo povsem tretji, ki ti uspe še doobra prekrizati tvoje načrte. Ob koncu tedna se ti obeta prijeten obisk.

On: Le kako si zamišljaš svojo prihodnost, ne da bi vsaj poskusil odpreti svoje srce in prijateljci pokazal svoja čustva. Je že ras, da je poslovna uspešnost prijatna stvar, vendar se boš tega kaj hitro navajala.

DVOJČKA

Ona: Tvoje sedanje razmerje se bo nevarno zamajalo. Če ti je še kaj od tega, bo potrebno napeti vse sile, sicer ti bo trda predla. Vsekakor pa je dejstvo, da ti jeza in ljubosumje lahko le škodita, popravnega izpita pa ne bo.

On: Ne razmišljaj toliko o tistem, kar si zavozil, ampak se raje posveti prihodnosti. Nepričakovano srečanje ti bo pustilo obilo lepih spominov, predvsem pa si boš pomiril prenapete živce. Popazi malo na zdravje.

RAK

Ona: Bolje, da ne obešaš na veliki klin svojih preteklih podvigov, saj lahko pridejo novice na povsem napačna ušesa. S partnerjem se boš sicer sprla, a bo vendarle vse skupaj ostalo v mirnejših vodah.

On: Ne pričakuj preveč, saj se ti lahko zgodi, da boš na koncu potegnili krajši konec. Poslovni načrti se ti sicer ne bodo uresničili do podrobnosti, a boš vseeno pošteno okrepil svoj finančni položaj.

LEV

Ona: Za tvoj načrtovani korak je še nekoliko prezgodaj, vendar pravi trenutek ni več daleč. Prihajajo dokaj nestabilno obdobje, iz katerega pa lahko čisto po naključju izvečes marsikaj zanimivega.

On: Precej se boš moral potruditi, da ti bo uspelo pridobiti osebo, ki ti že dalj časa ne da miru. Toda pozor: vsaka medalja ima dve plati, zato nikar ne dovoli, da bi zaradi ljubezni trpelo tvoje poslovno življenje.

DEVICA

Ona: Če boš predolgo odlašala, ti bo nekdo hudo zameril, zato se raje odloči in si vzemi tisto, kar ti tako ali tako gre. Ne pričakuj preveč od prehitro dane obljube, ampak poglej na vse skupaj malo realneje...

On: Zadel te bo plaz očitkov, ki pa bodo povsem upravičeni. Bolje bo, da se s tem odkritju sprimeš, saj se lahko v nasprotnem primeru vse skupaj še veliko bolj zaplete. Nekdo si želi tvoje bližine...

TEHTNICA

Ona: Poskusi razmisliti čimbolj nepristransko in mogoče boš končno spragledala, da je on popolnoma drugačen, kot si si ga zamišljala. Zato nikar ne rini z glavo naravnost v zid, saj se lahko zid podre...

On: Naključni obisk ti bo pokvaril prijatna načrta, zato pa prinesi nova, v tem trenutku še povsem neslutene perspektive. Nikar se ne obotavljaj, temveč zagradi ponujeno priložnost, ki se zlepa ne bo več ponovila.

ŠKORPIJON

Ona: Krivična boš do svoje prijateljice, ki ti hoče samo dobro. Kako dolgo boš še hodila po svetu z na pol zavezanim očmi? Konec tedna pa se ti vseeno obeta vsaj delna izpolnitev tvojih vročih ljubzenskih želja.

On: Imaš odlične možnosti, da uspeš na področju, kjer si to že dalj časa prizadevaš. Vendar pa možnosti same niso dovolj - za uspeh se je potrebno pošteno potruditi, prav pa bo prišel tudi kanček sreče.

STRELEC

Ona: Trenutek je zelo resen, zato ti nikakor ne bo šlo za bi se poskusila zbrati in se vključiti v igro. V nasprotnem primeru se ti lahko kaj hitro zgodi, da te bodo dogodila tebe prehiteli.

On: Nikar se ne prilagajaj trenutnemu položaju, še posebej če si prepričan o pravilnosti svojega početja. Ljubosumje romanca v tvoji bližini te bo sicer prizadela, toda kaj hitro si boš našel ustrezno tolažbo...

KOZOROG

Ona: Predvsem strah pred posledicami ti bo branil, da bi se zapletla v neko nespametno avanturo. Prijateljci te bo sezeli vneto nagovarjala, vendar le zato, ker so njihovi interesi s tvojimi tam, kjer si sedaj ti.

On: Ne bo odveč, če boš malce pokazal svoje zobe, saj ti bodo v nasprotnem primeru potisnili ob zid. Zetjubi se bodo vendar se boš še vedno spraševali, ali je to pravo. Ravno se ti prepusti občutku.

VODNAR

Ona: Že mogoče, da se počutiš zrelo in vse to v nastalem položaju ne bo prav nič pomagalo. Najbolje je, da se prepustiš občutku: čustev pač ni mogoče zatajiti in igrati nezanimljivo osebo.

On: Pazi se predvsem zaved, povezanih z mednarodno, lahko pošteno opečeš. V ljubezni se lahko pripraviš na vse pozitivne spremembe, ki bodo prav prijatno požarile vsakdanjika.

RIBI

Ona: Opletanje z jezikom te bo pripeljalo v dolga, nemirna položaja, ki pa ga boš kaj hitro izkoristila v svoj prihodni tedna boš preživela z osebo, ki je še nekaj več kot le prijatelj.

On: Dosegel boš tudi tisto, kar si že dolgo želiš. Prav tako ti bo poslovnim uspeh prinesel ugoden razplet vsakega skem področju, ki si ga zadnje čase praveč prizadevaš. Sedaj zato lapeš.

za vsakogar nekaj

Sezona čaja je pred nami
3000 vrst čajev

Jesen in zima sta seveda že po tradiciji čajna sezona, zato je prav, da izvemo kaj več o čaju. Poznamo tri vrste: črni ali fermentirani čaj, zeleni, ki je posušen smo na soncu, in rumeni čaj, ki je delno fermentiran oziroma posušen na soncu. Črni ali fermentirani čaj odlikuje polna aroma. Največkrat ga dobimo kot cejlonski ali angleški čaj. Zeleni čaj na soncu posušeni čaj pridelujejo na Japonskem in v Južni Ameriki. Čaj je močan in zelene barve. Tretja vrsta pa je delno fermentiran, ki ga dobijo tako, da liste sušijo na soncu toliko časa, da postanejo svetlo rdeči. Šele potem ga pražijo. Večina kitajskih čajev je pridobljena s to metodo, ne posebnost to velja za čaj s Tajvana. Tako kot vina so dobili čaj ime po okoliših, kjer rastejo. Na svetu je okrog 3000 vrst čajev. Pogosto imajo zelo eksotične okuse, recimo po vanilijah, sadju ter oljih in esencah, kot so vanilija, mandlji, meta, ingver, lavendel ter jasmín. Vsako vrsto čaja, podobno kot vina, zaznamuje značilna kakovost, za kar čajni strokovnjaki uporabljajo tudi prav poseben besednjak. Tako je dober črni čaj cenjen po svojem okusu, aromi, moči, svežini in opojnosti.

Prebava in stres

Najpogostejša znanstvena spoznanja pričajo, da igra stres odločilno vlogo pri prebavi. Tako naj bi zlasti psihična obremenitev, t.j. nevroza, problemi, konflikti) vplivala na pospešeno izločanje stresnih hormonov (kortizol, adrenalin) ne le v budnosti, temveč tudi v spanju. Pričujoči hormoni negativno vplivajo na občutljiv prebavni sistem (zlasti na črevo). Oslabljen in zavrt je prebavno delovanje, delovanje želodca, trebušne slinavke ter drugih prebavnih organov. Posledica stresa se kaže kot nervozen žledec in neurejena prebava - izmenjaje zaprtje in driska).

Zmerno je koristno

Skupina ameriških znanstvenikov iz Kalifornije je nedavno objavila rezultate raziskave, s katero so ugotovili in potrdili, da pitje alkohola ubija spolno slo. Maligani zmanjšujejo koncentracijo moškega spolnega hormona testosterona, ki spodbuja libido. Tako naj bi pogosto uživanje močnih žganih pijač in piva vplivalo predvsem na zmanjšano željo po ljubezni in nežnosti, črna vino povzroča melanholijo in nagnjenost k poduhovitosti, težka bela vina pa pomirjajo in uničujejo sledečo stimulacijo v človeku. Medicinsko navdahnjeni enologi pa obenem zatrjujejo, da šampanjec spodbuja erotiko in spolno slo, prav tako pa tudi lažje vrste belega vina, kot sta rizling in muškato vino.

Glasbene lestvice

- NAJBOLJŠIH SEDEM TUJIH SKLADB
MURSKEM VALU
1. WORD UP - Gun
 2. WELL YOU BE THERE - Heart
 3. WHAT'S THE FREQUENCY, KENNETH? - R.E.M.
 4. LIFE IN THE STREETS - Prince Ital. Joe & Marky Mark
 5. DON'T WANNA - E.L.O.
 6. IT'S ME - Alice Cooper
 7. THE SIMPLE THINGS - Joe Cocker
- PREDLOGE
1. SERENATA RAP - Jovanotti
 2. SINGER - The Cranberries
 3. WELCOME TO TOMORROW - Snap
- SESTAVICA SLOVENSKE ZABAVNE GLASBE
TVEJČASTNIH
1. GNA - Orlek
 2. KRŠNAJAVA - Aleksander Mežek
 3. DALJINA - Boštjan Rous
 4. NOČNA VOZNA - Hila
 5. NIKDAR NE BOŠ ZNALA - Meri Avsenak
 6. GLEZ NJE - Dominik Kozarič
 7. ABRAKADABRA - Abrakadabra
- PREDLOGE
1. POLJEV ZA DEŽ - Nikola
 2. SILET - Napoleon
 3. TRNI SE - Stojan Auer in Tanja Zajc-Zupan
- SESTAVICA NARODNOZABAVNE GLASBE
KRAKON, CEKRON PA Z MARELOF
1. SLOVENKA MOJA BO - Štajerskih 7
 2. VESEL ABRAHAM - Alpski kvintet
 3. KNJIGA ZIVLJENJA - Ans. Nika Zajca
 4. OŠI DO STISNI! - Ans. Tonja Verderberja
 5. STRUNE LJUBEZNI - Primorski fantje
 6. REBOŠ UŠEL - Igor in Zlati zvoki
 7. GOFRAJ DEKLÉ - Šaleški fantje
- PREDLOGE
1. VAŠKI CASANOVA - Fantje treh delin
 2. NA MIR NA SVETU - Ans. Franca Zemeta
 3. MOJA MAM'CA - Ans. Stanka Mikolc

Kupon št. 44

Prejete kopije pošljite do četrta, 10. novembra 1994, na naslov: Murski val, Slovenska 41, 69000 Murska Sobota, za glasbene lestvice.

Ime in priimek (ter naslov)

Prejemnik za skladbo:

• taja

• domača

• narodnozabavna

• glasbeno inštitucija

Zima po njegovo

Glavno pravilo: vse, kar on obleče, naj bo videti čim bolj ležerno, kot da pravil sploh ni. Supermoderni so jopiči z velikim karo vzorcem; podnje sodijo usnjen telovnik ali čisto običajna jopa džinsa, ki jo krepki spol sicer tako rad oblači spomladi in jeseni, pa seveda polo majica. Za klasike, ki ljubijo plašče: namesto običajnih gumbov pritiskači, mehka volnena podloga, čim več zadrž in našitkov. Karirasti blejzerji se ne dajo izriniti - v službi naj bodo kombinirani z belo srajco, v ostanku dneva pa se bodo prav imenitno ujemali s pulji. Telovniki so tudi za moški svet hit: vzorec bo seveda karirast, barve pa so lahko živahne.

Podobna krila so polnila strani modnih časopisov že lani. Tudi letos so krojena iz prijetno mehkega blaga, obarvanega z rjavimi odtenki. Segajo do gležnjev, na sprednji strani je izrez, ki ga krasijo resice. K tako izbranemu krilu se poda pleten pulover, ki ga s šalom iz istega blaga, kot je krilo, lahko naredimo še zanimivejšega. Sedaj je na vrsti le še obuvanje, saj je predvsem prav od tega odvisno, kakšni bomo videti: elegantni, športni ali mešanica obojega. Torej lahko izbiramo med elegantnimi škornji, pravšnji pa bodo tudi gležnarji, ki jih na prodajnih policah ponujajo v vseh mogočih različicah.

Pulji, sakoji in parke

Letošnja moda je kot nalašč za tiste, ki se radi oblačijo športno in toplo. Torej bomo hkrati oblekli puli, sako in parko in si nadeli ob nogah prilagojene se hlače ali športno krilo. Za podoben stil oblačanja se ogrevajo tudi moški. Ta stil ni videti kot muha enodnevnica, zato bo najbrž še lep čas dobrodošel.

Nogavice na nogavice

O pleteninah smo že na začetku letošnje jeseni napisali tako rekoč vse, pa še nam ne dajo miru. Ko pa so tako zelo udobne, tople in prijetne! Zato je kar prav, da so tudi tako modne. Tokrat bomo govorili o nogavicah. Brez debelih in rebrastih zab že dolgo ne gre več, čeznje pa boste obuli toplejše in grobo pletene dokolenke. K minikrilu ali vročim hlačkam se nosijo zavihane oziroma nabrane navzdol. Čevlji, ki sodijo zraven, so seveda robustni in topli, z debelim traktorskim podplatom, znova je najti stare holandske cikle.

Kislo zelje vsebuje naravno mlečno kislino, ki pospešuje nastajanje rdečih krvničk. Surovo kislo zelje uravnava prebavo. Zapomnite pa si, da ohrani kislo zelje vse dragocene sestavine le, če ga do uporabe hranite v stekleni, porcelanasti ali glinasti posodi, sicer se začnejo v njem razvijati strupene snovi.

BLAGOR TISTIM, KI SO LAHKO Z NAMI.

... in blagor radiu, ki ima takšne poslušalce. Skupaj z njimi smo uničili tudi verjetnostni račun in četrtič zapored na festivalih radijskih postaj Slovenije postali najboljši.

Murski val 94,6 MHz Sobota

Hvala tudi podjetju Mura.

Kuhajte z nami

Slani in sladki narastki

Omletni narastek z mesom (za 3 osebe)
Spečemo 6 enakih omljet iz testa kot za palačinke. Omljete naj bodo malo debelejšje (3 do 4mm). Za nadev na olju prepražimo 1 žlico sesekljane čebule, dodamo pol žlice sesekljane petrušilja. V to zamešamo 30dag drobno sesekljanih ostankov pečenega ali kuhanega mesa. Med ohlajeno umešamo 1 stepeno jajce, sol in poper po okusu. Nadev razdelimo na 5 delov in ga namažemo na omljete, ki jih zlagamo drugo na drugo v dobro pomaščeni kozici ali globoki ponvi primerne velikosti. Zadnja omljeta ni namazana. V 3 do 4 žlice kisle smetane umešamo ščepec soli in prelijemo zloženko. Po želji lahko smetani dodamo razžvrkljano jajce. Preden damo pečt, prebodemo narastek do dna z dolgo iglo ali pilo. Pečemo pri srednji temperaturi 30 minut, da zgoraj svetlo porjavijo. Ponudimo s sezonsko solato kot samostojni obrok.

Cvetačni narastek s trdo kuhanimi jajci
Potrebujemo: 1 srednje veliko cvetačo, 3 trdo kuhana jajca, 5dag mesnate hampurške slanine, 2dcl kisle smetane, žlica drobtin, 5dag masla, maščobo in drobtine za model.
Cvetačo skuhamo v slanem kropu in jo razdelimo na cvetove. Hampurško slanino drobno narežemo in popražimo, jajca trdo skuhamo. Model pomastimo in potresemo s drobtinami. Vanj izmenoma polagamo plast cvetov, nato plast kuhanih jajc, narezanih na liste, z nekaj koščki popražene slanine. Smetano razžvrkljamo z enim jajcem in prelijemo čez cvetačne cvetove. Potresemo z drobtinami in kosmiči masla. Pečemo pri srednji temperaturi 25 minut.

Jabolčni narastek
Potrebujemo: 1kg jabolčk, 2dcl vode, 6dag sladkorja, cimetovo skorjico, 6dag masla, 6dag sladkorja, 4 rumenjake, 6dag orehov, sneg 4 beljakov, maslo in moko za model, sladkor v prahu za posipanje.
Jabolka olupimo, razpolovimo in in jim odstranimo peščiče. Vodo dodamo cimet in sladkor in v njej do polovice skuhamo jabolka. Nato vodo odcedimo in sok shranimo ter ga ponudimo ohlajenega pri serviranju narastka. Jabolka zložimo v dobro pomaščeni in z drobtinami potreseni pekač ali v model za narastek. Maslo spenimo, dodamo sladkor in rumenjake, še spenimo, dodamo orehe in žličko ostre moke ali drobtin in nazadnje trd sneg beljakov. Prelijemo jabolka. Pri srednji vročini (200°C) pečemo 3/4 ure.

Zbadanje v očeh

Zbadanje v očeh običajno pomeni, da je človek zaspan in da mora k počitku. Tega nikakor ne pozabite takrat, kadar ste za volanom. Zbadanje v očeh pogosto nastopi v dobi odraščanja, ko mladi veliko časa preživijo ob knjigah - v šoli in doma. Pri njih nastopi običajna utrujenost oči in lažja oblika hipertropije (nepravilno zaznavanje bližnjih predmetov). Če pojav čez čas ne mine sam od sebe, je potrebno nošenje očal - ponavadi samo v večernih urah.

Branje ne škoduje očem. Če človek že ima manjšo napako vida, potem se oči med daljšim delom utrudijo, ker morajo vložiti več napora, da napako prikrijejo. Enako velja za delo pred zaslonom, ki ne povzroča težav z vidom, razen v primerih, ko se že pojavijo manjše, a dotlej neopažene nepravilnosti. Če se zbadanje v očeh pojavi po nekaj urah dela pred zaslonom, je nujen posvet z zdravnikom.

Pri ljudeh, ki že nosijo očala, lahko zbadanje pomeni, da izbrana stekla niso več pravilno nameščena v okvirju oziroma da se je dioptrija spremenila.

Tudi premalo vlažne oči poslabšajo sposobnost vida. Pri nekaterih ljudeh namreč v solznicah ne nastaja dovolj solz za vlaženje oči, zato se pojavi zbadanje, srbenje ali pa občutek peska v očeh. Takšne težave zelo dobro poznajo tisti, ki nosijo kontaktne leče.

SESTAVIL	SODOBNI	NOVA RO-	DEL	VRSTA	POLJSKI	JESEN	GOSTINSKO
MARKO	SLOVENSKI	MANTIKA	LJUBLJANE	VRBE	UM. ZGODO-	POSEJANO	STREŽNIK
NAPAST	PSATELJ	(-LUKARIJA)			VYMAR	ZITO	
					(VOJESLAV)		
SIVA, KRIVKA KOVINA (ZNAK SO)							
ZIVČNOST							
POHORSKI GRANT							
MAKEDONSKO KOLO				Z. IME			
EVEZDA, KI NEHAZI IN IZGNE				NAŠE VINO ZA IZVOZ V ZDA			
LASTNINA, METJE					PRITOK		
					IMAME V SZ		
					JADRANSKI OTOK		
NATRIJ			REKA NA BAVARSKEM ANGLEŠKI POPEVKAR				
PREKAJEVO SVINJSKO STEGNO, ŠUNKA						ZIVINSKA KRMA	GRŠKI JUNAK PRED TROJEM
PEVEC PESTNER			SIBIRSKI VELETOK		SARAJEVO		
					LOŠČILO		
VRSTA TALNE OBLOGE							
JAPONSKI NAČIN ARANŽIRANJA ROŽ							
POJEM IZ SLOVNIČE (TEMPUS)					VEČJA PTICA PEVKA, TUDI DEL		

DROGE

Jerneja KATONA
Drago PINTARIČ

KOT CIVILIZACIJSKO VPRAŠANJE

Na mednarodnem antiprohibicijskem forumu v Brukselu 1988 – udeležili so se ga tudi številni ugledni znanstveniki raznih strok ter intelektualci – so svoje namene in cilje osredščili v naslednjih točkah:

- legalizacija pridelave, trgovine in prodaje drog, danes še prepovedanih, kar bi znižalo njihovo ceno in povzročilo takojšnjo ukinitve s tem povezanega organiziranega kriminala;
- primerna davčna politika bi omejila porabo in obremenila zagotavljalno kakovost drog, kar bi zmanjšalo njihove škodljive učinke, denimo infekcijo z aidsom ali zastrupitve z nečistimi drogami ipd.;
- status odvisnikov od drog bi se nemudoma spremenil, saj ti ne bi več prihajali v stik s kriminalom. Njihove probleme bi bilo mogoče reševati mnogo učinkoviteje, tako s človeškega, medicinskega, psihološkega kot tudi s socialnega vidika;
- ker bi tako zlomili dobičkonosno vzmet, bi v hipu prenehala delovati podtalna propaganda, ki prek tisočev in tisočev drobnih prodajalcev širi uživanje trdih drog in povečuje individualno porabo;
- mednarodno mafijo bi prizadel eden hujših porazov, saj bi izgubila glavni vir svojega bogastva in neverjetne moči;
- legalizacija bi razbremenila sodstvo in policijo;
- denar, ki ga danes vlagamo v lov na človeka, bi lahko uporabili za informiranje o učinkih drog in rehabilitacijo odvisnikov.

Vprašanje drog se s tem in podobnimi gibanji nedvomno pomalem prazni in rešuje. V prihodnosti se zato že postavlja novo vprašanje: namreč kaj ta izkušnja pomeni (v širšem kontekstu)? Zdi se, da se z legalizacijo drog obeta nov artikel, ki bo sicer brez dvoma izgubil nekaj svojega (skrivnostno temačnega) leska, s katerim je navdihoval umetnost in življenje samo, dobil pa bo listo nepogrešljivo noto kultiviranosti, ki jo bo v svoji novi sofisticirani podobi artikla potreboval za boljše prodaje. Bili so časi alkoholne prohibicije, ko so viski v zamalkah nalivali na razuzdanih polzesebnih zabavah in so časi mirnih družinskih popoldnevov ob kozarcu iste pijače. Bili so časi skritega kajenja marihuane in že danes so tudi časi, ko se generacije nekdanjih upornikov iz 60. pravzaprav ne morejo sprenevedati do te mere, da bi lastne otroke še zmeraj pošiljale v sodne postopke zaradi jointa v roki. Bili so časi absinta ter skrivnostnih in temačnih dogodkov v najožjih (umetniških) krogih in so časi prvovrstnih konjakov. Rekli bomo: bili so mračni časi cracka, prozaca, heroina in so časi prvovrstnih doziranih jointov iz izbranih vršičkov marihuane

za najbolj izbrane sladokusce. Vse je samo stvar navade.

Kaj pa sanje?

Zdi se, da zdajšnja mlada generacija prav nič ne čaka na sanje svojih staršev. Pravzaprav so jo prav ti oropali le-teh. Zapustili so ji izpraznjene tempije in mrtvega boga v njih, nekaj potencialnih nuklearnih bomb v obliki zastarele atomske tehnologije, že itak onesnaženo naravo, aids, pri nas celo vojno. In treba je poznati, da se je vsemu temu navkljub izkazala za precej resno in odgovorno: s seboj prinaša ekološko osveščenost, resno samozaščitno nagnjenje (z uporabo kondomov), new age virtualno realnost. Pravi slednje je odgovor na sanje: čeprav se na prvi pogled zdi le bečunjski surogat zanje, gre pri takšni sodbi najverjetneje za predsodek. Po vladnih podatkih ima v ameriki sedem milijonov ljudi psihedelično izkušnjo in prav ti so z virtualno realnostjo doživeli nekakšen deža vu.

Virtualna realnost (VR) s pomočjo nje lastne tehnologije presega realnost in lahko isceni resničnost kot halucinatorno izpolnitev želje. Generacija 60. je s fenomenom VR povezana ne le zaradi podobnosti izkušnje, pač pa ker prav iz njenih vrst izhajajo številni nosilci razvijalci tehnologije VR. Timothy Leary, eden »gurujev«
psihedelične revolucije v 60. po nazirja primerjavo (in pomembnost) psihike ga omogoča računalniška tehnologija s psihedelikom tudi s simboli, ki so znani iz vzhodnih škkih metodologij (razvitih iz sestava joga) in vodijo h globljim razsežnostim zavedanja. Po sebi navaja simbol tibetanske mandale, ki jo opisuje kot temeljni vizualni izraz možganov, kot refleksijo tistega, kar možgani vidijo, čeprav polno digitalnih optičnih snopov, pačisti, čeprav reklamnih spotih lahko uživajo psihedelični stanj zavesti v obliki senzornih in psiholoških ukan, sicer pa je prihodnost in perspektiva neslutena.

Gledano skozi prizmo drog nam ponuja vse paleto senzacij, ki so značilne za droge: kar je za nas zahodnjake posebej pomembno – ponuja nam jo prek znanosti, ki nas od zunanosti materialističnega sveta (paradoksalno za nas) vrača nazaj k ontološkim vprašanjem o resnici in smislu bivanja. V primeru VR tu sredstvo doseganja teh učinkov je del evolucijskega sporna, kajti evolucija strojev je del evolucije zahodne civilizacije. Stroji so projekcija človeškega bitja in so pravzaprav njegov podaljšani protetični organ, z razvojem računalniške tehnologije mu je uspelo razviti še umatno inteligentno oboje združeno pa predstavlja diščno točko VR.

(Dalje prihajajo)

TRN V ANGLEŠKI KRONI

Piše
KONESTABO
NATAŠA

in izvajanje propagandnih akcij na Severnem Irskem. V Veliki Britaniji in drugod po Evropi potrebuje skupaj 3-4 milijone funtov letno. IRA je svoje zavajljivo finančno stanje dosegla zahvaljujoč predvsem 3 virom:

1. Najstarejši, najstalnejši in najbolj zanesljiv finančni vir so ZDA in irski izseljenski komite NORAI, ki letno zbere približno 3 milijone dolarjev, in sorodni odbori v Kanadi, Av-

Kaže poudariti, da se IRA doslej ni nikoli oprijela denarno donosnejše oblike samofinanciranja – ugrabitev bogatih in vplivnih državljanov in diplomatov z zahtevami po visokih odkupninah. Te dosti donosnejše, a hkrati dosti bolj krute oblike so se oprijele številne zahodnoevropske skupine za financiranje svojih terorističnih dejavnosti (ETA, italijanske Rdeče brigade).

Podoba Bobbija Sandsa na zadnji steni stanovanjskega bloka in napis: Takrat ste jih podpirali! Spominjajte se jih danes!

straliji, Veliki Britaniji in na Novi Zelandiji.

2. Samofinanciranje je IRA osredotočila na ropanje bank v Veliki Britaniji in na Severnem Irskem. Z rutiniranimi napadi je denar v bankah postal lahek plen članov IRE, ki nato izropani denar vložijo v zakonite posle. Te naložbe potem obnavljajo njihovo delovanje.

3. Denarno podpirajo delovanje IRE tudi sorodne ilegalne organizacije v Zahodni Evropi (ETA, RAF), simpatizerji v Nemčiji in Franciji ter PLO. Svoj delež naj bi prispevala tudi Libija, vendar je libijska vlada te govornice zanikala.

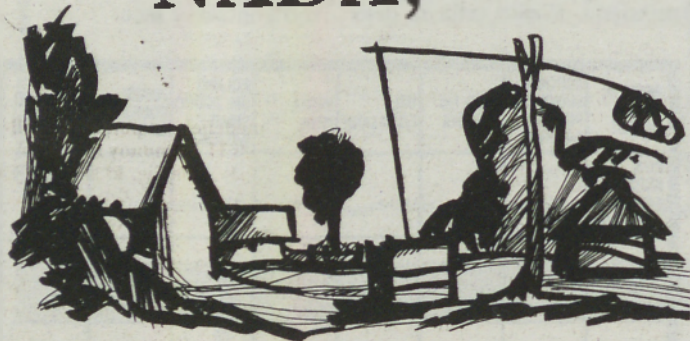
Oboroževanje

Oboroževanje je v primeru terorističnih aktivnosti ilegalnih organizacij najtesneje povezano s financiranjem le-teh. Saj denarna in materialna pomoč največkrat vključujeta samo orožje oziroma prispeli denar porabijo člani za nakup le-tega ali plačilo storitev, neposredno povezanih z njihovo teroristično dejavnostjo (najem stanovanja, avtomobila).

V 20- in 30-ih letih osamosvajanja irske države si je Stara IRA pomagala z napadi na policijska in vojaška skladišča orožja v Ulstru.

(Se nadaljuje)

NADA,

Ferdo VRNI SE 29 Godina

Malo so popili, zato bi Danijel sicer Tomčevo pohvalo o njegovem pisanju rad poslušal, bal pa se je, da ga bo Tomc posiljeval s svojo partizansčino. Zakaj si, za vraga, oni med seboj ne povedo, kaj bi pravzaprav radi, kaj so napravili drug drugemu, saj so se znali med vojno enkratno spoznavati med seboj, se boriti in umirati za ideje. Zdaj pa so kakor psi, ki bi se najraje z velikim užitekno požrl. Naj vendar že enkrat opravijo med seboj. Čemu s tem trapiti mlade.

Nevarnosti, da bo o tem moral še naprej poslušati Tomca, ga je rešila strina Treza. Prišla je svetejšnje oblečena, s temnimi masnim robcem na glavi, obuta v črne nizke, skrbno očiščene čevlje, a bleda in upadla. Danijel se je takoj počutil krivega, saj bi že moral stopiti k njej, kakor je obljubil, da bi prebral Romanino pismo. A vedno je toliko novih stvari, posebno v zvezi z loviščem, ki ga zmotijo, ko pride domov, da dosledno na strino pozabi. Ne, ker bi bila ona zanj tako obrobno vprašanje, ampak zato, ker mu Romanino pismo ne gre v živo, kakor bi rada strina.

»Sedite k nam, strina. Ravno prav je, da ste prišli. Že sem mislil na vas,« si je izmišljal Danijel. Strina je bila preveč pametna, da ne bi vedela, da se izgovarja.

»Ti k meni ne prideš več.«
Počutila se je sicer nekoliko nelagodno zaradi Tomca, tujega, gosposkega človeka, ki ga še ni videla. Tomc pa je takoj prosil Sonjo za čisti kozarec, ga natočil in ponudil strini:

»Pijte, gotovo ste kaj dobrega jedli.«
Strina je ponujeni kozarec vzela. Rekla je, preden si ga je prinesla k ustom:

»Saj res imamo vsega, kar si poželimo. Še predobro nam gre. Še večja kriza bi bila potrebna.«

Samo pokusila je, potem pa kozarec postavila na mizo. Tomcu je brala iz oči njegovo pozornost. V takih primerih se pretirane odkri-

tosti ni mogla vzdržati. Obrnjena k njemu je rekla.

»Gospod, mi smo bili številna družina. Desetero otrok. Jaz sem bila sestra. Ko sem bila stara dva meseca, so me mama odstavili od cecka in odšli v Budimpešto k bogatašem za dojljo, ker ni bilo drugega zaslužka. Še sreča, da so imeli bele bradavice na cečkih, ker žensk s temnimi bradavicami gospoda ni jemala.«

»Je šla h grofu?« je zagrabil Tomc, ker je mislil, da je za teml dojljami skrit kočček romantike, ki ga bo le odkril, kakor je odkril Otroke sem vzgajala čisto sama; on mi ni bil pri tem v nobeni pomoči. Uspeh pa je bil: »Dobri očka« in »sina mama«.
Tako je ostalo še do danes. Nato je prišlo leto 1979 in nekoga dan je prišel ta moj mož k meni s svojo ljubico. Pripejal jo je danes Zvonko in Mary (tako ji je bilo ime) sta bila zaljubljena. Bila so skupaj v službi. Od tistega časa je Zvonko dosti ostajal od doma, od Mary pa je Zvonku zagrozil in Zvonko se je ustrahoval in ni pustil. Jaz sem mu morala odpustiti in sem skušala na vse načine, da bi nikogar nisem imela, na kogar bi se navezala, razen na nekoga oddaljeno sosedo. Ona vam bo to pismo po moji smrti tudi poslala.

Danijel je globoko zajel sapo.
»Ta moja prijateljica je Kanadčanka in razume samo angleško. Njej sem vedno zaupala, kar me je težilo. Pride me obiskat v sredo, tako ji dovoljuje njena služba.

Zvonko je potem menjal službo. Toda v novi službi je spomnil direktorjevo sekretarko Ano, ki je bila 8 let starejša od Zvonka in bila tudi poročena. Začel me je z njo varati. Zaradi Zvonka in nje pustila svojega moža. Vse to sem vedela, vendar mu nisem nikoli ničesar dokazati. Nekajkrat naju je Ana vabila na zakusno, kaj je moral sem morala povabiti tudi jaz njo, čeprav sem vedela, da je to laž nju. On pa je vse tajil. Ana se je preselila v motel. Zvonko ni bil zadrževal, da ne ve, kje je. Jaz pa sem iz vsega srca čutila, da je to laž. To je bila zame velika bolečina, saj sem bila varana in tako sem Poskušala sem pri otrocih najti tolažbo. Ti pa so rekli, da si izmišljam. Njihov zlati očka kaj takega nikoli ne bi mogel storiti pri tem je ostalo.

Počutila sem se zdravstveno slabo in sem šla v bolnico, kjer je diagnoza pokazala, da imam krvnega raka.

Ko sem Zvonku povedala, da imam levkemijo, je na to odgovoril reagiral. Bila sem en mesec v bolnici. Vsak večer me je obiskal, bil je zelo nervozen. Komaj je čakal, da je lahko odšel. Ko sem prišla domov, je vse storil, da se mi izogne. Bila sem tako žalostna, da sem mesecih sem morala nazaj v bolnico, in ko sem se vrnila domov, mi je dobil živčni zlom. Morala sem ga peljati v bolnico in takrat mi je priznal. Telefoniral je tudi Ani, h kateri je hodil, in jo po telefonu nazival 'ljubica'. Rekel ji je, da je med njima vse končano in da ni vse priznal. »Dobro se imej, ljubica, in pazi nase. Temu zdi, da si konec,« ji je rekel.

Od tistega časa je Zvonko bolan. Jaz sem izgubila voljo do življenja. Ljubila sem svojega moža in ne bi mogla brez njega. Jaz sem na mu ne morem nič več verjeti. Ne verjamem mu tudi, da je nekdo šokiran, ker je očka ves čas imel druge, a vendar so mu odpustili spet je on ubogi očka.

»Moja ljuba mama.

Ko boste to pismo prejeli, mene več ne bo med živimi.«

(Nadaljevanje prihajajo)

Prometna (ne)varnost v treh četrtinah leta

Na martinovo ročni radarji!

Na upravi za notranje zadeve v Murski Soboti so vzeli pod lupo stanje v prometu v devetih mesecih letošnjega leta in ugotovili, da z njim ne moremo biti zadovoljni, čeprav so ceste terjale »le« 19 žrtvij, v enakem obdobju lanskega leta pa kar 30.

V devetih mesecih se je na območju štirih pomurskih občin zgodilo 1.354 prometnih nesreč, od tega 1.052 z materialno škodo in 302 prometni nesreči s telesnimi poškodbami, kar je 14 več kot v enakem triletnem obdobju. V njih je bilo 124 oseb hudo poškodovanih, 225 udeležencev v prometu pa je utrpelo lažje poškodbe.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

V devetih mesecih se je 33 od nesreč zgodilo zaradi neupoštevanja prednosti, 17 od nesreč je posledica neupoštevanja prednosti, 14 od nesreč je posledica neupoštevanja prednosti, 14 od nesreč je posledica neupoštevanja prednosti.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

Glavni vzroki prometnih nesreč? Policisti ugotavljajo, da nekaj let isti, to pa je prevelika in neprimerna hitrost.

storitve prekrška. Največ prekrškov se sicer zgodi na območju največje pomurske občine Murska Sobotica.

Čeprav je na območju Pomurja vsak dan gost promet, analize kažejo, da je najslabše stanje v prometu v poznem popoldanskem času in ob koncu tedna. To pomeni, da udeleženci v prometu niso najbolj ogroženi, ko hitijo na delo ali z njega, ampak ko proti večeru »meščani« dirjajo na podeželje, oni in podeželjani v vinarstvo, od koder se ne vračajo vselej trezni. Tedaj so slabše tudi vozne razmere, saj je ponavadi megla, cesta je mokra ali blatna, saj jo »onesnažijo« poljski traktorji, ko pa le malokdo očisti gume, preden z njih zavije na cesto. Na prometno (ne)varnost pa vplivajo tudi dela na več cestah, denimo posodobitev magistralne ceste Počehova-Lendava in regionalne ceste Razkrižje-Stročja vas-Ljutomer. Udeleženci v prometu opozarjajo, naj bodo na takih odsekih še posebno previdni. Pa ne samo tam, ampak vselej, sicer se utegne število prometnih nezgod in s tem posledic do konca leta še povečati. Upoštevanje prometnih predpisov nam mora preiti v kri, ne pa, kot je pri marsikom zdaj, ki zmanjša hitrost, se prveže z varnostnim pasom ... šele tedaj, ko ga drugi opozarjajo na radarsko kontrolo ali drugo policijsko »zasedo«. Policisti priporočajo prižgane luči tudi podnevi, kar bo menda novi zakon o prometni varnosti uvedel kot obvezo. Avtomobilisti naj bi tudi preverili, kako je z napravami za gretje v vozilih. Pa ne samo zato, da vozniku in potniku ne bi bilo mrzlo, ampak ker z gretjem preprečijo orositev stekel in je potlej vožnja manj nevarna.

Š. SOBOČAN

Zanimivost našega kraja

Ura, ki gre nazaj

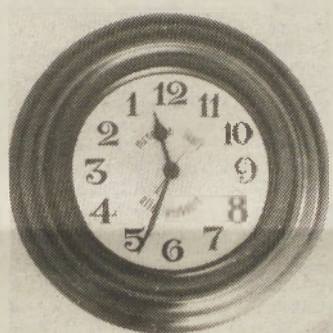
Marsikateri novi obiskovalec Sankovičeve gostilne v Kuzmi, ki se dlje časa naslanja na »šank«, se ob pogledu na uro izza točilne mize zmede. Najbrž se vpraša, ali zaradi preveč izpraznjenih kozarčkov ne vidi dobro ali pa je kaj narobe z uro.

Ja, tokrat je za vse kriva ura, ki ima kot vsaka druga število 12 zgoraj in število 6 spodaj, narobe pa je s števili na desni in levi strani, saj števila 1, 2, 3, 4 in 5 niso na desni kot na naših urah, ampak na levi in narobe: števila 7, 8, 9, 10 in 11 so na napačni - desni strani. Kazalci na uri se vrtijo za naše pojme »nazaj«. Da je tako, najprej »izda« hitreje premikajoči se kazalec za minute. Četudi se kazalci vrtijo »nazaj«, pa žal tudi ta ura šteje čas in nikogar ne naredi mlajšega.

Gostilničarka Albina je povedala, da ji je ura podarila sestra Zorica, ki živi v Nemčiji. Ljudje, ki pogosteje prihajajo k točilni mizi, so se nanjo že navadili in že znajo prebrati, koliko je ura. Tako tudi bo-

doča »kelnarica« (šalimo se) Sandra, ki je z uro pozirala podpisano.

Š. S.

Kazalci na Sankovičevi (arabski?) uri gredo sicer nazaj, a kaj ko tudi ta ura odšteva sekunde, minute in ure našega življenja. - Fotografija: Š. S.

Regijsko tekmovanje gasilskih enot

Reševanje iz Bukovniškega jezera

Občinska gasilska zveza Lendava in Občinski štab za civilno zaščito Lendava sta bila organizatorja regijskega tekmovanja gasilskih enot za reševanje iz vode. Tekmovanja se je udeležilo samo 9 enot, čeprav jih je v obmurskih gasilskih društvih veliko več, zato se postavlja vprašanje, zakaj niso prišle še druge in se tako preskusile.

Tekmovalna proga je bila v obliki trikotnika. Tekmovalci so štartali pri točki A in veslali na drugo stran jezera k točki B, kjer je bilo treba pravilno postaviti pod tri slike različnih požarov tri različne gasilne aparate, nato pa so nadaljevali do približno enako oddaljene točke C, kjer so z mostovža naložili tovor (vrečo peska), nakar je bilo treba čim hitreje priveslati na cilj v bližini točke A. Rezultati: v osmercu (čoln z 8 veslači) je bila najboljša enota gasilskega društva iz Vučje vasi, ki je zbrala 506 točk, njej pa sledijo: Srednja Bistrica (491), Petišovci (465), Bunčani (460) in Dolnja Bistrica (437). V šestercu pa se je najbolje odrezala enota gasilskega društva iz Murskih Petrovcov, ki je zbrala 490 točk, za njo pa so se uvrstili: Pince-Marof (490), Dokležovje (435) in Srednja Bistrica (427).

Š. S.

V Bukovniškem jezuru je sicer mirna voda, toda pihal je veter, zato je bilo veslanje težje. Ekipe, ki so pristale pri vrhu, so bile pri veslanju uigrane, druge pa bodo morale še vaditi. Je pa tudi res, da ni lahko peljati okornega gumijastega čolna, 6 oziroma 8 ljudi, tovor, se upirajo vetru, zato so bili nekateri »čolnarji« precej zadihani. - Fotografija: Š. Sobočan

Zgodilo se je ...

V minulih prazničnih dneh se je na območju Pomurja zgodilo 32 prometnih nesreč, a je bilo v njih tudi nekaj sreče, saj se je le ena oseba hudo poškodovala, pač pa je nastala velika škoda na avtomobilih. Policisti so opravili tudi nekaj intervencij zaradi kršitev javnega reda in miru.

V petek popoldne je voznik tovornjaka Igor T. v Vogričevih prehiteval Alojzijo R. in jo zadel. Hudo poškodovano kolesarko so prepeljali na zdravljenje v soboško bolnišnico.

Praznični dnevi pa so bili usodni za 41-letnega Franca Čeha iz Turnišča. Sobotno noč naj bi preživel v gostišču v Nedelici, kjer naj bi se opil. Okrog polnoči se je s kolesom odpeljal v smeri proti Turnišču, a je prišel le do hišne številke 102 v Nedelici, kjer je v blagem levem ovinku zapeljal na nasprotno stran ceste, nato na bankino, po kateri naj bi še vozil nekaj metrov, od tam pa je zapeljal v levi občestni jarek, v katerem je bilo 30 centimetrov vode. Usoda je hotela, da je padel v glavo v vodo in se utopil.

Med petkom in ponedeljkom je bilo vlomljeno v prodajalno Optike v Gornji Radgoni. Škoda je velika: 5.500.000 tolarjev, saj je izginilo več strojev in materiala.

V ponedeljek kmalu po 18. uri je zagorela manjša lesena drvarnica, katere lastnik je Ivan K. iz Zihlave. Zakaj je prišlo do požara in kolikšna je škoda, o tem nam policisti niso poročali.

Neznanec vlomil v okrepčevalnico Potrošnika v Gederovcih. Iz blagajne je sunil okrog 180.000 tolarjev, odnesel pa je tudi večjo količino cigaret, žganih pijač in pre-

nosni barvni televizijski sprejemnik. Skupne škode je za 450.000 tolarjev. Če kdo o tem kaj več ve, naj namigne policiji.

V torek med 17. in 21. uro je neznanec vlomil v stanovanjsko hišo v Moravskih Toplicah in ukradel bankovce tuje valute v protivrednosti 650.000 tolarjev. Pa naj še kdo reče, da ljudje doma denarja ne hranijo več!

V ponedeljek so pomurski policisti prijeli 11 Romunov in 3 državljane ZR Jugoslavije, ki so prišli iz Madžarske v Slovenijo ilegalno. Sedem so jih vrnilo v sosednjo državo, preostale pa so odpeljali v prehodni dom za tujce v Prosenjakovce. Prav gotovo so bili »ilegalci« med tistimi tujci, ki jim mejne oblasti niso dovolile legalnega vstopa v Slovenijo, ker niso izpolnjevali pogojev. V ponedeljek je bilo takih kar 26, in sicer 7 Hrvatov, 4 državljani tako imenovane ZRJ, 10 Romunov, 2 Ukrajince, 2 Bolgare in 1 Makedonec.

Š. S.

Poroke

V OBČINI MURSKA SOBOTA SO SE POROČILI: Alojz Premoša, mlinar, iz Gomilice in Cvetka Gorčan, ekonomska tehničar, iz Melinca; Roman Škarar, oblikovalec kovin, iz Lipovec in Renata Zadravec, frizerka, iz Beltincev; Ludvik Luther, kuhar, iz Puconec in Matejka Tomašev, pomočnica tekstilnega konfekcionarja, iz Murske Sobotice; Damir Gerendaj, kmetijski tehnik, iz Rakičana in Aleksandra Gregor, snajžilka, iz Murske Sobotice; Jožef Ferencsek, prodajalec, iz Murske Sobotice in Darja Melolic, ekonomska tehničar, iz Bakovec; Zlatko Časar, delavec, iz Martinja in Breda Andrejak, gospodinja, iz Martinja.

SREČNO!

Bili smo v Gerlincih

Perševi 550.000 tolarjev za cesto

Na prvi pogled se zdi, da imajo v Gerlincih vse ceste asfaltirane, a le ni tako, saj če se zapeljete v zaselka Vestergomba in Sombotel, boste naleteli na makadamski cestišči. Te dni so na njihju debele plasti utrjenega gramoza, kar kaže, da ni več daleč dan, ko ju bo prekril asfalt.

V Vestergombi bodo posodobili 1.200 metrov dolgo cestišče, v Sombotelu pa 650 metrov dolgo ulico. V tem zaselku je velika tržno usmerjena kmetija Perševih, ki bodo za asfaltiranje ceste primaknili kar 550.000 tolarjev, kar je več kot katerokoli drugo gospodinjstvo. Višina prispevkov je pač odvisna od gospodarskih zmožnosti posameznih gospodinjstev in so od 90.000 tolarjev dalje. Tako visoke prispevke pa za asfaltiranje plačujejo tisti, ki žive ob novogradnjah, vendar računajo tudi na solidarnost drugih krajanov, saj ko so gradili cesto proti melobmejnemu prehodu, so denar prispevala vsa gospodinjstva. Le kolikšne vsote pa bi krajinam morali odriniti, ko pri posodobitvi cest v zaselku ne bi »participirala« občina Murska Sobotica s svojim običajnim 30-odstotnim deležem?

Kmalu bo torej na gerlinskem območju manj »skritih« makadamskih poti, pa bo tako kraj, ki je sicer »razbit«, a veliko hiš je ob slemenski legi kraj ceste Cankova-Ocinje, v lep pogled na središče vasi ob gasilskem domu, blizu katerega je kapelica sv. Antona. Prijeten za oko pa je tudi pogled na

vedno več nasadov vinske trte, ki je nekateri ne goje več zgolj ljubiteljsko, ampak vse bolj poklicno, denimo vinogradnik

»Stara« asfaltirana cesta, ki pelje skozi Gerlince, je ponekod sicer vijugasta, a nič zato, glavno je, da ni več makadama. Tega pa se bodo kmalu »rešili« tudi v zaselkih Vestergomba in Sombotel. - Fotografija: Š. S.

Muhič. Prav je, da se ob dobri vinski letini tudi povesele. Tako so imeli v nedeljo praznik mošta in kostanjev. Prireditev je postala že tradicionalna in je tudi tokrat pritegnila veliko obiskovalcev, ko pa so na njej pokušali vina različnih pridelovalcev, kostanj in domače dobrote, izbirali pa so tudi kra-

ljico vina. Gre za nekaj podobnega kot prirejajo v Avstriji.

Kaj pa drugi načrti Gerlincanov? Tačas gradijo pokopališko vežico, ki jih je močno zaposlila (tudi finančno), zato kakih drugih večjih naložb nimajo »odprtih«. Je pa tudi res, da so veliko tega že postorili.

Tako imajo dovolj telefonov, za katere so pred leti prav tako veliko plačali - tudi do tolarске protivrednosti 38.000 šilingov. V Gerlincih imajo dobro založeno zasebno trgovino, po svoje pa se trudijo tudi v zasebnem gostišču, kjer čez »vikend« pečejo pice ...

Š. SOBOČAN

Pred pomembnimi obletnicami

Na seji odbora Skupnosti Prekmurske čete-brigade, ki je bila v Murski Soboti, so ugotovili, da je treba pripraviti monografije o pomembnih obletnicah. Avtorja monografije sta Milica Majcna in nekateri člani v desedilu so menili, da je monografija pomemben del med NOB v tem severovzhodnem delu Slovenije. Monografija je založila Delavska tiskarna pa jo je Solištvo iz Murske Sobotice objavilo. Na seji so se zahvalili in posamezniki, ki so pomagali pri nastanjenju te knjizne novosti. Avtorji so: tovarna Mura, Delavska banka, hotel Dintrov podjetje, skupščina in izvršna sveta v Murski Soboti in drugi. S pomočjo 300 tisoč tolarjev. Na seji so dogovorili tudi o predložitvi monografije Prekmurske čete, ki naj bi bile v začetku novembra v Mariboru, v drugi polovici novembra pa v Murski Soboti in Turnišču. Skupnosti borcev Prekmurske čete-brigade pa so dogovorili tudi o programu ob 50. obletnici osvoboditve v prihodnjem letu. To bo znamenju 50. obletnice svetovne vojne in 2. svetovne vojne, saj bo v osrednja slovenska proslava poseben poudarek pa bodo dali 50. obletnici osvoboditve Prekmurja, ki je bilo v posebnih razmerah osvobodeno 2 dni pred uradnim koncem svetovne vojne. Hkrati bodo dostojno proslavili 50. obletnico ustanovitve Prekmurske čete in 50. obletnico drugega komandirja Aljoza Škerjanca-Mirke Aljozovič v Porabju. Pripravi tudi skupščino domobranskega odbora Prekmurske brigade.

MILAN JERŠE

šport

Prva državna nogometna liga

Beltinci : Maribor Branik 1:1 (0:0)

Beltinci – Igrišče Beltinec, gledalcev 5.000. Sodnik: Tivold (Kranj). Strelci: 1:0 Škaper (61), 1:1 Kotnik (65).
Mura: Volk 8, Belec 7, Kokol 7, Cifer 6, Poljšak 7, Žekš 6, Breznik 6, Rous 6 (Brezic 7), Poznič 6, Bakula 6, Topič 6.

Koper : Mura 0:0 prek.

Koper – Igrišče Kopa, gledalcev 400. Sodnik: Novarlič (Maribor).
Mura: Volk 8, Belec 7, Kokol 7, Cifer 6, Poljšak 7, Žekš 6, Breznik 6, Rous 6 (Brezic 7), Poznič 6, Bakula 6, Topič 6.

Druga državna nogometna liga

Beltrans : Drava 3:0 (0:0)

Veržej – Igrišče Beltransa, gledalcev 150. Sodnik: Medved (Kotlje). Strelci: 1:0 Stojko (61), 2:0 Posavac (67), 3:0 Slana (76).
Beltrans Veržej: Rajh, Slana, Modlic, Posavac, Puklavac, A. Ostrc, Z. Ostrc, Sreš (Zrim), Brunec (Berendijaš), Vozlič, Stojko. (NS)

Nafta : Elan 5:2 (2:1)

Lendava – Igrišče Nafta, gledalcev 400. Sodnik: Horvat (Marjeta na Dravskem polju). Strelci: 1:0 Vicković (13), 2:0 Vicković (17), 2:1 Primc (28), 3:1 Hranilović (60), 4:1 Hranilović (8:0), 5:1 Hranilović (82), 5:2 Primc (89).
Nafta: Zajtl, Hozjan, Gašević, Utroša, Žalik, Drvarič, Hranilović, Vicković, Prekazi (Kelenc), Baša, Šabjan (Gabor). (F. Horvat)

Dravinja : RCS Gramatex 5:2 (2:0)

Slovenske Konjice – Igrišče Dravinje, gledalcev 600. Sodnik: Kokolj (Škofljica). Strelci: 1:0 Horvat (29), 2:0 Bičakčić (45), 3:0 Horvat (66), 3:1 Ropoša (70), 4:1 Bezenšek (77), 4:2 Kikič (81), 5:2 Bičakčić (90).
RCS Gramatex Turnišče: Stamenkovič, Albert Lackovič, Albin Lackovič, Ropoša, Mujdrica, Vori, Ternar, Škafar, Zver, Kukič, Starovasnik (Pucko).

Tretja državna nogometna liga

Šentjur : Bakovci 1:1 (1:0)

Šentjur – Igrišče Šentjurja, gledalcev 200. Sodnik: Kos (Prevalje). Strelci: 1:0 Blatnik (45 – 11m), 1:1 Jančar (87).
Bakovci: Maučec, Buzeti, Erniša, Seršen, Papič, Kokaš, Kovačec (Zadravec), Titan, Sombolec, Jančar, Radikovič.

Aluminij : Renkovci 3:1 (2:0)

Kidričevo – Igrišče Aluminija, gledalcev 150. Sodnik: Knuplež (Malečnik). Strelci: 1:0 Emeršič (7 – 11m), 1:1 Kmetec (35), 3:0 Šmigoc (63), 3:1 Balažic (82).
Renkovci: Magdič, Kocet, Zadravec, Kuzma, Markoja, Toplak, Balažic, B. Bojnec, Litrop, Tompa (Tratnjek), Vinčec (Horvat).

Slovenska mladinska liga

V slovenski mladinski nogometni ligi so Beltinci v Velenju premagali Rudarja z 2:1. Strelca za Beltince sta bila Horvat in Golob. Mura pa je doma premagala Publikum iz Celja z 2:0. Gola za Muro sta dosegla Cipot in Mesarič.

ŠPORTNA NAPOVED

V športni napovedi št. 14 sodeluje Adi Erjavec iz Beltince, bivši nogometaš Mure in velik ljubitelj nogometa. Prognoziral je takole:

Pari	Napoved
1. MURA : Publikum	0
2. Rudar (V) : BELTINCI	2
3. GRAMATEX : BELTRANS	1
4. Drava : NAFTA	2
5. Impol : BAKOVCI	0
6. RENKOVCI : Svoboda	1
7. Vesna : Les	0
8. Serdica : Čarda	1
9. Rakičan : Kema	0
10. Tigop : Bratonci	2

ŠPORTNA NAPOVED ŠT. 14 NAP.

1. MURA	: Publikum
2. Rudar (V)	: BELTINCI
3. GRAMATEX	: BELTRANS
4. Drava	: NAFTA
5. Impol	: BAKOVCI
6. RENKOVCI	: Svoboda
7. Vesna	: Les
8. Serdica	: Čarda
9. Rakičan	: Kema
10. Tigop	: Bratonci

Izpolnjene lističe pošljite na uredništvo Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41, najpozneje do sobote, 5. novembra 1994. Pri žrebanju bomo upoštevali 8 pravih napovedi.

Ime in priimek ter naslov

Med reševalci športne napovedi št. 13 smo izžrebali Alojza Trplana iz Ivanec 58, pošta 69222 Bogojina. Nagrado lahko dvigne v naročniškem oddelku Vestnika, Murska Sobota, Slovenska 41.
 Pravilna rešitev: Beltinci : Maribor 0, Koper : Mura 0, Beltrans : Drava 1, Nafta : Elan 1, Dravinja : Gramatex 1, Aluminij : Renkovci 1, Šentjur : Bakovci 0, Emal : Serdica 0, Hotiza : Kobilje 0, Olimpija : Črenšovci 2.

I. SNL

Rezultati – 12. kolo

Beltinci	: Maribor 1:1
Koper	: Mura 0:0 prek.
Vevče	: Korotan 2:1
Jadran	: Izola 0:1
Publikum	: Primorje 1:0
Železničar	: Gaj 5:2
Zivila	: Olimpija 1:2
Gorica	: Rudar 3:1

Olimpija	12 10 0 2	29:11 20
Maribor	12 8 3 1	25:13 19
BELTINCI	12 7 3 2	31:10 17
Publikum	12 7 3 2	21:9 17
Železničar	12 7 1 4	30:17 15
MURA	11 6 2 3	23:12 14
Gorica	12 6 2 4	27:17 14
Rudar	12 5 2 5	18:17 12
Korotan	12 5 1 6	20:20 11
Vevče	12 3 3 6	17:28 9
Izola	12 3 3 6	13:26 9
Primorje	12 2 4 6	15:18 8
Koper	11 3 2 6	8:15 8
Gaj (-1)	12 2 5 5	12:26 8
Zivila	12 1 5 6	12:19 7
Jadran	12 0 1 11	6:50 1

II. SNL

Rezultati – 12. kolo:

Beltrans	: Drava 3:0
Nafta	: Elan 5:2
Dravinja	: Gramatex 5:2
Zagorje	: Slovan 8:0
Mengeš	: Stoklar 1:0
Radeče	: Rudar 1:3
Piran	: Št. pivov. 6:1
Šmartno	: Domžale 2:1

Zagorje	12 8 3 1	26:4 19
Šmartno	12 7 4 1	25:13 18
Rudar (T)	12 7 3 2	17:10 17
NAFTA	12 5 6 1	19:13 16
Piran	12 7 1 4	32:17 15
Dravinja	12 4 4 4	18:13 12
GRAMATEX	12 4 4 4	18:17 12
Radeče	12 5 2 5	18:17 12
Mengeš	12 3 6 3	6:9 12
Slovan	12 4 4 4	19:24 12
Domžale	12 4 3 5	17:19 11
Drava (-1)	12 4 2 6	16:27 9
Št. pivov.	12 3 2 7	21:26 8
BELTRANS	12 3 2 7	12:19 8
Stoklar	12 1 5 6	11:21 7
Elan	12 0 3 9	5:31 3

III. SNL

Rezultati – 11. kolo:

Šentjur	: Bakovci 1:1
Aluminij	: Renkovci 3:1
Kob Ford	: Impol 4:1
Svoboda	: Št. Gradec 2:0
Kovinar	: Pobrežje 3:0
Starše	: Pohorje 1:2

Aluminij	10 8 1 1	26:13 17
Šentjur	11 7 1 3	32:13 15
BAKOVCI	10 6 2 2	30:9 14
Kob Ford	10 6 1 3	28:16 13
Dravograd	10 6 1 3	18:19 13
Pohorje	10 4 4 2	18:15 12
Impol	10 5 2 3	18:13 12
RENKOVCI	10 3 2 5	11:13 8
Starše	11 3 2 6	9:13 8
Kovinar (-2)	10 3 3 4	9:13 7
Št. Gradec	10 1 2 7	9:23 4
Svoboda	10 1 2 7	11:27 4
Pobrežje	10 1 1 8	10:42 3

I. MNL MS

Rezultati – 10. kolo:

Les	: Remet 1:0
Goričanka	: Tigop 2:3
Bratonci	: Rakičan 1:2
Kema	: Dokležovje 0:0
Emal	: Serdica 1:1
Čarda	: Vesna 5:0

Serdica	10 5 5 0	14:7 15
Čarda	10 4 5 1	16:5 13
Rakičan	10 6 1 3	14:10 13
Goričanka	10 4 2 3	14:11 10
Bratonci	10 2 5 2	11:11 9
Kema	10 2 5 2	14:15 9
Emal	10 3 3 3	7:10 9
Les	10 2 4 3	10:9 8
Dokležovje	10 2 4 3	9:12 8
Remet	10 1 5 3	12:17 7
Tigop	10 2 2 5	13:15 6
Vesna	10 3 0 6	11:17 6

II. MNL MS

Rezultati – 10. kolo:

Bogojina	: Šalovci 2:0
Hodoš	: Grad 2:3
Apuč	: Prosenjak 8:3
Gančani	: Križevci 5:2
Cankova	: Rotunda 2:1
Tešanovci	: Tromejniki 1:5

Tromejniki	10 10 0 0	38:13 20
Bogojina	10 7 3 0	31:9 17
Apuč	10 6 3 1	40:17 15
Cankova	10 6 2 2	23:14 14
Šalovci	10 5 1 4	22:16 11
Rotunda	10 4 2 4	16:14 10
Grad	10 4 1 5	29:28 9
Tešanovci	10 4 0 6	19:20 8
Hodoš	10 3 1 6	23:25 7
Gančani	10 2 3 5	19:27 7
Prosenjak	10 1 0 9	12:53 2
Križevci	10 0 0 10	9:45 0

I. ONL Lendava

Rezultati – 11. kolo:

Mostje	: Panonija 0:7
Čentiba W.	: Dobrovnik 2:1
Nedelica	: Bistrica 1:1
Hotiza	: Kobilje 1:1
Odranci	: Polana 2:0
Olimpija	: Črenšovci 1:6

Črenšovci	11 7 4 0	42:10 18
Hotiza	11 7 3 1	22:11 17
Odranci	11 7 2 2	27:9 16
Kobilje	11 6 4 1	22:14 16
Panonija	11 5 4 2	24:13 14
Nedelica	11 4 3 4	17:15 11
Čentiba	11 3 3 5	16:16 9
Dobrovnik	11 2 4 5	20:20 8
Olimpija	11 3 2 6	15:28 8
Bistrica	11 1 5 5	15:26 7
Polana	11 2 1 8	12:38 5
Mostje	11 1 1 9	12:44 3

NOGOMETNI KOMENTAR

Beltinci oškodovani, prekinjeno v Kopru

Dvanajsto kolo prvenstva v prvi državni nogometni ligi je bilo za oba pomurska predstavnik zelo razburljivo. V središču zanimanja ljubiteljev nogometa je bil derbi kola v Beltincih med Beltinci in Mariborom Branikom, ki je na igrišču pritegnil rekordnih 5.000 gledalcev. Srečanje je bilo ves čas zelo zanimivo, saj sta moštvi na zelo težkem igrišču pokazali izredno požrtvovalnost, pa tudi nekaj lepih akcij. Beltinci so bili boljši tekme, saj so imeli terensko premoč, ustvarili pa so si tudi več zrelih priložnosti za gol kot Mariborčani. Najprej je imel izredno priložnost za gol Herceg, ki pa je bil nespreten. Zatem se je ponudila lepa priložnost Mariborčanom, vendar je strel Kotnika s kakih sedmih metrov vratar Irgolič ubranil. Potem se je izkazal Cener, ki je nevarno streljal, žoga se je od prečke odbila v zemljo, nato pa v polje. Mnogi so menili, da je bil ta zadetek enak

izenačili na podoben način. Kotnik je izvajal prosti strel, žoga je oplazila Hercega in presenetila Irgoliča. Sedem minut pred koncem pa se je osmešil mednarodni sodnik Štefan Tivold Kranja. Kapetan Mariborčanov Križan je v kazenskem prostoru igral z roko in sodnik je takoj pokazal na enajstmetrovko. Potem pa na ugovarjanje igralcev Maribora sprejel svojo odločitev in dosodil prosti strel za Maribor ter tako oškodoval Beltince za zmago. Tik pred koncem tekme pa se je ponudila priložnost za zmago Ostrcu, vendar je streljal prek vrat. Nogometaši Mure iz Murske Sobotice so gostovali v Kopru, vendar je bila tekma po desetih minutah drugega polčasa prekinjena, kajti eden od gledalcev je z lesenim predmetom zadel igralca Mure Belca v glavo in ga poškodoval. Sicer pa so gostitelji tekmo začeli precej ostro, tako da je moral Rous že na začetku za-

tom tekme Jerončičem prečadno odpiskal konec tekme. O razpletu dogodkov bo pravljala tekmovalna komisija, vendar je gotovo, da bo tekma registrirana s 3:0 za Muro. Na tekmi v Kopru je je zaradi nediscipline dobil proste roke in pri Muri naj več ne računajo. Zaradi dveh rumenih kartonov pa ni nastopil tudi Gajser. Tako je v prvem moštvu Mure prvi zaigral mladinec Žekš in s svojo igro navdušil. V dvanajstem kolu druge državne nogometne lige sta Beltrans in Nafta zmagala, medtem ko je Gramatex prepričljivo izgubil. Beltrans je v Veržeru z boljšo igro v drugem polčasu, ko je dosegel vse tri gole, premagal Dravo s Ptujja. Lendavska Nafta je gostila zadnji Elan in brez posebnih težav prepričljivo zmagala. Zmaga pa bi lahko bila še prepričljivejša, če gostje ne bi imeli v vratih izvrstnega Dragošiča. Z nepričakovano visokim rezultatom pa je izgubil Gramatex iz Turnišča z Dravinjo v Slovenskih Konjicah. Treba pa je povedati, da imajo v Turnišču težave, saj je kot igralec rezervni nastopil celo rezervni vratar Starovasnik. Po kočani tekmi pa je prišlo tudi do zamenjave trenerja. Izvrstni odbor NK RCS Gramatex je na ponedeljkovi seji razrešil dosedanega trenerja Franca Litropa in za novega imenoval Stanka Maučeca, nekdanjega trenerja Mure in Nafta, ki je v sredo že prevzel strokovno delo z moštvom.

Na derbi tekmi med Beltinci in Mariborom Branikom v Beltincih je bilo 5.000 gledalcev. Fotografija: N. Juhnov

radi poškodbe zapustiti igrišče. Sobočani so imeli že v prvem polčasu idealno priložnost za gol, ki pa je Poznič ni izkoristil. V drugem polčasu pa so igrali z igralcem več, saj je bil pred odmorom izključen Tomas, ki je namerno udaril Breznika. Po poškodbi Belca je sodnik Novarlič v dogovoru z delega-

tom tekme Jerončičem prečadno odpiskal konec tekme. O razpletu dogodkov bo pravljala tekmovalna komisija, vendar je gotovo, da bo tekma registrirana s 3:0 za Muro. Na tekmi v Kopru je je zaradi nediscipline dobil proste roke in pri Muri naj več ne računajo. Zaradi dveh rumenih kartonov pa ni nastopil tudi Gajser. Tako je v prvem moštvu Mure prvi zaigral mladinec Žekš in s svojo igro navdušil. V dvanajstem kolu druge državne nogometne lige sta Beltrans in Nafta zmagala, medtem ko je Gramatex prepričljivo izgubil. Beltrans je v Veržeru z boljšo igro v drugem polčasu, ko je dosegel vse tri gole, premagal Dravo s Ptujja. Lendavska Nafta je gostila zadnji Elan in brez posebnih težav prepričljivo zmagala. Zmaga pa bi lahko bila še prepričljivejša, če gostje ne bi imeli v vratih izvrstnega Dragošiča. Z nepričakovano visokim rezultatom pa je izgubil Gramatex iz Turnišča z Dravinjo v Slovenskih Konjicah. Treba pa je povedati, da imajo v Turnišču težave, saj je kot igralec rezervni nastopil celo rezervni vratar Starovasnik. Po kočani tekmi pa je prišlo tudi do zamenjave trenerja. Izvrstni odbor NK RCS Gramatex je na ponedeljkovi seji razrešil dosedanega trenerja Franca Litropa in za novega imenoval Stanka Maučeca, nekdanjega trenerja Mure in Nafta, ki je v sredo že prevzel strokovno delo z moštvom.

II. ONL Lendava

Rezultati – 10. kolo:

Graničar	: Dolina 2:2
Kapca	: Nafta V. 2:1
Opel H.	: Žitkovci 4:0

Opel Horser	10 8 2 0	42:9 18
Graničar	10 3 5 2	23:29 11
Žitkovci	10 3 4 3	24:21 10
Kapca	10 3 2 5	14:22 8
Dolina	10 2 3 5	18:34 7
Nafta V.	10 2 2 6	20:26 6

Strelci I. SNL

- 11 golov : Škaper (Beltinci),
- 7 golov : Herceg (Beltinci),
- 6 golov : Poznič (Mura),
- 5 golov : Ostrc (Beltinci),
- 3 gole : Topič (Mura), Nejman (Beltinci), Rous (Mura), Cener (Beltinci), Baranja (Mura), Breznik (Mura), Belec (Mura), Brezić (Mura), Krančič (Mura), Kokol (Mura), Bakula (Mura), Kosič (Beltinci), Poljšak (Mura), Jengurazov (Beltinci).

Strelci II. SNL

- 6 golov : Hranilović (Nafta),
- 5 golov : Kukič (Gramatex),
- 4 gole : Novak (Gramatex), Vicković (Nafta), Brunec (Beltrans), Stojko (Beltrans), Zver (Gramatex), Šabjan (Nafta), A. Ostrc (Beltrans), S. Lebar (Gramatex), Ropoša (Beltrans), Vorš (Gramatex), Hozjan (Nafta), Ropoša (Gramatex),

Nogometni klub Bratonci

Sodoben stadion z razsvetljavo in tribuno

Nogometni klub Bratonci, katerega člansko moštvo trenutno tekmuje v Prvi medobčinski nogometni ligi Murska Sobota, je pretekli teden pripravil slovesnost ob otvoritvi preurejenega nogometnega igrišča z ograjo, razsvetljavo, klubskimi prostori in tribuno. Na slovesnosti, ki so se je udeležili številni nogometni delavci in gostje iz vsega Pomurja, sta o pridobitvi novega objekta tudi predal namenu, in predsednik Nogometnega kluba Bratonci Marjan Vorš, ki ima največ zasluge, da so Bratonci dobili sodobni športni objekt. Zadnja naložba, ureitev novostnega objekta, je bila podprta s strani občine Murska Sobota, ki je za ta namen namenila 500.000 SIT. Sredstva je zbral nogometni klub, pomagali pa so tudi krajanji s prostovoljnimi prispevki, številni pokrovitelji ter domača krajevna skupnost. Športnega objekta pa ne bodo uporabljali le nogometni igralci, ampak tudi drugi športne aktivnosti in prireditelj. Prvi tekma med prvotigašem Beltinci in domačimi Bratonci, ki bo so se Beltincem dobro upirali, tako da so gostje zmagali s 3:0. Tekma je bila podprta s strani občine Murska Sobota, ki je za ta namen namenila 500.000 SIT. Sredstva je zbral nogometni klub, pomagali pa so tudi krajanji s prostovoljnimi prispevki, številni pokrovitelji ter domača krajevna skupnost. Športnega objekta pa ne bodo uporabljali le nogometni igralci, ampak tudi drugi športne aktivnosti in prireditelj. Prvi tekma med prvotigašem Beltinci in domačimi Bratonci, ki bo so se Beltincem dobro upirali, tako da so gostje zmagali s 3:0. Tekma je bila podprta s strani občine Murska Sobota, ki je za ta namen namenila 500.000 SIT. Sredstva je zbral nogometni klub, pomagali pa so tudi krajanji s prostovoljnimi prispevki, številni pokrovitelji ter domača krajevna skupnost. Športnega objekta pa ne bodo uporabljali le nogometni igralci, ampak tudi drugi športne aktivnosti in prireditelj. Prvi tek

iz naših krajev

Obnova druge najstarejše zgradbe v Gornji Radgoni na Gornjem grisu

Strmina

»Strmina« se menda že od nekdaj reče strmim stopnicam tik ob reki Muri, ki peljejo po hribu navzgor do gornjeradgonskega gradu. Stopnice so pred kratkim obnovljene, prav tako druga nekoliko daljša in manj strma pešpot, ki pelje mimo cerkve, nad prometno megistralo in mimo stanovanjskih hiš na spomeniško zaščitenem grajskem hribu. Še vedno pa ni zaživela Jurkovičeva ulica, ki ji domačini že od nekdaj rečejo Gornji gris. Načrtov je bilo že veliko, žal je vedno ostalo le pri idejah. Ko se je zasebno podjetništvo nekoliko razmahnilo, pa se je pojavila denacionalizacija, ki je lahko v marsikaterih primerih prej zavirajoč kot spodbujajoč dejavnik.

Stanovanjska zgradba v Jurkovičevi 19. ki naj bi bila po izjavah strokovnjakov druga najstarejša v Gornji Radgoni, je prestala marsikaj. V občinskem odloku o razglasitvi nepremične dediščine iz leta 1990 je o stavbi na Jurkovičevi 19 zapisano, da je to »družbena lastnina – lastnik je Občina Gornja Radgona«.

Triosna, enonadstropna stavba je bila v 19. stoletju močno predelana. K dvorišni strani hiše je bila nedavno pristonjena garaža, ki sega do arkad v prvem nadstropju. V prvem nadstropju je viden samo še del arkad, kajti drugi del je bil uničen pri prizidavi trakta, ki je pravokotno potavljen na osnovno zgradbo. Zelo okrnjen gojsko zašiljen arkaadni hodnik s križno grebenastim obokom, ki sloni na slopih s posnetimi robovi in nakazuje 16. stoletje, je ohranjen samo še v 1. nadstropju in še to delno, saj so ga pozneje nekontrolirane gradnje močno poškodovale. – Potrebno bi bilo odstraniti garažo in trakt v 1. nadstropju, ki je postavljen pravokotno na osnovno zgradbo, in tako obnoviti originalen arkaadni hodnik na dvorišni strani.

Šele v letu 1991 se je izkazalo, da je zgradba še starejša, kot so menili; Gornji gris je bil namreč že od nekdaj naseljen (skoraj tisoč let), zato bi arheološka izkopavanja prinesla marsikaj zanimivega. Tega leta je namreč Mojca Muhič začela z obnovitvenimi deli pod strogim spomeniškim nadzorom in v zunanem zidu so odkrili nekaj zanimivih zidnih elementov (tudi novo okensko odprtino). Odkrili pa so še nekaj: veliko vlažnost zidu, kar je problem večine starih zgradb. Po oceni izvedencev JUB-a naj bi bila vlažnost kar 97-odstotna. Sredi dela jih je »zmotila« vojna v Gornji Radgoni; stavba je bila dodatno poškodovana. Pogodbo z »občino« so sklenili za nedoločen čas, zaradi dodatnih poškodb med vojno in obvezo, da bodo kot najemniki sami odstranili poškodbe stavbe, so se dogovorili za nekoliko ugodnejšo najemnino. Lani (ko je bil lokal že skoraj končan), je bila celotna zgradba denacionalizirana: pogodba za najem za nedoločen čas je bila dopolnjena: najem je možen le za pet let. Čeprav je usoda celotne zgradbe še vedno nejasna, pa so pritični prostori danes obnovljeni tako, kot zahtevajo vsi predpisi. Najbolj razveseljivo pa je, da v okolici ni medenine, ogledal ali drugega blišča, s katerim se »kiti« večina novih lokalov. Opečni tlakovec, debele hrastove mize in stoli ter klopi, lončene luči in pepelniki, zidana peč, okenske police in pregradni zidovi iz stare v Gornji Radgoni žgane opeke (na njih je tudi gornjeradgonski grb) ... Vse to so stvari, ki so navdušile tudi strokovnjake spomeniškega varstva, saj je obnova Jurkovičeve 19 dokaz, da je vse mogoče, če sta le volja in nekoliko močnejši občutek za lepo, izvirno in okolju primerno opremo. In kako so se lotili dela? Mojca Muhič, ki je več kot deset let živela in delala v Ljubljani in se na prigovarjanje staršev vrnila v Gornjo Radgono, je povedala:

»Vlaga je bila od vsega začetka največji problem. Strokovnjaki ZRMK-ja so nam svetovali uporabo sanirnega ometa (Vlagom). »Žaganje« sten ne bi kaj dosti pomagalo, saj vlaga ne prihaja s tal, temveč prek terase z bližnjega hriba, kjer je šampanjska klet. Znotraj smo podrli vse stene ter z dovoljenjem spomeniškega varstva prenesli vhod na cestno stran, kjer je bil prvotno. Tudi na tleh smo po nasvetu strokovnjakov naredili ustrezno vodno in kanalizaciono, nato pa smo ugotovili, da smo brez dimnika. Ko so po vojni 91. leta obnavljali prvo nadstropje, so naredili dimnik samo od prvega nadstropja! Staro opeko smo dobili pri starem gasilskem domu, v zameno smo jim dali novo opeko. Tlakovec je narejen ročno, prav tako vrata in vse mize – pohvaliti moram iznajdljivost in spretnost mizarja Jožeta Petka iz Bogojine. Lončar Karel Žuman iz Ljutomerja pa je izdelal luči nad mizami in pepelnike.«

Ponudba je nekoliko manj originalna – v peči pečejo pice –, vendar je nekako treba začeti. Zato pa so originalni pri ponudbi pijač: ponujajo predvsem domača gornjeradgonska vina in šampanjce ter imajo veliko izbiro sokov in piva.

BERNARDA B. PEČEK

MLADI GASILCI – Čeprav so mladi člani požarnega društva, se že vedo postaviti po gasilsko. So pomladek gasilskega društva Žizki, ki je letos praznovalo 70-letnico. Če bodo tako delavni kot njihovi predniki, potem se veteranom ni treba bati za napredek gasilskega društva. – Foto: J. Ž.

Klub mladih v Čentibi

Mladi so s pomočjo krajevne skupnosti ustanovili svoj klub. Vanj se jih je vključilo 32. Mladina v Čentibi je po razpadu starega sistema zelo pogrešala skupno delovanje, zlasti na fistihih področjih, ki mlade najbolj pritegnejo, to pa so oblike sprostitve in zabave.

Del čentibske mladine se ukvarja z nogometom, nekaj pa jih je aktivnih v kulturnem društvu. V klubu naj bi predvsem zagotovili vsem takšne oblike delovanja, ki mlade privlačijo.

Krajevna skupnost v Čentibi je ena najbolj aktivnih v občini in vsako leto se potrudijo, da uredijo kakšen problem. Lani so uspešno opravili referendum za uvedbo krajevnega samoprispevka, ki bo omogočil nov cikel razvoja, pri tem pa jim bo pomagala tudi mladina.

Jani

Obiskali smo Sebeborce

Vodovod in cesta ostajata občinski dolg!

Po sončnih žarkih, ki so kar močno ogreli ozračje, se je zdelo skoraj nemogoče, da je še prejšnji dan lilo kot iz škafe. Pa vendarle ... Bilo je prijetno to popoldne v Sebeborcih, slikoviti vasi na obronkih Goričkega, ki združuje tri zaselke: Balerov breg, Podžlake in Vas. Ker je kraj precej razpotegnjen, povzročata to dodatne težave zaradi gostega cestnega in telefonskega omrežja ter komunalnega področja. Družbo sta mi delala podpredsednik sveta Krajevne skupnosti Martjanci Edvard Stojko, ki sicer stanuje v tem kraju, in predsednik vaškega odbora Geza Marič. Od njiju tudi zvem nekaj najosnovnejših podatkov o kraju, kjer je okrog 150 gospodinjstev s približno 470 prebivalci. Od tega jih je 160 zaposlenih, večina v tovarni Mura v Murski Soboti. V Sebeborcih pa imajo tudi pet obrtnikov, in sicer se dva ukvarjata z gostinstvom, ostali pa z zidarstvom in prevozništvom. Zdjaj premorejo v kraju dve trgovini, ena je Potrošnikova, druga pa zasebna z bifejem.

Malo dalje je na obronkih »posejanih« že okrog 40 počitniških hišic, katerih lastniki so v glavnem Sobočani. Ti so zajeti tudi v referendumskem programu. Krajevni samoprispevek je bil sprejet konec leta 1990 za obdobje petih let. Zaposleni plačujejo 2 odstotka od povprečne plače. Lastniki počitniških hišic pa 70 nemških mark v tolaški protivrednosti, medtem ko je treba od katastrskega dohodka plačevati 10 odstotkov. Sicer pa so z referendumskim programom načrtovali posodobitev in asfaltiranje vaških cest, kar je doslej uresničeno že okrog 90-odstotno. »Predvideni so še trije odseki v skupni dolžini 300 metrov. Letos je bilo asfaltiranih 600 metrov cest, lani 1300 in predlani 250 metrov. Načrtujemo ureditev poti na pokopališču, kjer naj bi razširili mrtvašnico z vežico, imamo zvonove, ki se oglašajo ob določenih urah, že prej pa smo uredili ulično razsvetljavo in telefonijo, saj premoremo kar 121 priključkov. Zgrajen je tudi transformator v Podžlakih in zamenjavo je omrežje, zato smo z elektriko zadovoljni. Trenutno je v gradnji športno igrišče za košarko in rokomet, ki ga nameravamo asfaltirati. Zemeljska dela so končana.« je povedal Edvard Stojko.

Podoba Sebeborca pa ne bi bila popolna, če ne bi omenili 1700 metrov dolge občinske ceste od Sebeborca proti Pucon-

V SREDIŠČU SEBEBOREC – Vaško-gasilski dom s trgovino veliko pomeni za ta kraj.

cem, ki je v dokaj slabem stanju. »Kolikor se spomnim, je ta cesta že od leta 1965 stalno v programih za gradnjo, vendar vse do danes ni bilo storjeno ničesar. Zato so na vaški odbor naslovljeni neupravičeni očitki, češ da se za to cestno povezavo sploh ne zmenimo. Na pobudo vaškega odbora in tudi nekaterih vaščanov smo leta 1993 asfaltirali 170 metrov te občinske ceste, ki je široka 4 metre, niso pa nam dovolili 5-metrške, čeprav smo bili pripravljeni tudi na to. Tako smo tamkajšnje vaščane v petih hišah zaščitili pred velikim prahom, ki se dviga s ceste. Skupaj je stalo 1,2 milijona tolarjev, kar smo zagotovili iz krajevnega samoprispevka, delež občine pa je bil 30-odstoten. Zdjaj vas Sebeborci nimamo nobene obveznosti do te občinske ceste.« pravi Geza Marič.

Obsežni načrti soboških upokojuencev

Na seji predsedstva Društva upokojuencev Murska Sobota so dokaj ugodno ocenili izvedbo 2. dneva upokojuencev, ki je potekal v znamenju kulture. Menili so, da je prireditelj v glavnem uspešal in da je naletela na precejšen odmev v javnosti, k čemur so prispevala tudi sredstva javnega obveščanja. Zlasti pohvalno so se izrazili o nastopu ljutomerskih upokojuencev z glasbenimi in plesnimi točkami, medtem ko se je skupina domačih slikarjev na ta način predstavila širši javnosti. Zato bodo tudi v prihodnje organizirale podobne prireditve, seveda z drugačno vsebino, in na pomlad, ker je bila letošnja v kinodvorani Park v Murski Soboti zaradi del v vinogradih slabše obiskana od pričakovanj. Ob tej priložnosti so izrazili prisrčno zahvalo vsem pokroviteljem, gostom in drugim, ki so prispevali svoj delež k uspešni izvedbi 2. dneva soboških upokojuencev. Ugodno je tudi finančno poročilo, saj se je v njihovi blagajni nabralo čez 28 tisoč tolarjev dobička, ki ga bodo porabili za organiziranje številnih akcij v naslednjem letu.

Na seji pa je bil govor še o finančnem poslovanju soboškega upokojuencev društva v tretjem trimesečju letos. Iz povedanega je razvidno, da so z denarjem dobro gospodarili, saj so ob mesečni vezavi vlog zbrali približno milijon tolarjev, ki jih bodo namenili za delovanje raznih sekcij in financiranje sprotne dejavnosti Društva upokojuencev Murska Sobota. To že sedaj načrtuje vzpostavitev tesnejših stikov s podobnim upokojuenskim društvom v Novem mestu, s katerim želijo izmenjati izkušnje, medtem ko naj bi pevski zbor, ki je začel sodelovanje z vrstniki iz Mežice, še poglobil stike. V prihodnje naj bi organizirali tudi več izletov, pri čem-

er načrtujejo spomladanski obisk Arboretuma in ogled sejma Senior v Celju.

Ob vsem tem pa ne zamenjajo tudi drugih področij delovanja soboških upokojuencev, ki naj bi do konca leta uresničili obsežen program reaktivne dejavnosti, predvsem s plavanjem v bazenu in telovadbo. Vključili pa so se tudi v reševanje stanovanjskih problemov, saj je stanovanj za upokojuence vedno manj, obdržati pa želijo vsaj 39 takih stanovanj in poskrbeti za njihovo vzdrževanje. Kot prostovoljna organizacija pa se bodo vključevali tudi v predvoilne aktivnosti, ker jim ni vseeno, kdo bo na čelu nove občinske oblasti.

MILAN JERŠE

»Kam je šel denar za vodovod?«

V Sebeborcih pa tudi zdaj ne drži križem rok. V ospredju je gradnja primarnega in sekundarnega vodovoda. »Že lani je bil v občinskem proračunu in ovrednoten z 29 milijoni, pri čemer bi ga gradili v dveh etapah. Tega denarja pa lansko leto žal nismo videli, zato se z deli še sploh ni začelo. Letos smo imeli pogovore in smo dobili zagotovila, da se bo ta naložba vendarle začela. Za

Ne gre prezreti, da je gasilsko društvo med dejavnostmi v kraju.

»Gasilsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1898, torej bo kmalu praznovalo 100-letnico. Zdjaj ima okrog 55 članov. V društvo so vključeni tako starejši kot podmladek. Lahko se pohvalijo tudi z dobro opremljenostjo, saj premorejo dve motorni brigadi in betoniranih požarnih bazenov s približno 40 tisoč litr vode. To je bilo narejeno s pomočjo vaščanov in krajevne skupnosti.« pojasnjuje Geza Marič.

Ravno pri lastnini pa se pojavljajo težave. »Tako bi gasilci na vsak način hoteli imeti vaško-gasilski dom, vendar se kon tega zaenkrat ne predvideva. Zdjaj je njegov lastnik krajevna skupnost in bo postal last vaške skupnosti, ki bo postala pravni subjekt. Tisto, kar so imeli gasilci v uporabi do 1. januarja 1994 in kar je bilo zanj zgrajeno, lahko lastnijo. To so predvsem dovodni oprema, garaže in dovod njih.« pravi Edvard Stojko.

KRAJEVNA VELJAKA – Geza Marič (levo) in Edvard Stojko sta ponosna na doseženo v minulem obdobju. Foto: M. JERŠE

zdjaj je zagotovljenih 20 milijonov tolarjev. Dolžina primarnega voda znaša 4200 metrov.

Krajevna skupnost je zbrala od naročnikov po 200 mark. Z prej pa smo prispevali za izdelavo gradbenega in lokacijskega načrta. S krajevnim samoprispevkom in prispevki občanov, ki naj bi plačali po 1500 mark, bomo sofinancirali gradnjo sekundarnega voda. Ravno gradnja vodovoda je zelo pomembna naloga, ker je podtalnica nizka in v sušnih obdobjih primanjkuje vode. Zato so se morali nekateri krajanji oskrbovati za najnujnejše potrebe z vodo celo s cisternami. Poleg tega je ta voda v nekaterih studejih delno oporečna.« zveemo od sogovornikov.

Ob tem v Sebeborcih poudarjajo, da bi si vodovod zgradili sami, če bi na tem območju obstajal ustrezen vir. Ta predel pa je zelo siromašen z zdravim pitno vodo. Zato se bodo povezali s krakom mestnega vodovoda, ki poteka iz Puconca, iz Sebeborca pa bo speljal do Fokovec. »Vodovod v Sebeborcih bi moral biti zgrajen že letos, če bi lansko leto občina dala sredstva, ki so bila namenjena za naš vodovod in jih je občinska skupščina potrdila. Zato se sprašujemo, kam je šel ta denar. Pri tem skušamo vplivati na občino, da bi vzela ugodno republiško posojilo.« še dodaja Edvard Stojko.

Še naprej pa ostaja aktualen problem kanalizacije. Kmetje imajo svoje greznice, ki niso tipsko grajene in so marsikje prepustne, s čimer so seveda ogroženi dodatni viri vode. Zaenkrat pa si zaradi pomanjkanja denarja ne morejo privoščiti, da bi se priključili na soboško čistilno napravo. Medtem so si ponekod že obnovili greznice in odplake odvažajo daleč stran.

»Znani smo po pogostih veselich«

In s čim se ukvarjajo mladi v Sebeborcih se navdušenost zlasti nad malim nogometnim klubom, deluje pa tudi stroško društvo, ki je bilo nekako med aktivnejšimi. Ne manj meddruštvenih tekmovalnih imajo avtomatsko srečanje. V Sebeborcih so nekako tudi šolo, ki je zdaj ni več, kar se pozna tudi pri kulturni dejavnosti, ki je nekako zanemarljiva. Čeprav jo dvorana v vaški selskem domu z odrom omogoča. »Zato pa so Sebeborci dobili sloves po pogostih veselich z znanimi pevci.« se pohvalita krajevna veljaka. Hlana po poudarjata nenehno skrb za okolje, saj imajo nekako dve leti urejen organiziran dvor.

MILAN JERŠE

FONTRADE d.o.o.

Staneža Rozman 17
69000 Murska Sobota
tel./fax: 089 32320

PRODAJA
MONTAŽA
SERVIS
TELEFONSKIH
NAPRAV

Panasonic

televizijski spored od 4. do 10. novembra

10 NOVEMBER ČETRTEK

TV SLOVENIJA 1

10.10 Lutke - 10.50 To si ti, dojenček, angl. serija - 11.15 Po domače - 13.00 Poročila - 14.50 Jo in Milou, francoska drama - 16.20 Slovenski utrinki - 17.00 Dnevnik - 17.10 Živ zav - 18.00 Studio Marbor - 18.45 Stri v vrsto - 19.30 Dnevnik - 20.05 Neverjetne zgodbe - 21.00 Tednik - 22.00 Dnevnik - 22.50 Sova: Gledališče Raya Bradburija, avstral. nanizanka; Med vrsticami zakona, angl. nanizanka

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasen dom, ponovitev - 9.30 Dežela in ljudje, ponovitev - 10.00 Avstrija v sliki - 10.30 Nebeški pes, ponovitev - 12.15 Helmut Zilk: Javni delavec - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Me zenske - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Komisar Rex, film - 21.45 Pogledi s strani - 22.05 Nevarna spoved, film - 23.45 Čas v sliki - 23.50 Časovna, komedija - 1.35 MacGyver.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Okavango - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel - 15.10 Vaška TV - 15.30 Šanson - 15.35 Odpri studio - 15.45 Koliko je vredna podeželjan? - 16.00 Poročila - 16.05 Čarolaj na vlado - 16.30 Gospodična, serija - 17.00 Kulturni magazin - 17.45 Program madžarskih židov - 18.05 Zamimivo - 18.15 Posel - 18.30 Kviz - 19.00 Sport - 19.30 Dnevnik - 20.15 Sosedje - 20.50 Friderikusov šov - 22.20 Minisport - 22.30 Ko je 13 majev v letu, nemški film - 0.30 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Ura odločitve - 21.15 Mestna klima - 22.15 Stražnik - 23.15 Gottschalk - 0.00 Dnevnik - 1.00 Kojak - 2.00 Umori so njen konjček.

9 NOVEMBER SREDA

TV SLOVENIJA 1

11.40 Risanke - 12.05 Izobraževalna oddaja - 13.00 Poročila - 14.55 Obiski - 15.55 Tri ljubezni - 17.00 Dnevnik - 17.10 Kviz za šestdesole - 18.00 Studio Ljubljana - 18.45 Par Dnevnik - 19.30 Dnevnik - 20.05 Forum - 20.25 Film tedna: Somsišljivi, angleški film - 21.45 Mali koncert - 22.00 Dnevnik - 22.35 Sova: Grace na udaru, amer. nanizanka; Med vrsticami zakona, angl. nanizanka

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naša glasna hiša - 9.30 Dežela dolin - 10.15 Panoptikum - 10.30 Točka leta San Francisco, ponovitev filma - 12.10 Reportaje iz tujine - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.15 James Bond 007, vohunski film - 22.25 Pogledi s strani - 22.35 Zmešana gospa, melodrama - 0.10 Neznani ljubiček, kriminalna melodrama.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 College, pon. - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel - 14.40 Vaška TV - 15.00 Šanson - 15.15 Pomoč v duševni stiski - 15.30 Zgodovina za soljare - 16.00 Poročila - 16.05 Sinji otok Capri - 16.30 Gospodična, serija - 17.00 Za otroke - 17.50 Skrivnosti svetovskih podob - 18.05 Dandanes - 18.15 Posel - 18.30 Maček v žakliju - 19.00 Sport - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Pred 50 leti so ubili pesnika M. Radnotija - 21.20 Ukradene umetnine, 4. del - 22.05 Zgodilo se je leta '88, češki film - 23.35 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Otrk mrtve nosečnice - 22.15 Stermov tv-magazin - 23.15 Gottschalk - 0.00 Dnevnik - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kojak.

8 NOVEMBER TOREK

TV SLOVENIJA 1

8.20 Zlati srček - 9.25 Vojni poročevalci - 10.15 Onstran prihodnosti - 10.40 Kupčija stoletja, ameriški film - 12.15 Sedma steza - 13.00 Poročila - 14.10 Sobotna noč - 16.20 Mostovi - 17.00 Dnevnik - 17.10 Arabela - 18.00 Studio Koper - 18.45 Lingo - 19.30 Dnevnik - 20.05 Beli konjček, nadaljevanje - 20.30 Nor na reklame, serija - 21.00 Osmi dan - 22.00 Dnevnik - 22.45 Sova: Ko zakon postane navada, angl. nanizanka; Med vrsticami zakona, angl. nanizanka

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naša glasna hiša, ponovitev - 9.30 Pogovor s prihodnostjo - 10.30 Vrt šefov, ponovitev - 12.15 Sportna arena, ponovitev - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 21.45 Svet številk - 21.55 Strup dvoma, 2. del - 23.30 Čas v sliki - 23.35 Točka leta San Francisco, akcijski film - 1.15 Tisoč mojstrov.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Okavango - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel - 14.40 Vaška TV - 15.00 Šanson - 15.35 Pomoč v duševni stiski - 15.30 Zgodovina za soljare - 16.00 Poročila - 16.05 Odgovarjamo na telefon - 16.30 Gospodična, serija - 17.00 Kolar - 17.40 Za boljši jezik - 17.50 Zamimivo - 17.55 Katoliška kronika - 18.15 Posel - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Dandanes - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Zakaj ravno Aljaska, serija - 21.05 Studio '94 - 21.55 Forst-rani marš, igrani film - 23.30 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Naša Sola je najboljša - 21.15 Nedelja in partner Dvojna zgodba - 21.15 V imenu zakona - 22.15 Quincy - 23.15 Gottschalk - 0.00 Dnevnik - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kojak.

7 NOVEMBER PONEDELJEK

TV SLOVENIJA 1

9.20 Primeri inspektorja Potice, češka nanizanka - 9.50 Učite se z nami - 10.15 Streznitev, ameriški film - 12.15 Športni pregled - 13.00 Poročila - 14.50 Umetniški večer - 15.50 Obzorja duha - 16.20 Dober dan, Koroska - 17.00 Dnevnik - 17.10 Radovedni takec - 17.45 Hroščosned - 18.00 Studio Marbor - 18.45 ABC - 19.30 Dnevnik - 20.05 Stradivari, ital. nadaljevanje - 22.40 Lokalne volitve '94 - 22.50 Dnevnik - 23.50 Sova: Show Jackieja Thomasa, amer. nanizanka; Med vrsticami zakona, angl. nanizanka

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo, sestra! - 9.30 Klub za starejše - 10.15 Vojna v zakonu, ponovitev - 11.50 Zivali našega sveta - 12.00 Sportna vprašanja - 12.20 Šiling - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 21.15 Sportna arena - 21.07 Pogledi s strani - 21.15 Strup dvoma, film - 22.50 Vrt šefov, vester - 0.25 Diskretno o umrlem, komedija.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Disneyjeve risanke - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel, gospodarski poročevalci - 14.40 Vaška TV - 15.00 U.K. Today - 15.30 Matematika za soljare - 16.00 Poročila - 16.05 Televideo - 16.30 Zadržite narave in divjadi - 17.00 Za otroke - 18.05 Odgovarjamo na telefone - 18.10 Begaški - 18.15 Posel - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Dandanes - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Um vedo, kaj je ljubezen, madž. film s Klaro Tolmaj - 21.20 Panorama - 21.50 Varstvo mest - 22.30 Madžarski v sedanjem času - 23.20 Miles Davis in njegovi prijatelji, glashbeni film - 0.20 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Naša Sola je najboljša - 21.15 Nedelja in partner Dvojna zgodba - 21.15 V imenu zakona - 22.15 Quincy - 23.15 Gottschalk - 0.00 Dnevnik - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kojak.

6 NOVEMBER NEDELJA

TV SLOVENIJA 1

8.45 Živ zav - 9.35 Arabela - 10.05 Lutkovna igrca - 10.40 Vrtiljak - 11.00 Boj za obstanek - 11.30 Obzorja duha - 12.00 Vokalna skupina Singers - 12.30 Velja za vsak dan, nemška serija - 13.00 Poročila - 13.05 Pustolovščine Indiane Jonesa - 13.55 Pogledje, kako teče, ameriški film - 15.30 Samo bedaki in konji, angleški film - 17.00 Dnevnik - 17.10 Po domače - 18.55 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.10 Nedeljskih 60 - 21.15 Obraz mode, angl. serija - 22.10 Dnevnik - 22.50 Sova: Druga domovina, nemška nadaljevanje

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo, sestra! - 9.30 Klub za starejše - 10.15 Vojna v zakonu, ponovitev - 11.50 Zivali našega sveta - 12.00 Sportna vprašanja - 12.20 Šiling - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 21.15 Sportna arena - 21.07 Pogledi s strani - 21.15 Strup dvoma, film - 22.50 Vrt šefov, vester - 0.25 Diskretno o umrlem, komedija.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Disneyjeve risanke - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel, gospodarski poročevalci - 14.40 Vaška TV - 15.00 U.K. Today - 15.30 Matematika za soljare - 16.00 Poročila - 16.05 Televideo - 16.30 Zadržite narave in divjadi - 17.00 Za otroke - 18.05 Odgovarjamo na telefone - 18.10 Begaški - 18.15 Posel - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Dandanes - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Um vedo, kaj je ljubezen, madž. film s Klaro Tolmaj - 21.20 Panorama - 21.50 Varstvo mest - 22.30 Madžarski v sedanjem času - 23.20 Miles Davis in njegovi prijatelji, glashbeni film - 0.20 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Naša Sola je najboljša - 21.15 Nedelja in partner Dvojna zgodba - 21.15 V imenu zakona - 22.15 Quincy - 23.15 Gottschalk - 0.00 Dnevnik - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kojak.

5 NOVEMBER SOBOTA

TV SLOVENIJA 1

9.40 Radovedni takec - 10.15 Tok tok - 11.00 Zgodbe iz školice - 11.30 Čistilni stroj, kanadski film - 13.00 Poročila - 13.05 Večerni gost - 14.35 Tednik - 15.20 Pogledje in zadeti - 17.00 Dnevnik - 17.10 Dvoji jug - 18.00 Studio Ljubljana - 18.45 Hugo - 19.18 Zrebanje 3 x 3 - 19.30 Dnevnik - 20.10 Krizkraj - 21.30 Pozeljonovi umetniki, oddaja TV Koper - 22.00 Ozare - 22.10 Dnevnik - 22.40 Sova: Med vrsticami zakona, angl. nanizanka - 23.35 Oprost, Kupido, belgijski film

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Halo, sestra! - 9.30 Klub za starejše - 10.15 Vojna v zakonu, ponovitev - 11.50 Zivali našega sveta - 12.00 Sportna vprašanja - 12.20 Šiling - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 21.15 Sportna arena - 21.07 Pogledi s strani - 21.15 Strup dvoma, film - 22.50 Vrt šefov, vester - 0.25 Diskretno o umrlem, komedija.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Disneyjeve risanke - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel, gospodarski poročevalci - 14.40 Vaška TV - 15.00 U.K. Today - 15.30 Matematika za soljare - 16.00 Poročila - 16.05 Televideo - 16.30 Zadržite narave in divjadi - 17.00 Za otroke - 18.05 Odgovarjamo na telefone - 18.10 Begaški - 18.15 Posel - 18.30 Kolo sreče - 19.00 Dandanes - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Um vedo, kaj je ljubezen, madž. film s Klaro Tolmaj - 21.20 Panorama - 21.50 Varstvo mest - 22.30 Madžarski v sedanjem času - 23.20 Miles Davis in njegovi prijatelji, glashbeni film - 0.20 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Naša Sola je najboljša - 21.15 Nedelja in partner Dvojna zgodba - 21.15 V imenu zakona - 22.15 Quincy - 23.15 Gottschalk - 0.00 Dnevnik - 0.30 Prijazna družina - 1.00 Kojak.

4 NOVEMBER PETEK

TV SLOVENIJA 1

9.00 Počitniški program - 10.55 Rock in pop glasba - 11.45 Divji jug - 12.35 Izobraževalna oddaja - 13.00 Poročila - 14.00 Pet deklet in vrvi, tajvanski film - 15.50 Kam vodijo stizice - 17.00 Dnevnik - 17.10 Poltrona ekspres, španska nanizanka - 17.35 Boj za obstanek - 18.00 Studio Koper - 18.45 Hugo - 19.30 Dnevnik - 20.05 Pogledje in zadeti - 21.40 Turistična oddaja - 22.00 Dnevnik - 22.35 Sova: Med vrsticami zakona, angl. nanizanka; Med vrsticami zakona, angl. nanizanka - 0.00 John in Mary, ameriški film

HTV 1

(Nismo prejeli sporeda)

TV AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki - 9.05 Naš glasen dom - 9.30 Kdor se smeje, zmagá - 10.15 Priložnost življenja, ponovitev filma - 12.15 Domače reportaje - 13.00 Čas v sliki - 13.10 Mi - 13.35 Pravica do življenja - 14.00 Zdravnik in ljuba živanja - 15.00 Otroški spored - 17.00 Mini Čas v sliki - 17.10 Spored po željah - 18.00 Čas v sliki - 18.05 Mi - 18.30 Hudournik - 19.30 Čas v sliki - 20.00 Sport - 20.15 Primer za dva - 21.20 Pogledi s strani - 21.30 Dva super tipa v Miamiu - 22.55 Dva milijona v zlatu, pustolovski film - 0.30 Svobodno kot veter, film.

TV MADŽARSKA

1. program 5.30 Jutrarnji program - 9.00 Čez dan - 9.30 Riviera - 10.30 Dallas - 12.00 Zvon, poročila - 12.05 Posel - 13.00 Heifetz, portret - 14.05 Burleska - 14.15 Vaška TV - 14.35 Globus - 15.35 Angleščina - 16.00 Poročila - 16.05 Posel - 17.00 Zamimivo - 16.30 Gospodična, serija - 17.00 Za upokojence - 17.30 Teka - 17.40 Okno, magazin s prilogo - 19.00 Sport - 19.10 Pravljica - 19.30 Dnevnik - 20.15 Dollas, pon. - 21.10 Usoda gledališč, debatni program - 22.15 Milou v maju, francoski film - 24.00 Dnevnik BBC-ja

RTL

5.30 Dobro jutro, Nemčija - 9.05 Kojak - 10.00 Bogati in lepi - 10.30 Čas hrepčenja - 11.00 Vroč nagrada - 11.30 Družinski dvoboj - 12.00 Opoldanski magazin - 12.30 Springfeldova zgodba - 13.15 Kalifornijski klan - 14.10 Umori so njen konjček - 15.00 Ilona Christen - 16.00 Hans Meiser - 17.00 Tvegano - 17.30 Prijazna družina - 18.00 Bogati in lepi - 18.30 Eksplozivno - 18.45 Poročila - 19.10 Eksplozivno - 19.40 Dobri časi, slabi časi - 20.15 Lovce na glave s sreem, film - 22.00 12 ur strahu, film - 23.45 Dnevnik - 0.15 Cyborg, film.

POHIŠTVO, KAKRŠNEGA DRUGJE NE DOBITE

Sedežne garniture brez ležišča od 68.900 SIT, z ležiščem od 74.000 SIT; kavč 26.900 SIT, dvosed 24.900 SIT; pisalne mizice (bele, črne, rjave in bor) že za 8.400 SIT.

Velika ponudba regalov in garderobnih omar.
Izkoristite ugodne možnosti plačila.

SALON POHIŠTVA MODERNI INTERIERI, Murska Sobota, Bakovska 1, tel. 21 739 in 21 398.
Parkiranje na dvorišču!

Svet zavoda OŠ III Murska Sobota razpisuje delovno mesto pomočnika ravnatelja z delno učno obvezo.

Kandidat mora izpolnjevati splošne, z zakonom določene pogoje in:

- posebne pogoje, določene v 137. členu Zakona o osnovni šoli,
- imeti najmanj 5 let delovnih izkušenj, ter da je pri svojem delu dosegel delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal dela pomočnika ravnatelja.

Izbrani kandidat bo imenovan za štiriletno mandatno obdobje. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh po objavi razpisa na naslov Osnovna šola III M. Sobota, Trstenjakova 73, s pripisom »za razpis«.

Na podlagi 12. člena Zakona o evidenci volilne pravice (Ur. list R Slovenije, št. 46/92) in Razpisa za redne volitve v občinske svete in redne volitve županov (Ur. list R Slovenije, št. 61/94) objavljamo

razglas

s katerim obveščamo državljane, da pregledajo volilne imenike za volitve v občinske svete in volitve županov ter zahtevajo morebitne popravke najpozneje do 28. novembra 1994.

Volilni imeniki so razgrnjeni na Sekretariatu za notranje zadeve Občine Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, in v krajevnih uradih občine Murska Sobota.

Popravek v volilnem imeniku lahko zahteva državljan, če sam ali kdo drug ni vpisan v volilni imenik volišča, na katerem ima pravico glasovati, če je vpisan kdo, ki nima volilne pravice ali nima volilne pravice na območju naše občine oziroma določenih volišč, če je vpisana oseba, ki je umrla, če je nepravilno vpisano osebno ime ali drug podatek, ki se nanaša nanj ali na koga drugega.

Državljan, ki so spremenili naslov svojega stalnega prebivališča, pa spremembe niso uredili pri prijavnodjavni službi Sekretariata za notranje zadeve občine Murska Sobota oziroma pri pristojnem krajevem uradu, prosimo, da to store takoj, najkasneje pa 6 dni pred dnevom, ki je določen za izvedbo volitev.

Opozarjamo vse državljane, da je prijava spremembe stalnega in začasnega bivališča obvezna po zakonu.

OBČINA MURSKA SOBOTA
Sekretariat za notranje zadeve

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA, d. d.
PE MURSKA SOBOTA, Kociljeva 16, tel.: 069/31 630

SMO BANKA SLOVENSKEGA ZADRUŽNIŠTVA, AGROŽIVILSTVA, KMETOV IN PRAVNIH OSEB DRUGIH DEJAVNOSTI.

Nadaljujemo tradicijo nekdanjih zadržnih hranilnic in posojilnic in navezanosti na slovensko zemljo, zaradi tega podpiramo razvoj zadržništva in kmetijstva.

Tokrat vabimo prebivalstvo k sodelovanju na področju deviznega in menjalniškega poslovanja, ki zajema:

- devizne hranilne vloge,
- devizne vezave na 1, 3, 6 in 12 mesecev,
- plačevanje v tujino in iz nje,
- odkup in prodajo deviz.

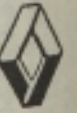
Prepričajte se o prednostih varčevanja pri naši banki z obiskom v naši poslovni enoti, kjer Vam bomo odgovorili na vsa vprašanja.

Pričakujemo Vas!

SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA
PRAVA BANKA ZA DOBRE GOSPODARJE.

JERUZALEM
ORMOŽ

Prodaja in servis vozil

RENAULT

POSEBNI POPUST!

Ob praznovanju 25. obletnice sodelovanja

REVOZ-RENAULT
R5 in CLIO

5% CENEJE + zelo ugodno posojilo

Servisno-prodajni center Ormož,
Hardek 44c
tel. 062/701 106, telefaks 062/702351

Informacije:

TURISTIČNA AGENCIJA
KLAS

PRIPELJE SVET DO VAS

MARTINOVANJE

MARTINOV teden v TERMAH ČATEŽ od 6. 11. do 13. 11.
MARTINOV konec tedna v Portorožu Residence PALMA

POTOVANJA

Preživite nepozabne dni v deželi Ludvika Bavarskega od 11. 11. do 13. 11., CENA: 302 DEM
PRAGA - Vas pričakuje od 9. 12. do 11. 12., CENA 207 DEM
Konec tedna v SAFARI PARKU v bližini Durnaja od 29. 10. do 30. 10.

SILVESTROVANJE

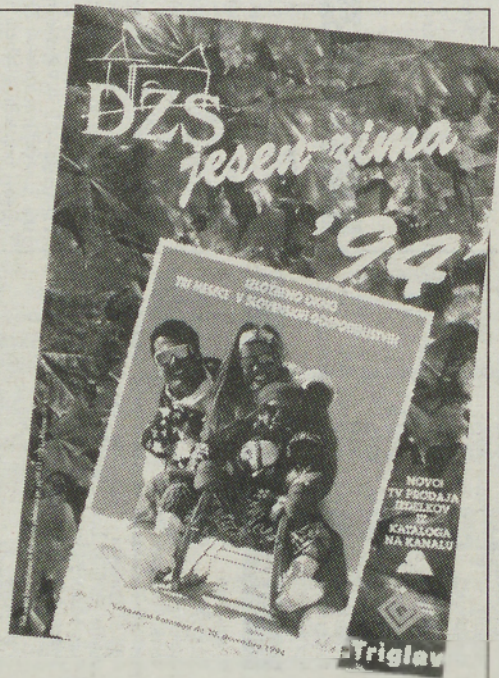
Za srečo v NOVEM LETU s KLASOM po belem svetu
- Naj se Vam najlepše želje utrnejo v TERMAH ČATEŽ od 23. decembra do 2. januarja;
- SILVESTROVANJE v Portorožu v RESIDENCI PALMA
- Preživite najdaljšo noč v letu ob zvokih violine in ritmu čardaša od 30. decembra do 2. januarja, CENA 277 DEM in še in še...

Prodaja in informacije v poslovalnicah turistične agencije KLAS v Murski Soboti, tel. 22 606, Gornji Radgoni, Lendavi in Ljutomeru.

KATALOG DZS

NAJVEČJA TRGOVINA PRI VAS DOMA

VEČ KOT 1600
IZDELKOV
NA 200 STRANEH
V NAJNOVEJŠEM
KATALOGU DZS

ZAKAJ JE DOBRO KUPOVATI PREK KATALOGA DZS?

- * VELIKA IZBIRA * UGODNE CENE
- * ENOSTAVNO PLAČILO
- * UDOBEN IN PREMIŠLJEN NAKUP * POPUSTI
- * DOSTAVA NAROČENEGA V 8 DNEH

PREPRIČAJTE SE, DA TI RAZLOGI ZARES DRŽIJO!

Če niste prejeli kataloga Jesen-zima '94, izpolnite kupon in poslali vam ga bomo **BREZPLAČNO**.

Lahko pa nas tudi pokličete na tel.: **061/140 40 02**

KUPON ZA KATALOG JESEN-ZIMA '94

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Poštna številka: _____ Kraj: _____

Kupon pošljite na naslov:
DZS d. d., Kataloška prodaja, 61001 Ljubljana, p. p. 900
Katalog je na voljo tudi v poslovalnicah DZS po Sloveniji.

VESTNIK

MATERINSKI
DOM

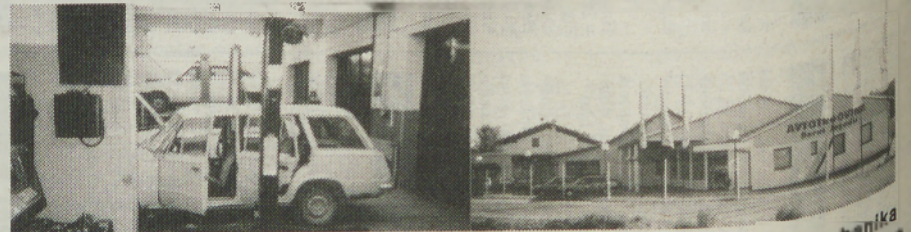
LADA CENTER * AVTOTRGOVINA

62231 Pernica, Vosek 6d (ob cesti Maribor-Lenart), tel. 062/640-540

ODPRTO ponedeljek-petek 8.-16., v soboto 8.-12. ure

PRODAJA NOVIH AVTOMOBILOV LADA s katalizatorjem

- Najugodnejši lizing - Posojila brez pologa do štirih let - V posredniško prodajo sprejemamo vse tipe vozil - Staro za novo

NOVI in RABLJENI deli za avtomobile: R4, ZASTAVO, LADO.

POOBlaščen PRODAJALEC IN SERVISER 10-LETNA TRADICIJA

- * avtomehanika
- * avtokleparstvo
- * vulkanizatorstvo

Borut Jagodič

Brezplačni pregledi pred zimo za vozila OPEL

od 2. - 19. novembra 1994 • vsak delovnik od 8.00 - 15.00 ure • ob sobotah od 8.00 - 12.00 ure

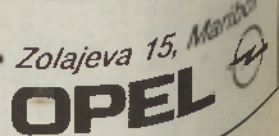
Preverili bomo zavore, krmilni mehanizem, avtopnevmatike, svetlobna telesa, stanje akumulatorja, motorno olje, hladilno in zavorno tekočino, ipd. Za naše stalne stranke vodimo evidenco vseh

posegov v vaša OPEL vozila! Predstavili vam bomo tudi ostalo opremo, ki lahko olajša in pripomore k varnejši vožnji in boljše mu počutju voznika ter potnikov.

Skupaj z nami si zagotovite varnejšo vožnjo! Pokličite naš specializirani servis: (062) 411-333, 412-110, 412-510

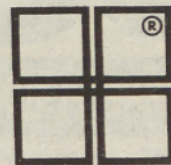
Avtuhiša KOLMANIČ & Co. d.o.o. • Zolajeva 15, Maribor

V akciji sodelujejo še: Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu (Maribor, Murska Sobota), Zavarovalnica Triglav d.d., Poslovna enota Maribor, Živčec Maribor, OVM MAPETROL MARIBOR

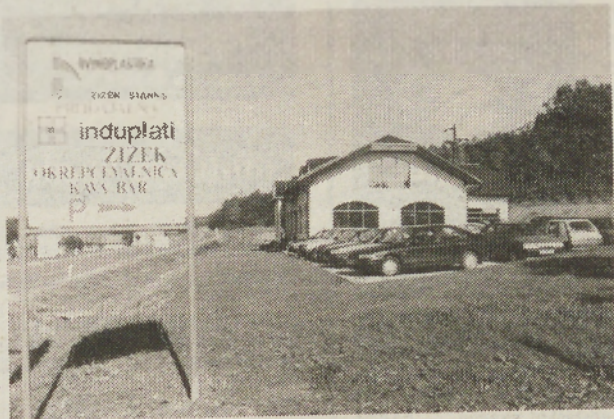
VANEČA, tel. 0609 613 828, tel. in telefaks 45 014

KOVINOPLASTIKA - induplati

NOVO!

- senčila
- zavese
- namizni prtji
- šotori
- platnene garaže
- šivanje zaves po naročilu

Po ugodnem nakupu vas vabimo na okrepčilo v naš kava bar!

NOVO!

- tovarniške cene
- akcijske prodaje
- opremljanje lokalov in poslovnih prostorov

z 20% popustom

- možnost nakupa na 3 čeke

odprto od 8. do 18.,
ob sobotah
od 8. do 13. ure

Ljudje z obeh bregov Mure slovijo kot preudarni gospodarji. Dobro znajo ravnati s časom in denarjem.

Da ne bi izgubljali časa pri dobri naložbi denarja,
smo pripravili vpisna mesta za certifikate v skoraj vsakem domačem kraju.

V vaši najbližji enoti LB Pomurske banke:

- PE Murska Sobota, ekspoziture: Murska Sobota (ulice: Kidričeva, Št. Kovača, Lendavska), Beltinci, Petrovci, Grad, M. Toplice, Rogašovci, Kuzma.
- PE Ljutomer, ekspozitura Križevci.
- PE Borna Rudgona, ekspozitura Radenci, agencija Videm ob Ščavnici, agencija Apače.
- PE Lendava, ekspoziture: Turnišče, Črenšovci, Dobrovnik.

V vseh podružnicah Agencije za plačilni promet:

- Murska Sobota, Slovenska 2; ekspoziture: Gornja Radgona, Partizanska 20; Lendava, Mlinska 2; Ljutomer, Ormoška 3.

V dodatnih pooblaščenih vpisnih mestih:

- MURSKA SOBOTA**
MARKET 47, Vanča vas 47; R KUPŠINCI d.o.o., Kupšinci 67; TRGOVINA JAKOB, Rakičan, Tomšičeva 19; TRGOVINA TAMARA, Dolkežovje, Nova ul.30; TRGOVINA GOMAJNA, Bratonci 109; TRGOVINA MAUČEC, Gančani 80; TRGOVINA JENEŠ, Lipovci 103; TRGOVINA AIBA, Bogojina; TRGOVINA AIBA, Mlajtinci; AGRO-MARKET, Tedjanovci 39; TRGOVINA MARJETICA, Vučja Gomila 24; TRGOVINA BERDEN, Tišina 5; TRGOVINA BALUTA, Predanovci 43a; TRGOVINA BREZA, Brezovci 50; TRGOVINA TIM, Zenkovci 51a; TRGOVINA IDA BANI, Vadarci 53; TRGOVINA BOŽA, Cankova 72b; Trgovsko podjetje DENIS GABER, Gerlinci 38; TRGOVINA VALERILJA, Krog, Murnova 2; TRGOVINA MILAN HORVAT, Radovci 26; TRGOVINA OB JEZERU, Krašče 17a; TRGOVINA VALERILJA, Krog, Murnova 2; TRGOVINA ROBI, Bakovci, Ob potoku 5; TRGOVINA JANČAR, Murski Črnci 11; TRGOVINA GORIČANKA, Sebeborci 71; TRGOVINA AGROSVETEC, Černelavci, Ledavska 17; TRGOVINA BELPOL, Moščanci 50; TRGOVINA S.M.S., Dol. Slaveči 51; TRGOVINA MINI MARKET, Otovci 1a; GORIČANKA TRDKOVA, Trdkova 54; GORIČKA VAS SALOVCI, Salovci; AGRO HF KRIŽEVCI v Prekmurju, Križevci v Prekmurju; VEGA Skakovci, Skakovci 15; OMNIA Beltinci, Ravenska 72a; BOKO CENTER, Izakovci 58; TRGOVINA ČARIBIC MARKET, Lipa; TRGOVINA TOPLAK METKO, Strehovci 29; TRGOVINA DA-NA, Domaniševci 92a; KRKA ŠULINCI, Šulinci 2;

TRGOVINA TERMO-JEREŠIČ, Odranci, Panonska 6; CERES, Martjanci 19; TRGOVINA NA DROBNO, Puževci 31; PUHAN & CO, Motvarjevci; TEKSTIL PLETILSTVO, Prosenjakovci 97a; SDK MURSKA SOBOTA, Slovenska 2

LJUTOMER

TRGOVINA KOROŠAK ANICA, Bučecovci 4; TRGOVINA RAJH MLADEN, Lukavci 39; TRGOVINA BOCNIK BREDA, Cezanjevci; TRGOVINA PIHLAR ANGELA, Radomerje 3; MARKET FLORIJAN, Stroča Vas 52; MARKET S, Šafarsko 45a; TRGOVINA VUGLAR MAJDA, Veržej, Majstrova 6; MESNICA IN DELIKATESA HANŽEKOVIČ, Veržej; AGROPLAC, Veržej, Stari trg; BABIČ Podgradje, Podgradje 26a; MS KLJUČAROVCI, Ključarovci 19; TRGOVINA EKOS, Berkovci; TRGOVINA MEGLA MONIKA, Mala Nedelja; TRGOVINA NA DROBNO, Mota 30; TRGOVINA NA DROBNO, Cven 86a; SDK LJUTOMER, Ormoška 3

GORNJA RADGONA

KUZMIČ, Črnci; MINI MARKET FLISAR OLGA, Sp. Ščavnica; ZEMLIČ, Črešnjevci; TRGOVINA DRESLER KRISTINA, Podgorje; TRGOVINA VOGRIN ANTONIJA, Sp. Ivanjci; KOF, Negova; TURISTIČNA AGENCIJA KAM, Kapelska cesta, Radenci; TRGOVINA TKAVC BRIGITA, Police; MARK & TOURS, Gornja Radgona; REFLEX, Gornja Radgona, Podgrad 4 (Prodajni salon GRAD, Grajska 24, Gornja Radgona; Market GAMZER, Podgrad 7, Gornja Radgona); Avtotrgovina NEŽIČ JOŽE, Lomanoše 32a, Gornja Radgona; SDK GORNJA RADGONA, Partizanska 20

LENDAVA

R-O DOLAC, Dolga vas; TRGOVINA BOROVIČ, Mostje 59; TRGOVINA EMIL BEZENŠEK, Renkovci 75; TRGOVINA ELIZABETA, D. Lakoš 24; SVIS, Gaberje; TRGOVINA JAKŠIČ, Kapca 95; TRGOVINA GODINA DARINKA, D. Bistrica 92; TRGOVINA TA-JA, G. Bistrica 7; TRGOVINA KOCET MARJAN, V. Polana 120; TRGOVINA HORVAT ANASTAZIJA, Trnje 7c; TRGOVINA HORVAT VERA, Žižki 61a; TRGOVINA KAVAS IVAN, Odranci, Mladinska 10; TRGOVINA SUZANA, Nedelica 59; TRGOVINA TOPLAK ŠTEFAN, Nedelica 78; TRGOVINA RAJ MARTIN, Gomilica 58a; TRGOVINA MA-FAM, Petišovci, Petišovska 80; TRGOVINA ABS, Čentiba 461; QUICK Sežana, Dolga vas; DSL KULI, Lendava; SOLAR TOURS, Lendava; TRIOTEHNA, Lendava; KOBITEX, Kobilje; INTEGRAL, Industrijska 1, Lendava; SDK LENDAVA, Mlinska 2

naložba v domači kraj

Bogastvo naj ostane tu, kjer je srce.

SUZUKI

VABI NA BREZPLAČNI PREVENTIVNI PREGLED VAŠEGA SUZUKI VOZILA

od 7. do 25. novembra 1994, tudi v soboto, 12. novembra, vsak delovnik od 8.00 - 15.00, v soboto od 8.00 - 13.00 ure

Brezplačno bomo opravili naslednje preglede in teste:

- zavore • zavorni mehanizem • zavorna tekočina • pnevmatike • kolesne obese
- nivo olja v motorju • nivo olja v menjalniku • stanje akumulatorja • krmilni mehanizem
- testiranje hladilne tekočine • nivo hladilne tekočine • kontrola protizmrazovalne tekočine za pranje stekel • pregled nastavitve vseh luči • vžig in elektronika • brisalci stekel • izpušni sistem • kontrola varnostnih pasov • stanje zaščite pred korozijo • kontrola gretja in zračenja • pregled opreme: komplet prve pomoči, žarnice

GENERALNI ZASTOPNIK IN DISTRIBUTER ZA SLOVENIJO

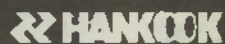
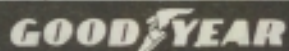

SUZUKI MOTOR PARTNERI d.o.o.
Jana Husa 1a, Ljubljana, Slovenija
Tel.: 061/740 11 73, 061/140 13 65
Fax: 061/45 23 02

POOBlašČeni serviserji v Sloveniji:

- AVTOTEH d.o.o.**, Ahlinova 1, 61291 ŠKOFIJA, tel.: 061/666 359 • **ANDY AVTO SHOP d.o.o.**, Cesta kozjanskega odreda 18, 63230 ŠENTJUR, tel.: 063/743 389 • **ULA d.o.o.**, Jurčičeva 17, 68210 TREBNIJE, tel.: 068/44 231 • **AVTOHISA RAJBAR d.o.o.**, Miloša Kuzmiča 18, 69000 MURSKA SOBOTA, tel.: 069/21 444 • **PANADRIA d.o.o.**, Jana Husa 1a, 61000 LJUBLJANA, tel.: 061/140 13 72, • **REC PAVEL**, Dutovlje 67, 66221 DUTOVLJE, 067/64/081 • **AVTOMEHANIKA LUŠINA**, Gosteče 8, 64220 ŠKOFJA LOKA, tel.: 064/632 286 • **AVTOSERVIS SMILJAN BOGATAJ**, Zvirče 30a, 64290 TRŽIČ, tel.: 064/57 208 • **PIRAMIDA d.o.o.**, Borovniško naselje 7, 61412 KISOVEC, tel.: 0601/71 331 • **AVTOSERVIS SILER SILVO**, Pekel 36, 62211 PESNICA, tel.: 062/653 053 • **MTE COMERCE**, Polje 351/c, 61260 LJUBLJANA, tel.: 061/484 548 • **AVTOSERVIS JERSIN**, Jezerska cesta 2, 64220 KRANJ, tel.: 064/242 779 • **AVTOMEHANIKA SKRBIŠ**, Spodnja poljskava 102, 62331 PRAGERSKO, tel.: 062/836 907

SODELUJEJO V AKCIJI: • Republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu • Panadria d.o.o., Ljubljana

61000 Ljubljana, Jana Husa 1a

Vsem lastnikom zagotavljamo 5% popust pri nakupu pnevmatik. MOBIL motorna olja po promocijskih cenah.

Povsem nov celovit sistem kakovostnih in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO Adriatic za Prekmurje in Prlekijo

Za vse podrobne podatke pokličite po telefonu MS 32-134.

KAPELA - Za letošnje tako imenovano božično vino bodo na Vinogradniškem gospodarstvu Kapela grozdje z 0,5 hektarja vinogradov obirali šele 24. decembra. Prav gotovo bodo vino te posebne trgate hitro prodali. (F. Kl.)

LENDAVA - Kilometer dolga makadamska cesta ob Kobiljanskem potoku od trgovine Oprema do hotela Lipa, dolga pa je kilometer, bo kmalu asfaltirana. Delavci POMGRADA namreč že pripravljajo gramozno podlago za asfaltno prevleko. Posodobljena

cesta bo široka 6 metrov in bo razbremenila drugi dve cesti, ki vodita v doljni konec Lendave. Še to: da ja ne bi nihče zapeljal v potok, bodo med njim in cesto postavili varovalno ograjo. Vrednost naložbe: 25.000.000 tolarjev. (J. Ž.)

RADENCI - Zdravilišče Radenska je pred kratkim dobilo od ministrstva za zdravstvo koncesijo za interno medicino. V prihodnje bo tako mogoče z napotnico lečečega zdravnika prihajati na preglede k specialistu interne medicine v Radence. Kaže pa tudi, da bodo v Radencih kmalu dobili še koncesijo za opravljanje specialističnih fizioterapevtskih storitev. (F. Kl.)

STREHOVCI - Poletno neurje je v občini Lendava naredilo za 140.000.000 tolarjev škode, zlasti v vinorodnih območjih Strehovec in Pinc. Tačas delavci Gradbenika iz Lendave, Nograda iz Črenšovca in POMGRADA iz Murške Sobotne popravljajo ceste in drugo infrastrukturo. Občina je v ta namen zagotovila 27.500.000 tolarjev, denar za

del stroškov pa bodo v obliki prostovoljnih prispevkov zbrali tudi prizadeti vinogradniki. (J. Ž.)

Niste sami, Vestnik je z vami!

Vzgoja sadnega drevja, okrasnega grmičevja, vrtnic in iglavcev

DREVESNICA

Stanko ŠPUR

Satahovci 52
69000 M. Sobota
Tel./telefaks: 069 22 557

Začeli smo s prodajo sadik.

Priporočamo se!

APNEVEC

v vrečah. Dostava na dom. Cena 6,5 SIT/kg

Informacije:

Gorička vas

Šalovci 3, tel.: 069/59 033

Gostilna

ŽELEZEN, BREZNOVCI

vabi v soboto, 12., in nedeljo, 13. novembra NA DOMAČE KOLINE Z BUJTO REPO.

Vabljeni!

Telefon: 49 025

A.C.R. BEDNAR MURSKA SOBOTA, d.n.o.

V skladu s predpisi in standardi opravljamo vsa računovodska in knjigovodska dela za podjetja in obrtnike.

Za podrobnejše informacije pokličite po telefonu štev. 21 805 in 31 256 ali se oglasite osebno v Trstenjakovi 56.

motorna vozila

OPEL KADETT, letnik 1988, 1,6 i. karamobiliran. prodam. Celec. Dolnji Slaveči 20. m1151

ZASTAVA 101 JUGO SKALA 55, 70 000 prevoženih km, na novo registriran ugodno naprodaj, tel.: 32 010 int. 534, Maučec. m1137

ZASTAVA 850 KOMBI, letnik 1984, vozna, ugodno naprodaj. Tel.: 23 278.

OPEL KADETT 1,3, letnik 1987, solza, karamobiliran, prodam. Informacije Agroservis, M. Sobota. m1124

TRI SUZUKIJE za motokros (dva 80 in en 125), prodam. Tel.: 57 134, 1130

MERCEDES 300 D, starejši, prodam. Milan Mesarič. Lipovci 123, tel.: 42 888, m1132

GOLF, letnik 1981, športno opremljen, bele barve, ugodno prodam. Tel.: 49 288.

ALFA 33, prevoženih 90.000 km, letnik 1988, naprodaj. Tel.: 31 842 ali 32 474 od 7. do 15. ure.

ALFO ROMEO, letnik 1986, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 72 078, m1144

prodaja, montaža, servis, posojilo

SATELITSKI KOMPLETI

tel.: 062/653-351

STONEDIVER

ODPRAVITE PLEŠAVOST ZA VSELEJ LIPONAIR - SVETOVNI HIT

Stegne 27

tel.: 061/57 18 75

BMW 320, letnik 1977, generalno obnovljen, ugodno prodam. Tel.: 24 323, m1148

FIAT 126 P ugodno prodam. Štefka Lorenčič. Stara Nova vas 36 a. m1366

PUJSKE prodam. Rakičan, Panonska 66, tel.: 24 654, m1123

PERZIJSKE MUČE, stare 2 meseca, prodam. Tel.: 76 590, m-le

KOKOŠI, mlade nesnice, lahko naročite po tel.: 82 401. Dostava na dom. Zagotovljena nesnost v dveh tednih. m1368

NESNICE, MLADE JARČICE, pasme hisex in golden komet super braun (rjave), uvoz iz Nemčije, prodaja Perutninsko podjetje FARMA PRI MOSTU, d.o.o., po zelo ugodni ceni (AKCIJSKA PRODAJA); tri mesece in pol stare jarčice po 250 SIT; štiri mesece stare jarčice po 350 SIT; štiri mesece in pol stare jarčice po 450 SIT in jarčice tik pred nesnostjo po 520 SIT. Za vsakih deset kupljenih jarčic dobi kupec eno zastojno. Jarčice so cepljene, kar prodajalec jamči z vso ustrežno dokumentacijo. Naročila sprejemajo in dajejo vse informacije: Gostilna Tibija Horvata, Nemčavci, tel.: (069) 24 393; Gostilna Benčec, Bakovci, tel.: (069) 43 070; Gostilna Železen, Beznovci, tel.: (069) 49 025; Zidarstvo, Darinka Zamuda, Galuša, videm ob Ščavnici, tel.: (069) 68 044, mpp

TELICO, brejo 7 mesecev, prodam. Križevci 38 v Prekmurju. m1137

Commerces OGLASNIK

"GOSPODAR DOBREGA NAKUPA"

Komerc oglasnik

2.000 SIT iz PREKMURJA Koroške

PREZPLAČNE OGLASE 062/25-795

sporočila na tel.:

Odaje v vsaki številki:

ŽEJNI FRANČ in njegova VROČA zgodba knjižarka, humor, avtomobilske novice

NA VSEH KIOSKIH CENA 80 SIT

Kovnoplastika

ING. PAVLINJEK, MURSKA SOBOTA, Temlinova 4, telefon: 069/32 174, 21 903

Cenjene stranke obveščamo, da režemo pleksi stekla za traktorske kabine. Po potrebi jih tudi vstavimo.

kmetijska mehanizacija

TRAKTOR UNIVERZAL, 55 KM. pogon na 4 kolesa, prodam ali menjam za večjega. Tel.: (069) 60 032.

SILOKOMBajn 80S, dobro ohranjen, z upravljalcem iz traktorja in traktor 15KS s koso prodam za 100.000 SIT. Partizanska 30, Bakovci. m1143

PUHALNIK TAJFUN z elektromotorjem, 7,5 kW, in predsetvenik Ram 220 prodam. Križevci 38 v Prekmurju. m1137

SOLARNI KOLEKTORJI

izdelava in montaža

Tel. 062/653 351

ZDENEX d.o.o.

EXPORT - IMPORT

Finančni inženiring

ODSLEJ TUDI MI V POMURJU.

Oplemenitite svoj denar po zelo ugodni obrestni meri in kratkoročna premostitvena posojila.

P. E. MURSKA SOBOTA
Arhitekta Novaka 4
Tel. - telefaks: (069) 32 848

ENOREDNI OBIRALNIK KORUZE TORNADO 40, star 3 leta, in kravo, staro 4 leta, brejo 7 mesecev, prodam. Srednja Bistrica 13. m1139

TRIDELNE KLINASTE BRANE prodam. Tel.: 62 782, m2566

posesti

DILL d.o.o.

POSREDNIŠKO IN AGENCIJSKO PODJETJE

KUPUJETE, PRODAJATE, ODDAJATE, NAJEMATE, IŠČETE... VSE VRSTE NEPREMIČNIN

NE IZGUBLJAJTE ČASA IN DENARJA!

TEL. (069) 32 322
FAX-TEL. (069) 32 322
A. NOVAKA 4, M. SOBOTA

MANJŠI LOKAL na zelo dobri lokaciji v M. Soboti, takoj vseljiv, dam v najem. Lokal je centralno ogrevan, namenjen za trgovinsko, gostinsko ali slaščičarsko dejavnost. Možna tudi preureditev v pisarno. Informacije po tel.: 22 445 ali 21 279, m1149

NA JANŽEVEM VRHU 15 pri Radencih ugodno prodam 6 let staro hišo. Tel.: 062 33 617, m-pp

OKREPČEVALNICO IN STANOVANJSKO HIŠO V TURNIŠČU prodam. Tel.: 72 090 od 9. do 22. ure. m-1135

TRJE MIADI UREJENI ZAPOSLENI FANTJE iščejo stanovanje v središču Murške Sobotne. Tel.: 31 788, m1122

TROSOBNO STANOVANJE v Murški Soboti ugodno prodam. Tel.: 800, m1134

DVOSOBNNO STANOVANJE v centru Maribora, centralno ogrevano, z zagotovljenim parkirnim prostorom, prodam za 60.000 DEM. Tel.: 069 41 881, mfp

razno

Preklic! Preklicujem veljavnost depozita št. 33750-1, izdanega pri HKS Panonka na ime Rudolf Farič, Polana 19.

TERMOAKOMULACIJSKO PEČ, 3,5 kW, novo, in derbi peč, 55 kW, trda goriva, prodam. Cena po dogovoru. Tel.: 31 193 ali Kristina Vrhovnik, Ruzlagova 12, M. Sobota. m1152

TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 3,5 kW, rabljenj eno sezono prodam. Tel.: 62 094, m2568

BETONSKO OGRAJO za vrto in kobe za brajce prodam. Tel.: 46 246, m1131

POHIŠTVO ZA SPALNICO, njeno, ugodno prodam. Tel.: 24 024, m1147

VARAŽDINSKO ZELJE po 20 SIT/kg, Alojz Verban, Tropovci, tel.: 46 280, popoldan, m1136

PEČI, različne, ugodno prodam. Tel.: (069) 31 166, m1142

TRDA DRVA, 8 m³, po 5.000 SIT/m³ prodam. Kovačevci 9, m1146

OTROŠKO POSTELJICO z igrami prodam. Tel.: 21 230, m1135

ŠTEJLNIK CALOREKS, drva, prodam. Tel.: 40 285, Skalano 41, m1128

Preklic! Preklicujem veljavnost spričevala o čisti črni OS, izdanega v Gornji Prekmurju leta 1951/52 na ime Ernest Skala, Šlinci 70, m1118

ZVOČNIKE CERWIN VEGA (prestemske) in mikser Studimaster prodam. Tel.: 75 012, m-le

Radenska

DIANA TERMALNI-REKREACIJSKI CENTER

NOVO NOVO

FITNES STUDIO POD STROKOVNIM VODSTVOM

Vsak torek od 18.00 do 19.00 in vsak petek od 18.00 do 20.00, od 8. novembra.

PROGRAMI

- rekreativni program
- program vzdrževanja telesne kondicije
- program hujšanja
- program odprava celulita

Informacije, prijave, testiranja po tel. št. je 32 530, int. 2725

GRUNDIG, GORENJE, SAMSUNG, PHILIPS, BLAUPUNKT,

RTV SERVIS

MARJAN ZEMLJIČ

Glavni trg 13 LJUTOMER

POPRAVILO VSEH TV SPREJEMNIKOV IN PRALNIH STROJEV NA DOMU!

SATELITSKE ANTENE

- * televizor vam popravimo na dan naročila ali po dogovoru
- * za večja popravila je možno plačilo NA 2 OBROKA
- * cena prevoza znaša ne glede na oddaljenost samo 400 SIT
- * prodamo več malo rabljenih TV aparatov na črke

Naročila sprejemamo non-stop, tel.: 069 81 580, mobilni: 0609 618 683.

Garancija do 6 mesecev.

Zaman je bil tvoj boj, zaman vsi dnevi tvojeja trpljenja, bolezen je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 82. letu je prenehalo bit svojo šega moža, očeta in starega očca

Štefana Podleska

iz Pečarovec 7

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali, predvsem sosedom in sorodnikom. Hvala vsem, ki ste darovali vence, cvetje in v druge namene. Hvala g. Balazicu in g. Beznecu za pogrebni obred, petim žalostnikom in gospe Hajdinjakovi za poslovilne besede ob grobu. Hvala vsem sodelavcem sina Franca, snaha Suzane in Marije. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujejo: žena Marija, sin Franc in družino, hčerki Antica in Marija z družinama ter vnuki in drugo sorodstvo

*V naših srcih vedno še živiš,
zato nas pot vodi tja,
kjer ti spiš.
Tam skupaj smo v nemi bolečini,
a z nami so lepi in žalostni spomini.*

V SPOMIN

Minevajo tri žalostna leta, odkar nas je zapustila draga mama in žena

Anica Celec
iz Puconec

Hvala vsem, ki se je kakorkoli spominjate, obiščete njen grob in prižigate sveče.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega sina in brata

Evgena Berglesa
iz Puževac

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, sodelavcem trgovine Panonka, vsem, ki ste darovali vence in cvetje, nam pa izrazili sožalje. Vsem še enkrat prisrčna hvala.

Žalujoci vsi njegovi

*Kot slana vzame žlahtni cvet,
tako omahnilo je tvoje srce,
v tišini večni svet.
So rože odcvetele, so ptički odleteli,
vse se vrnilo bo, le tebe,
dragi Ludvik, nikoli več ne bo.*

V SPOMIN

V zgodnjih jutranjih urah 27. oktobra nas je v najlepših letih, v 36. letu starosti, brez slovesa, tiho, tragično za vedno zapustil naš sin in brat

Ludvik Bertalanič
iz Borejec

Hvala vsem, ki prižigajo sveče na grobu, posebno njegovim sošolcem, ki se spominjo nanj in prinašajo cvetje.

Vsi njegovi

*Bilo prelepo je s teboj,
skutilo srečo je slovo,
za naju najhujše zlo.*

V SPOMIN

Danes mineva deset let, odkar te ni več med nami. V temnem grobu mirno spiš, med zvezdami se veseliš. Če bi solza te zbudila, zemljica te ne bi krila. Ljubi sin

Drago Zelko
iz Dankovec

Hvala vsem za prižgane sveče in darovano cvetje in tih spomin ob njegovem grobu.

Žalujoci: vsi, ki smo te imeli radi

*Bolečina se da skriti,
tudi solze ni težko zatajiti,
a tebe nam ne more nihče več
vrniti.*

V SPOMIN

4. novembra mineva 10 let, odkar nas je zapustil dragi mož, oče, dedek in tast

Karel Kerčmar
iz Kukeča 52

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem preranem grobu in se s toplo mislijo spomnite nanj.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Po dolgotrajni in mučni bolezni nas je v 82. letu starosti zapustil naš dragi

Ludvik Cigüt
upokojenec PTT-ja
iz Murske Sobote

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, sodelavcem, prijateljem in vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in sveče ter izrekli sožalje.

Hvala dr. Renovi za lajšanje bolečin med njegovo boleznijo. Hvala g. duhovniku za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke. Pristrčna hvala govornikom g. Štefanu Merklinu iz KS Turpoljce ter g. Sonji Gomboc iz PTT-podjetja M. Sobota za tople besede slovesa. Posebna zahvala kolektivom: Pomurski tisk, Kartonaža, PAN-AGRA ter Društvu upokojencev M. Sobota za darovane vence in izrečena sožalja.

Murska Sobota, 24. oktober 1994

Žalujoci vsi njegovi

Mati vedno prerano umrje ...

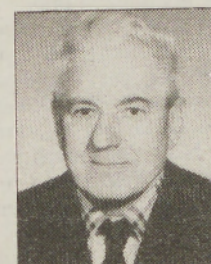
ZAHVALA

Solze v očeh, potrta srca, saj poslovala se je za vedno od nas, naša ljubeča, predobra mama, tašča in babica

Jožefa Debelak
iz Kroga, Plečnikova ul. 5

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste pospremili našo mamo k spokojnemu počitku. Posebna hvala g. kaplanu za pogrebni obred, vsem dragim pevcem, pa za odpete žalostinke. Pristrčna hvala predstavnici KS Krog Aniti Borovič za ganljivo slovo ob odprtju grobu. Zahvaljujemo se za vse darovano cvetje, vence, sv. maše, za vsa izražena sožalja in za vsako pomoč in tolažbo v trenutkih žalosti.

Žalujoci: sin Franc, hčerke Jožica, Mariška, Irena z družinami in sestra

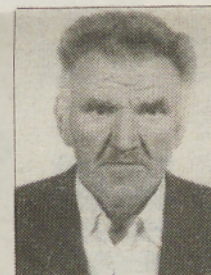
ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je zapustil dragi oče, stari oče, tast in brat

Franc Flisar
iz Borejec

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in prispevke za mliško vežico. Iskrena hvala g. duhovniku, pevcem za odpete žalostinke, govorniku za poslovilne besede in vsem gasilcem. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njegovi

*Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
V domu našem ostala je praznina,
a v naših srcih velika bolečina.*

ZAHVALA

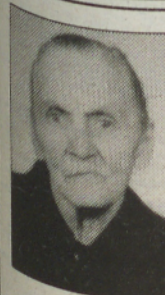
V 62. letu nas je zapustil naš oče, dedek, brat in stric

Alojz Felbar
iz Strehovec 23

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali cvetje, nam pa izrekli sožalje. Hvala internemu oddelku Splošne bolnišnice v Rakičanu, ki so mu pomagali reševati življenje. Pristrčna hvala g. župniku Zveru za pogrebni obred in pevcem iz Bogojine za odpete žalostinke. Hvala tudi g. Casarjevi za besede slovesa.

Strehovci, 24. 10. 1994

Žalujoci: sin Alojz z družino, hčerka Terezija z družino ter vnuki Izidor, Lidija, Monika, Zoran, Urška, sestra Marija, brata Štefan in Jože z družinami ter vsi drugi

*Skrb, delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
V domu našem ostala je praznina,
a v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 89. letu zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in tašča

Karolina Antalič
roj. Čarni
iz Sela

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, njen grob prekrili s cvetjem, darovali sveče, nam pa izrekli sožalje. Posebna hvala g. duhovniku za poslovilne besede in pevcem za odpete žalostinke. Vsem še enkrat - iskrena hvala!

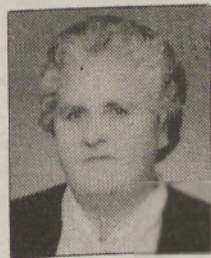
V SPOMIN

16. oktobra mineva 31 let, odkar nas je zapustil oče, stari oče, pradedek in tast

Jožef Antalič
iz Sela

Hvala vsem, ki se ga še spominjate, prinašate cvetje in prižigate sveče.

Žalujoci vsi, ki smo vaju imeli radi

*Smrt izšla je v blede obličje,
pogled je zaplaval v neznanu spokoju,
ni več trpljenja, ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.*

ZAHVALA

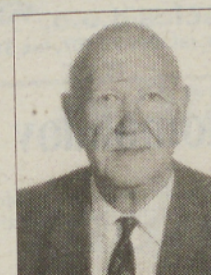
V 68. letu nas je zapustila naša draga mama in stara mama

Gizela Mikola
iz Sehebec

Hvala vsem, ki ste ji z dobro besedo, mislijo ali kakorkoli drugače pomagali med njeno boleznijo. Hvala sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče ali dobre namene. Hvala tudi duhovniku Balažicu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, gasilcem, internemu oddelku v Rakičanu in doktorju Riharšiču, sodelavcem Mure - Tovarni ženski plašči in Tovarni moška oblačila ter železniškemu podjetju iskrena hvala.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili k večnemu počitku.

Vsi njeni

Vsaka pot se nekje konča ...

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega draga

Janka Sušca

se najlepše zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste ga obiskovali, pospremili na zadnji poti ter darovali vence, cvetje in sveče.

Posebna hvala internemu oddelku soboške bolnišnice, g. župniku in pevcem, g. Bagariju iz KS in g. Hubru iz Radenske za besede slovesa.

Ostali bo vedno v naših srcih.

Vsi njegovi

*Nekje daleč drobno upanje je
plalo,
a zaman srce je nežno vztrepetalo
in v večni sen zaspalo.*

ZAHVALA

V 85. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, dedek in brat

Jožef Martinec
iz Satahovec 59

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, prijateljem, sorodnikom, botrini in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence, cvetje in za svete maše.

Iskrena hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, GD Satahovci ter govornikom Francu Bencaku in Štefanu Pisljaku.

Najlepša hvala hčerkinim sodelavcem Pomurskih mle-karn ter osebju internega oddelka bolnišnice v M. Soboti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci vsi njegovi

Bojan Korošec - Kildare, poslanec LDS z nacionalnega krila, nima nič proti, če bo občina Kobilje, ki jo je ustanovil kot trn v rožnem nizu madžarskih občin na vzhodni meji Prekmurko-Prleške republike, odcepljena od Republike in skupaj z madžarskimi občinami priključena Madžarski, ker ima zagotovila, da bo dobila poseben status dominiona. Anju Mariška mu je obljubila, da bo kot kobiljanski občinski predstavnik pri OZN lahko začel svojo diplomatsko kariero.

Evgen Sapač - Brzi, kmečki državni svetnik, je izkoristil nedavni veto državne sveta na uporabo nacionalnih zastav slovenskih Madžarov in Italijanov ter predlagal, da se umakne iz uporabe tudi zdajšnja sloven-

ska zastava. »Zahtevam, da se na njej kot znamenje pojavi tudi kmečko orodje srp. Stroški za spremembo ne bodo veliki, ker bomo naš simbol izrezali iz shranjenih partijskih zastav.«

Ciril Pucko - Dribler je zaman upal, da ga bo njegova stranka zaradi prirojenih driblerskih lastnosti predlagala za zunanjega ministra po koncu trimesečnega Drnovškovega absolutizma. »Pred Martinijem bi najprej malo zacepetal, potem bi se na videz pognal v levo, takoj zatem pa silovito v desno in mu pognal oglejski sporazum v gol.«

Zaradi edinstvenih prezračevalnih učinkov, ki jih ima najbolj znan eksponat na razstavi Vodoravno-navpično-počez-energija v soboški Galeriji, ga je njen šef Feri Obal - Obilic mlajši prodal gastroenterološkemu oddelku bolnice. Gre za sistem

avtomobilskih zračnic, na katere so montirane piščali, ki ga bodo uporabljali za sproščanje pri napenjanju. Soboški poznavalci konkretne umetnosti so po tem Obalovem dejanju pomirjeni. Zdaj vedo, kaj je konkretna umetnost in čemu rabi.

Prleškega svetnika Andreja Hrstelja - Cigarillosa, SKD, že celo jesen ni v državnem svetu. V odgovor na najnovejšo luteransko himno »Čuj klónkanje« v svoji vinski kleti komponira katoliški odgovor z naslovom »Čuj brbučkanje«. Uho tišči na sod z moštom.

»Če bom soboška županje, bom nastopala proti verski diskriminaciji.« je izjavila kandidatka za to mesto v (artikularem) mestu Sobota. »Luterani bodo v moji županski pisarni sedeli na lesenih stoli.« Na proslavi dneva reformacije v Bodoncih ji niso dali tapcaranega.

BESEDA NI KONJ

Radgonski mehurčki

Ste prižgali svečo umrlim dušicam? Ste jim tudi nastavili kakšen kos kruha? Pa ne da ne verjamete v te stvari? Veste kaj, zdi se mi, da bi bilo koristneje, če bi namesto bogatih šopkov, aranžmajev in venčkov na grob postavljali le svečo in kakšen priboljšek (tako kot nekoč naši predniki). Nekdo bi se vsaj enkrat na leto pošteno najedel. Kaj pa bo z vsemi temi rožami? Po prvi slani jih bodo vrgli na smetišče. In ko sem tako opazoval ljudi na pokopališčih, se mi zdi, da jim niti ni bilo pomembno, da se spomnijo umrlih, ampak da čim bolj okrasijo grobove, da nanje postavijo čim dražje rože in čim večje sveče.

Hvala bogu, da imamo v Radgoni dva vrtnarja, tako da so ljudje kupovali v glavnem domače rože - in puščali denar v domačem kraju. Seveda za nekatere domače niso bile dovolj dobre, moralo je biti nekaj posebnega, uvoženo iz Avstrije ali iz drugih krajev. So se pa ti vrtnarji razširili, kaj? Pred dobrim letom Kurbus, pred kratkim Velc... imamo v Radgoni tako radi rože ali pa smo tako dobri trgovci?

Zadnjič sem se pošteno prestrašil. Hodil sem po mestu in kar naenkrat ugotovil, da z našim kužnim znamenjem nekaj ni v redu.

Sicer res ne vidim več dobro pa tudi znamenje sredi parkirišča je tako uničeno, da skorajda več ne razločiš, kaj je, toda tako spremenjeno pa spet ne more biti! Stopim bližje in vidim: znamenje je ovito z žaklovino! O ti presneti! Ali je zdaj to novi način obnove kužnih znamenj? Da ne bo preveč pisano, niti preveč belo ali preveč amatersko, da bo ravno prav obnovljeno, po vseh strokovnih predpisih - če je to res, pa ne morete preveriti, ker je znamenje ovito z blagom. Morate enostavno verjeti, da je tako, Mali princ. Se spomnite?

Pred prvim novembrom so po Radgoni hodili neki mladi ljudje, gledali in spraševali o našem mestu. Kaj naj jim rečemo? Kako naj se počutimo dobro v tem mestu, če pa smo nenehno ogroženi zaradi prevelikega prometa, če nam nenehno smrdijo prašiči, če nimamo svojega trga in mestnega parka, če ne moremo priti do reke, če so gostilne in edini hotel odprti le do 22. ure... Povejte no, le kje naj se spoznavamo, družimo in le kako naj se počutimo dobro in varno, ko pa so na oblasti vedno le zunanji in ne Radgončani. Mislim, da bo na steni kmalu napis: Prekmurci, domov!

Radgončan

En TOTI IN TOTA iz Lotmerka

Kaže, da sva zadnjič, ko sva se spraševala, ali je res najboljša rešitev v Stročji vasi podreti zadrudni dom in na istem mestu zgraditi novo šolo, kar precej razvnela strasti. Potrdilo se je, da nisva edina, ki se nama zdi škoda porušiti stavbo, katero so menda leta 1952 (večinoma) zgradili domačini, da bi imeli v njej vse, kar je bilo takrat predvideno za skupno zadrudništvo na vasi.

Tako so načrtovali tudi ljudsko kuhinjo. No, prišli so drugačni časi in zadrudni domovi niso dobili takšne funkcije, kot je bilo prvotno zamišljeno. Kot sva nekje prebrala, so dom v Stročji vasi najprej namenili

za kmetijsko šolo, kasneje pa se je vanj naselila osemletka. Stavbo so nekoč prenovili, tako da je videti še kar dobro ohranjena. Sicer pa, kaj je za tako zgradbo 42 let?

TOTA, ki je v nekem krogu poslušala diskusijo na to temo, je morala biti kar tiho, da ne bi kdo posumil, da je prav ona skupaj z enim TOTIM kriva, da se bodo stvari zdaj najbrž zapletle. Ko so namreč gradili zadrudni dom, niso misli, da bo v njem šola, zato prostori ne ustrezajo, poleg tega jih je premalo. S tem se tudi midva vsekakor strinjava. Prav tako bi znalo biti res, da bi bila prenova doma dražja kot novo-

gradnja. Toda, ali res ni škoda podreti stavbe, ki je vredna po najini laični oceni najmanj 500.000 mark?! Poleg tega bi bilo tudi rušenje najbrž nemajhen strošek. Če pa sva o vsem tem premalo informirana, naj nama kdo bolje pojasni in naju prepriča, da nimava prav.

Midva vsega pač ne moreva vedeti. Tako tudi nisva uspela preveriti, ali je gospod oziroma tovariš G. iz Lotmerka res kje dejal ali pa vsaj razmišljal, da bi bil pravičnejši naziv za Slovenske krščanske demokrate Domobranski krščanski demokrati. V zadnjem času se tudi nama zdi, da tu ni velike razlike.

Svoje zveste bralce in naročnike bo VESTNIK razveselil tudi tokrat.

Vsi, ki boste do 25. novembra poravnali naročnino svojega VESTNIKA, boste sodelovali v velikem nagradnem žrebanju.

Petdesetim izžrebanim bo VESTNIK podaril nagrade v višini 20.000 tolarjev.

Imena srečnih izžrebancev bomo objavili v VESTNIKU 15. decembra 1994.

Vaš VESTNIK

Cene sadja in zelenjave

	Tržnica Murska Sobota	Tržnica Gornja Radgona
Jabolka	40-70	50
Pomaranče	180	160
Banane	120	120
Grozdje	240	200
Limone	180	180
Paradižnik	340	200
Paprika	240	200
Krompir	25	24
Solata	140-300	200
Korenje	100	150
Čebula	90	80
Zelje	35	25
Cesen	300	300
Cvetača	260	250
Mandarine	160-200	260

Cene rabljenih avtomobilov

Minulo nedeljo se je na sejmišču pri soboškem Agroservisu zbralo 35 rabljenih avtomobilov s svojimi lastniki. Vsi so jih želeli prodati, lastnike pa so tokrat zamenjala le štiri vozila.

Znamka avtomobila	Letnik	Prevož. km	Cena
R 4 GTL	1986	74.000	2.000 DEM
Golf D	1987	93.000	7.500 DEM
Citroen GA	1981	101.000	1.700 DEM
Renault 18	1983	113.000	3.200 DEM
Jugo 55	1989	77.000	4.800 DEM
Citroen AX TRE	1989	33.000	10.000 DEM
Suzuki Swift 1.3 GTI	1990	54.000	13.500 DEM
Toyota Corolla	1990	39.000	15.000 DEM
Subaru Vivo	1993	9.600	14.300 DEM
Škoda Favorit	1992	19.700	9.900 DEM
Renault 5 C	1991	44.000	9.600 DEM
BMW 316	1986	116.000	13.500 DEM
Zastava 128	1989	54.000	3.500 DEM
Mercedes 200 D	1979	240.000	6.500 DEM

Lendavski pereci

Priznam, kriv sem, a ne morem si pomagati: prisluškoval sem! Morda pa je vmes olajševalna okoliščina: nisem uporabljal tehničnih prisluškovalnih sredstev, na primer radiooddajnika, ampak sem le nastavljal ušesa, ko sta na stolu kramljali dve mlajši ženski.

Prva je pripovedovala: »Ne vem, kaj naj storim, ko pa se s taščo ne moreva ujeti; naj skuham to ali ono, vedno da kako pripombo. Zdi se mi tudi, da je name povrh še modro ljubosumna, zlasti, ko greva z možem, njenim sinčkom v posteljo. Nekako mi je tudi namignila, da ne bi bilo slabše, ko bi imela več kot enega otroka. Često se tudi sprevra pri likanju: ona trdi, da je dovolj, če zlikam le srajce in blazne, jaz pa 'peglam' tudi spodnje perilo.«

Od druge ženske pa sem ujel tole: »Naša je enako zlobna. Saj veš, da na delo v tovarno ne morem, ne da bi se ne uredila. Vsak dan torej kopanje, druga obleka, pa tudi noličim se. Ondaj je tašči prekipelo: 'Kaj, za vraga, si tako dolgo pred tem ogledalom? Za koga se tako 'riktaš'? Menda nimaš poleg mojega sina še koga drugega?«

Oh, te tašče! Vem, stoddstoto sem celo prepričan, da prav vse niso zlobne, a da jih je veliko ljubosumnih, to pa vem. Posebej pa so take tiste, ki so imele le sinčke edinke. Nekako so jih hotele zadržati zase, zato niso poskušale od veselje, ko jim je prišlo na uho, da se ne dajo več ujetim, ampak hočejo biti možje in očetje. In potem ko se edinke poroči, ponavadi velika ljubosumnost in, kot sem poročel iz pogovora dveh trpink, majčkeno nagajanje. Tudi je vsa oziroma možu, ki noče prepira in bi rad ugajal materi in ženi, saj je »sirotek« ves zbežan, ko pa se ne ve (si ne upa?) postaviti ne na eno ne na drugo stran. Morda pa ošločnega koraka niti ni sposoben narediti, ko pa ga je mamica »car-tala«. In če bi mi, dragi bralec, zdaj zastavil vprašanje: kako razsoditi »da bosta koza cela in volk sit«, ugotovljam, da druge rešitve pač ni, kot da se sin, zdaj mož, končno postavi na noge. Tudi po mizi lahko udari, naj se ve, da se je poročil tudi zato, da bo držal z ženo. Pa mama oziroma tašča? Če je verna, potem naj se drži rožnega venca in naj se ne mešča v zadeve mladih. Tudi snahi naj ne očita; če že hoče kaj, tudi spodnje hlače, majice, modrčke... naj pač »pegla« električno tako in tako plačujeta mlada člana družine. In če se »ponesreči« in je več kot en otrok, naj to sprejme kot božjo blagoslov. Če snaha rada kuha, naj kuha, saj zdaj ženske, ki se sučejo okrog štedilnikov, tako in tako ponavadi ne »iz-mijo« ničesar novega, ko pa so jedila iz trgovin v glavnem že (na pol) pripravljena. V »bunto« pa itak hodi tako »gospoda« kot »kmetje«.

Lepi nauki, boste dejale, drage tašče, hkrati pa bi morala rade zastavile kako (proti)vprašanje? Pišite na Vestnik, saj bi resnično rad vedel, kje sem ga danes »pokiksnil«.

NACI

Niste sami, Vestnik je z vami!

Turnišče: cene pujskov

Ponudba pujskov na četrtkovem sejmu v Turnišču je bila skopa in ni mogla zadovoljiti vseh potencialnih kupcev. Rejci so tokrat ponujali le 17 živali, starih od 7 do 10 tednov in težkih od 15 do 20 kilogramov. Za par pujskov je bilo potrebno odšteti od 9.000 do 12.000 tolarjev, lastnike pa so zamenjale vse živali.

Pomurska banka d.d.

Moja domača banka

UČENCI, DIJAKI, ŠTUDENTI!

Nenamensko varčevanje mladih - to je priložnost za vas!

- To je:
- Postopno varčevanje brez določenega namena in v zneskih, ki so prilagojeni mladim. Najnižji znesek mesečnega pologa na posebno knjižico je 20 DEM v tolarski protivrednosti. Poleg rednega mesečnega pologa lahko varčevalec opravi tudi več pologov v mesecu in v različnih zneskih.
 - Preudarna naložba, ki varčevalcem že po najmanj 3 mesečnem varčevanju omogoča obrestovanje posa meznih pologov po obrestni meri, ki velja za nenamensko vezane depozite nad 6 mesecev.
 - Prava priložnost za varčevanje tako posameznikov kot razrednih skupnosti v osnovnih in srednjih šolah.
 - Povprašajte v vaši enoti LB-Pomurske banke, d.d.